

Markku Särelä

Lapsikaste on raamatullinen

Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko
www.luterilainen.com

Lapsikaste on raamatullinen

Toinen painos 1975

Kansi *Tapani Aartomaa*

Kuvitus (painetussa kirjassa) *Kimmo Pälikkö*

SISÄLLYS

Ensimmäisen painoksen esipuheesta	5
Esipuhe toiseen painokseen	6
Miksi kirja lapsikasteesta	9
Mikä ratkaisee.....	10
"Tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni"	11
Matteuksen lähetyksäkäslyn tarkastelua	11
Uudestikastajien vastaväitteitä	12
Kaste edellyttää opetusta	18
Yhteenvetoa lähetyksäkäystä	21
"Saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille"	22
Markuksen lähetyksäkäslyn tarkastelua.....	22
Apostoleitten toiminta vahvistaa lapsikasteen	28
Pietarin kastesaarna helluntaina	28
Perhekuntien kasteet.....	32
Uudestikastajien vastaväitteitä	35
Merkittäviä näkökohtia	37
Vanhan Testamentin esikuvat ja ennustukset	
vahvistavat lapsikasteen.....	38
Lasten pirsrottaminen vedellä.....	38
Kaste Moosekseen.....	39
Vedenpaisumus	39
Ympärileikkaus	40
Uhri tahattomien syntien edestä	40
Joelin, Jesajan ja Sakarjan ennustukset.....	41
Johanneksen kaste ja lapset.....	42
Johannes kastaa Jeesuksen.....	45
Jeesuksen kastetoiminta ja lapset	46
"Älkää estäkö heitä!"	49
Kaste on ovi seurakuntaan	54
Onko oikea usko aina tietoista uskoa	56
Pelastuksen, uskon ja kasteen keskinäisestä suhteesta.....	58
Maassamme vallitseva tilanne, kaavio.....	62
On olemassa myös oikea aikuiskaste	65
Kasteen siunaus	65
Pelastuvatko kastamattomina kuolleet	69
Kaste ja Pyhän Hengen saaminen.....	71

Mitä Pyhän Hengen saaminen on.....	71
Pyhä Henki ottaa Kristuksen omasta ja julistaa meille.....	71
Pyhän Hengen erityiset armolahjat	73
Valelemalla, vihmomalla vai upottamalla.....	76
Raamattuperiaatteen vaikutus tulokseen kastekysymyksessä.....	83
Uudestikastajien harhaopit johtavat lapsikasteen hylkäämiseen	89
Kalvinilaisuuden väitteitä.....	91
Voivatko uudestikastajat pelastua	93
Selityso pillisest i vaikeita kohtia	94
Missä mielessä lapset ovat pyhiä, 1 Kor. 7:14-16.....	94
Miksi eräät Johanneksen opetuslapset kastettiin uudestaan, Apt. 19:1-7	96
Kastettiin ko kuolleitten puolesta, 1 Kor. 15:29.....	98
Liitto vai pyytämistä, 1 Piet. 3:21	99
Uudestikastaminen on vastoin kasteen olemusta.....	100
Lapsikasteen kannattajia	102
Lapsikasteen hylkääjiä	103
Lapsikaste ja kirkkokysymys	104
Miten lapsikasteen käy maallistuneissa oloissa	106
Mihin kummeja tarvitaan	109
Juutalaisilla oli käytössä lapsikaste	112
Lapsikaste ja historian todistuksia.....	112
Lapsikaste on raamatullinen (tiivistelmä)	118
Lapset tarvitsevat kastetta	118
Raamattu tuntee lapsikasteen.....	118
Kirjallisuusluettelo.....	121
Raamatunkohtien hakemisto.....	124
LIITE: Miten kaste hätätapauksessa toimitetaan.....	128

ENSIMMÄISEN PAINOKSEN ESIPUHEESTA

Harras rukoukseni on, että kirjanen voisi palvella lukijaa ja vahvistaa häntä raamatullisin perustein totuuteen kastekysymyksessä.

Jumalan sana kehottaa seurakunnan kaitsijaa "sekä neuvomaan terveellä opilla että kumoamaan vastaansanojain väitteet" (Tiit. 1:9). Näitä molempia tehtäviä olen pyrkinyt täyttämään. Erityisen elävänä on tunnollani ollut tietoisuus siitä, että teen tiliä tästä Vapahtajani Herran Kristuksen edessä viimeisenä päivänä.

Nykyisen ekumeenisen liikkeen turruttavasta vaikutuksesta moni on haudannut leiviskänsä lapsikastekysymyksessä. Toivon kirjasen täyttävän siitä johtuvaa tyhjiötä.

Monet uudestikastajien perusteet kumoaa jo Uuden Testamentin alkukieli, kreikka. Se valaisee muutoinkin kastekysymystä kiistanalaisissa kohdissa. Sen tähden olen paikoin selostanut tekstin alkukielistä merkitystä ajatellen sellaista lukijaa, joka ei osaa kreikkaa. Olen pyrkinyt tekemään sen mahdollisimman kansantajuisella tavalla. Vaikeatajuisempia asioita olen sijoittanut viitteisiin.

Tampereella marraskuussa 1970

Markku Särelä

ESIPUHE TOISEEN PAINOKSEEN

Lapsikasteen oikeutus on ajankohtainen omantunnonkysymys monelle kristitylle. Aiheesta on kirjoitettu paljonkin, mutta kun perusteellisempaa esitystä ei ollut saatavissa, ryhdyin useiden toivomuksesta sitä laatimaan. Ensimmäisen painoksen kysyntä on osoittanut, että tämänlaatuista tutkimusta tarvitaan. Kirjan välityksellä on syntynyt monia minulle iloa tuottaneita kontakteja. Lukijoilta ja arvostelijoilta olen saanut kannustusta sekä myös eräitä arvokkaita toivomuksia, joita nyt toisessa painoksessa voin ottaa huomioon.

Julkaisin ensimmäisen painoksen omakustanteena tarjoamatta sitä kustantajille. Siihen päädyin harkinnan jälkeen useista syistä, jotka liittyvät toisaalta sananvapauteen, toisaalta levikkiin ja läheisemmän kontaktin mahdollistamiseen lukijakunnan kanssa. Yritys ei aiheuttanut pettymystä. Nyt kirkkoni, Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko, on ystävällisesti ottanut kirjan kustantaakseen ja samalla säästänyt minua erinäisiltä kustannustoiminnan rasituksilta. Toivon hyvien rakentavien yhteyksien edelleen säilyvän lukijoihin ja saavani kuulla heidän arvostelujaan ja toivomuksiaan.

Kirjan tavoitteista lie tarpeen mainita muutama sana.

Kirja pyrkii osoittamaan lapsikasteen raamatulliseksi. Siitä syystä se keskittyy tarkastelemaan asioita tämän erityisaiheen kannalta. Kirja ei siis ole kasteen yleisesitys. Lapsikastetta käsiteltäessä ei tietenkään voida kokonaan sivuuttaa muitakaan kasteeseen liittyviä asioita, mutta esityksen painopisteeseen ne eivät vaikuta. Siitä syystä eräisiin seikkoihin kiinnitetään vähemmän huomiota, vaikka ne muuten ovat vilkkaankin keskustelun kohteena. Esimerkiksi kasteen muotoa en ole kovin pitkästi käsitellyt; sehän on ehdonvallan asia. Sellaiset historialliset todisteet, jotka eivät ole Raamatusta löydettävissä, eivät myöskään kuulu kirjan otsikon alle. Kun asialla on kuitenkin oma mielenkiintonsa, olen esittänyt lyhyesti lapsikastetta koskevia historian todistuksia.

Vielä on tarpeen havaita, että kirja on laadittu suomalaisiin oloihin. Se pyrkii vastaamaan niihin kysymyksiin, joita maamme uskonnollisissa oloissa on esitetty. Tämä antaa oman sävynsä esitykselle, erityisesti polemiikille. Lähtökohtanani on ollut antaa asiallinen,

oikeaan tietoon perustuva tutkimus lukijalle. Siinä mielessä on kysymys tieteellisestä esityksestä. Mutta ottaen huomioon, että kirjan lukijakunnaksi on pyritty tavoittamaan maassamme mahdollisimman laajat piirit, en ole katsonut aiheelliseksi antaa suurta tilaa akateemisille kysymyksille tai ottaa lähtökohdaksi jonkin vieraan maan, kuten Saksan, olosuhteita. Saksassa keskustelun taustana on eräiden maakirkollisten teologiien näkemys, että kristityt voisivat syntiä tekemättä siirtää lastensa kastetta myöhempään ikään. Kuitenkaan he eivät ole omaksuneet uudestikastamista. Meillä taas on ennen muuta kysymys uudestikastamisesta, johon useat voimakkaasti toimivat lahkot pyrkivät vetoamalla omaan raamatunselitykseensä. Maallistumisen ja opillisen heikentymisen myötä saattaa saksalainen kysymyksenasettelu tosin nousta esiin muutenkin kuin akateemisena kysymyksenä myös meidän maassamme. Käytännön kannalta asia on kuitenkin yksinkertainen: Kun Raamattu osoittaa lapsikasteen Jumalan käskyksi, se samalla torjuu sekä uudestikastamisen että kristittyjen vanhempien lasten kasteen siirtämisen tiedostavaan ikään. Perusasia ei muutu siitä, millä maaperällä ja missä olosuhteissa keskustelua käydään. Asia olisi toinen, jos olisi kysymys ehdonvallanasiasta, mutta siitä nyt ei ole kysymys.

Toisessa painoksessa on otettu huomioon sitä kritiikkiä, jota uudestikastajien taholta on esitetty ja johon minulle tulee nyt tilaisuus vastata. Tässä on aihetta todeta, ettei kritiikin taholta ole esitetty yhtään pätevää perustetta lapsikastetta vastaan. Uudestikastajat eivät ole myöskään esittäneet mainittavampaa vastaväitettä, jota ensimmäisessä painoksessa ei olisi jo tavalla tai toisella kumottu. Siten ensimmäistä painosta voidaan käyttää toisen painoksen rinnalla. Perusteissa painoksilla ei ole eroa.

Toiseen painokseen on lisätty luvut: Miksi kirja lapsikasteesta, Kaste ja Pyhän Hengen saaminen, Miten lapsikasteen käy maallistuneissa oloissa ja mihin kummeja tarvitaan. Viitteet on siirretty kirjan perältä kunkin sivun alaosaan lukemisen helpottamiseksi. Lisäksi on vähäisempiä täydennyksiä ja muutoksia.

Lapsikasteesta on kirjoitettu eri yhteyksissä hyvin paljon. Lopussa oleva kirjallisuusluettelo on siitä tietynlainen valikoima. Se sisältää eritasoisia esityksiä puolesta ja vastaan. Omaa kirjoitustyötäni varten olen pyrkinyt selvittämään, millaisin eväin kristikansaa on mat-

kaan varustettu lapsikastekysymyksessä. Samalla olen kiinnittänyt huomiota siihen, millä tavoin kristikansalta on tässä asiassa yritetty viedä Jumalan sana. Kirjallisuusluettelo heijastelee siis tällaisia taustoja, ja sitä vasten voidaan ymmärtää monien näkökohtien esille ottaminen tässä yhteydessä. Monen kirjan Raamattua selvittävästä annista olen kiitollinen. Varsinainen tutkimustyö on silti tapahtunut Kirjojen Kirjan äärellä. Jumalan sana pysyy, se vahvistaa heikkoja eikä kukaan voi sitä kukistaa. Kaikki inhimillinen sen sijaan on kestänyt uskon taisteluissa. Toivomukseni on, että lukija koettelee kaiken Raamatun valossa.

Mitä enemmän olen paneutunut pienten lasten kastetta koskevaan ristiriitaan puhtaan raamatullisen opin ja uudestikastajien käsitysten välillä, sitä yksinkertaisemmaksi kysymys on hahmottunut. Peruskysymys, jonka uudestikastajien omat lapsikastetta vastaan tehdyt väitteet vahvistavat, on tämä: Olemmeko Jeesuksen ja hänen sanansa opetuslapsia vai oman järkemme vankeja? Vapahtajamme sanoo: ”Jos te pysytte minun sanassani, niin te totisesti olette minun opetuslapsiani ja te tulette tuntemaan totuuden, ja totuus on tekevä teidät vapaiksi.” Joh. 8:31,32.

Näinä lopun aikoina monet eksytykset ja opin tuulet kuljettavat ihmisiä. Terve Raamattuun pitäytyvä usko käy yhä harvinaisemmaksi. Meissä itsessämme ei ole valoa eikä voimaa. Mutta Jumalan sana on jalkain lamppu ja siinä on Henki ja elämä. Sanan varassa emme eksy, ja sen avulla saavutamme uskon kautta Jeesukseen sielujemme päämäärän, iankaikkisen autuuden.

Tampereella marraskuun 7. päivänä 1974

Tekijä

MIKSI KIRJA LAPSIKASTEESTA

Viime aikoina on lapsikaste tullut keskustelun valokeilaan pääasiassa kolmelta taholta.

1. Uudestikastajat asettavat sen periaatteellisesti kysymyksenalaiseksi. He pitävät ainoana mahdollisena ns. uskovien kastetta, jolla he käsittävät itsenäiseen tahdonratkaisuun kykenevän henkilön kasteelle menoa. Uudestikastajien vaikutus on jatkuvasti kasvanut, ja yhä useampi kohtaa heidän väitteensä. Lapsena kastetut joutuvat ottamaan kannan kysymykseen: Onko kasteeni oikea vai pitääkö minun mennä uudestaan kasteelle?

2. Maallistumisesta johtuen kristillinen opetus, jota kaste edellyttää, tavoittaa kastettuja yhä vähenevässä määrin. Kysellään: Vastaaiko lapsikaste näissä oloissa kastekäskyä? Olisiko siitä luovuttava? Millainen käytäntö olisi oikea?

3. Eräät katsovat kasteen merkitsevän lapselle henkistä pakkoa, joka rajoittaa hänen valinnanvapauttaan. Tämä väite tulee kahdelta taholta: toisaalta elävän seurakuntayhteyden ulkopuolella olevien, kristillistä uskoa vieroksuvien ihmisten taholta ja toisaalta järkeilyyn taipuvaisten ja ihmisten omaa ratkaisua korostavien uudestikastajien taholta.

Kristitylle on ensiarvoisen tärkeää, että hän voi palvella Jumalaansa hyvällä omallatunnolla. Se voi oikein tapahtua vain siten, että usko tekoineen nojaa Jumalan sanaan. Kastekysymyksenkin on oman tunnonkysymys. Vastataksemme uskoamme koskeviin perusteisiin ja sitä vastaan nostettuihin väitteisiin hyvällä omallatunnolla sekä "sävyisyydellä ja pelolla" (1 Piet. 3:15), meidän täytyy paneutua Raamattuun. Kaste on kristillisen uskomme perusasioita. Luterilaisella kirkolla ei ole varaa jättää kastettujansa vaille perusteluja tai vastamatta niihin väitteisiin, joilla on kaivettu perustusta sen kasteopetuksen alta. Vaikenemalla ei vartioida Siionin muureja eikä rakenneta uutta Jerusalemiä.

MIKÄ RATKAISEE

Ihmisten toimintaa lasten kastamisesta puheen ollen säätelevät hyvin monenlaiset näkökohdat. Toiset pitävät lapsen kastamista juh-lavana seremoniana, jossa lapsi saa nimen. Toiset toimivat perusteita kyselemättä jatkuvaisuuden lain nojalla: Kun näin on tehty polvesta toiseen, teemme mekin. Joku kastaa lapsensa välttääkseen ristiriitoja sukunsa kanssa. Mutta on myös niitä, joilla on selvät Raamattuun ja lapsen sielun pelastukseen liittyvät perusteet. Lapsikasteen hylkääjiä on myös monenlaisia. Toiset hylkäävät sen siitä syystä, ettei heillä ole uskonnollista vakaumusta, toiset taas siitä syystä, että heidän us-kontonsa edellyttää sitä.

Lapsikasteen tueksi on esitetty oikeiden perusteiden ohella myös kestäättömiä perusteita. Niistä mainittakoon kansankirkkoaate. Tä-tä perustetta vastaan uudestikastajien on ollut helppo hyökätä, ja he ovat usein nähneet lapsikasteessa vain kansankirkkojärjestelmän tu-kipönkän. Sen, että heikoin tai väärin perustein on puolustettu lapsi-kastetta, ei vielä tarvitse merkitä vahvojen jumalallisten perusteiden puuttumista. Tämän kirjoittaja on tunnustuksellinen luterilainen, jota ei kiinnosta opillisesti sekavan kansankirkollisuuden tukeminen eikä lapsikasteen perusteleminen siltä kannalta. Totuutta ei kuitenkaan auteta eteenpäin hyökkäämällä sitä vastaan, mikä vielä on oikeata kansankirkossa.

Mikä on sitten se peruste, jolla kysymys lasten kasteen oikeutuk-sesta on ratkaistava? Kaste on asia, joka kuuluu Jumalan seurakun-nan tehtäviin. Vaikka lapsen kastamiseen liittyy asioita, joilla on perhejuhlan luonnetta, niin itse kaste on seurakunnallinen asia, ja sillä on ne perusteet, mitkä Jumalan seurakunnan toiminnalla ovat. Seurakunta on rakennettu Jumalan sanan eli "apostoleitten ja profeet-tojen perustukselle kulmakivenä itse Jeesus Kristus" (Ef. 2:20). Ju-malalliset perusteet kaikelle oikealle opille löytyvät Raamatusta. "Ei yli sen, mikä on kirjoitettu." (1 Kor. 4:6). Vain Raamatulla on oikeus asettaa opinkappaleita. Se on uskomme ylin ja ainoa tuomari. Raa-mattu ratkaisee lapsikasteenkin oikeutuksen. Jos Raamatulla voidaan osoittaa kristittyjen vanhempien lasten kastaminen Jumalan käske-mäksi, meillä ei ole lupaa siitä luopua. Jeesus sanoo: "Sen tähden, joka purkaa yhdenkään näistä pienimmistä käskyistä ja sillä tavalla

opettaa ihmisiä, se pitää pienimmäksi taivasten valtakunnassa kutsut-
taman" (Matt. 5:19).

"TEHKÄÄ KAIKKI KANSAT MINUN OPETUSLAPSIKSENI"

MATTEUKSEN LÄHETYSKÄSKYN TARKASTELUA

Opetuslapset olivat polvillaan palvovina ylösnousseen kirkastetun Herransa edessä. Jeesus oli voittanut kaikki kadotuksen mahdit: syn-
nin, kuoleman ja kiusaajan. Syntimme olivat kertakaikkisesti sovite-
tut. Riemu täytti opetuslasten sydämet. He kuulivat Jeesuksen majes-
teetillisen lähetyksensä:

"Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä minä olen käskennyt teidän pitää. ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti." Matt. 28:18-20.

Lähetyksensä sisältää **kastetuksen**. Kastetuksen ei saa käsittää lähetyksensä irralliseksi säädökseksi. Lähetyksensä ei ole ilman kastetuksen ja päinvastoin.

Ylläoleva lähetyksensä sisältää kätyn lasten kastamisesta ja on lapsikasteopin sijaintipaikka (**sedes doctrinae**). Lapsikaste perustuu tähän selvään Raamatun sanaan: **"Tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni kastamalla heitä..."**

Jeesus käski kastamaan **"kaikkia kansoja"**. Heihin kuuluvat lap-
setkin. Lapsetonta kansaa ei ole. Jeesus ei aseta mitään ikärajaa, jol-
loin vasta lapsia saisi kastaa. Muualtakaan Raamatusta ei löydy sel-
laista, ei edes viittausta.

Uudestikastajat etsivät Raamatusta erityistä kätystä lastenkastees-
ta. Heille ei riitä Jeesuksen yleinen kaikkia koskeva käsky. He me-
nettelevät rengin tavoin, joka jätti tärkeän osan kyntämättä, vaikka
isäntä oli käskennyt kyntää koko vainion.

Varsin huomattava osa ihmisistä on kuollut pieninä ja kuolee yhä
lapsikuolleisuuden laskemisesta huolimatta. Jos näitä pieniä ei saisi

kastaa, he olisivat jääneet kokonaan Jeesuksen lähetyuskäskyn ulkopuolelle. Jeesus ei kuitenkaan rajoittanut lähetystyötä aikuisiin eikä estänyt lapsia tulemasta tykönsä. Hän päinvastoin sanoi estelijoille: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni!" (Mark. 10:14).

Lähetyuskäskyn sanamuoto on aivan yleinen. Jeesus ei mainitse siinä erikseen eri ikäryhmiä. Jos lapsikaste olisi raamatullista vain sikäli, kuin siitä olisi olemassa eri käsky, pitäisi saman logiikan mukaan olla eri käsky myös aikuisista ja vanhuksista tai miehistä ja naisista. Jumala ei ole katsonut tarpeelliseksi antaa Raamatussa yksityiskohtaisia määräyksiä eri ihmisryhmien kastamisesta. Tosin Raamatusta löytyy esimerkkejä eri ihmisryhmiin kuuluvien kasteista, mutta juuri se vahvistaa kastekäskyn yleistä luonnetta. Kristikunnassa ei ole ollut tapana sulkea yleisen käskyn piiristä ketään ilman nimenomaista kieltoa. Niinpä Raamatussa ei ole erityistä käskyä ehtoollisen jakamisesta naisille eikä siitä löydy edes selvää esimerkkiä. Tämä ei ole estänyt naisia käymästä Herran pöytään, vaan asia on ollut selvä ehtoollisen luonteesta käsin. Lähetyuskäskyn yleisyys julistaa Jumalan armon ja armotahdon yleisyyttä. Siten voimme omistaa Jumalan armon omallekin kohdallemme. Saamme huoletti kuolettaa kaikki farisealaiset ajatukset, että olisimme muita parempia tai otollisempia Jumalan armoon. Saamme myös hylätä turhana ja Kristuksen lunastustyötä vähättelevänä kaiken sellaisen itsesäälin ja oman kehnonouden tunnon, jolla yritämme uskotella itsellemme, ettei Jumalan armokutsu tarkoittaisi myös meitä. Vaikka turmeluksemme on syvempi kuin voimme tuntea, Jumalan rakkaus on ilmestynyt Kristuksessa suurimpiakin syntisiä kohtaan ja kutsuu poikkeuksetta jokaista iankaikkiseen ilojuhlaan.

UDESTIKASTAJIEN VASTAVÄITTEITÄ

Jeesuksen lähetyuskäsky koskee selvästi "kaikkia kansoja" eli "kaikkia luotuja" (Mark. 16:15). Jeesuksen sanat ovat tuottaneet vaikeutta udestikastajille ja siksi he ovat pyrkineet niistä irti keksimillään selityksillä. Helluntailainen Eino Manninen väittää, ettei Jeesus käskenyt kastamaan "kaikkia kansoja" vaan vain opetuslapsia.¹⁾

¹⁾ Eino Manninen, Evankeliumin kaste, s. 49 s.

Käsitlemme tämän väitteen perusteellisemmin, koska uudestikastajat yhä perustavat sille paljon.²⁾

Alkukielessä on kastettaviin viittaava "heitä" maskuliinisukuinen pronomini, kun taas "kansat" on neutri. Siitä uudestikastajat päättelevät, ettei "heitä" voi viitata "kansoihin". Kreikan kieliopin mukaista on kuitenkin, että tässä käytetään "kansoista" sanaa "heitä" eikä sanaa "niitä". Kreikassa on tapauksia, jolloin pronomini ei noudata pääsanansa sukua tai lukua.³⁾ Jeesus ei nimittäin käskenyt kastamaan kansoja kansakuntina tai yhteisöinä, mitä edellyttäisi "niitä" sanan käyttö. Kun tässä kansoista käytetään sanaa "heitä", ajatellaan kansoihin kuuluvia ihmisiä ja yksilöitä. Näinhän me puhumme suomessakin.

Uudestikastajien väite, että kastekäskyn "heitä" viittaisi opetuslapsiin eikä kaikkiin kansoihin, on kielenvastainen ja siksi mahdoton. Alkukielessä ei ole nimittäin substantiivia "opetuslapsi". Sanoja "tehkää minun opetuslapsikseni" vastaa kreikassa yksi ainoa sana, *matheuteusate*, suomeksi kankeasti käännettynä "opetuslapseuttakaa" eli "tehkää opetuslapsiksi". Tämä on imperatiivissa oleva verbi, johon pronomini ei voi viitata. Verbiä ei voi sujuvalla suomella ilmaista yhdellä sanalla. Siksi Kirkkoraamattu on käyttänyt useita sanoja. Kyseinen kastekäsky kuuluu sanatarkasti käännettynä: "Menkää siis ja opetuslapseuttakaa kaikki kansat kastamalla heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä olen teille säättänyt." Kastaminen koskee kaikkia kansoja eikä opetuslapsia. Tavallisesti opetuslapsen nimi kuuluukin vasta jo kastetulle. Ennen kastetta opetusta saadessaan ihminen on kasteoppilas eli katekumeeni. Uudestikastajat ovat pyrkineet selittämään, ettei *matheuteuein* tarkoita »opetuslapseksi tekemistä», vaan "opettamista". Tämän tueksi he vetoavat vanhempaan raamatunkäännökseen. Verbi *matheuteuein*

²⁾ Vrt. Tamperelainen-lehden yleisön osastossa käytyä vilkasta keskustelua, n:ot 7-23, 1970. Samaa esittää Wiljam Aittala, joka uskoo ja kastetaan, s. 68 s. Tässä kirjassa Aittala, joka lukeutuu adventisteihin, puolustelee tavanomaisin perustein lapsikasteen hylkäämistä. Hänen lähtökohtansa on tyypillisesti reformoitu. Hän kieltää sanan ja sakramenttien uskoa synnyttävän ja armoa välittävän vaikutuksen. Hän sanoo: "Uusi testamentti ei tunne sakramentaalista kastekäsitystä. Ja on ilmeistä, että vasta Augustinus on esittänyt käsityksen sakramentista armoa tuovana välikappaleena ja toimituksena." (s. 128). Siihen asiaan, että Raamattu tuntee armonvälineet ja että Jumala toimii niiden kautta, tulemme tämän kirjan lehdillä kiinnittämään usein huomiota. Kun Aittalan mukaan uskoa ei vaikuta Jumalan armonvälineissä, niin ratkaisevaksi jää ihmisen oma asennoituminen ja ratkaisu (s. 56, 62-63, 84, 110), jolloin kääntymyksestä tulee ihmisteko, ihmisen oma aikaansaannos. Aittalan mielestä lapsi ei voi uskoa, koska se ei voi tehdä ratkaisua. Raamatun mukaan sitä vastoin ihminen on synteihinsä kuollut eikä voi itse ratkaista suhdettaan Jumalaan muuta paitsi pysymällä Jumalaa vastustavassa mielialassaan, vaan hänen täytyy uudestisyntyä ylhäältä Jumalan yksinomaisesta vaikutuksesta. Aittala on niin kiinni teko-opissa, että hän voi sanoa: "Nöyryys ja luottamus ovat ne ominaisuudet, jotka avaavat taivasten valtakunnan portit." (s. 61). Siten Aittala tekee pelastavasta uskosta ihmisessä olevan ominaisuuden. Usko ei ole hänelle armolupauksista kiinnipitämistä ja niihin tarttumista. Luterilaisuus ja adventismi ovat perusteissa äärettömän kaukana toisistaan. Jo aivan tärkeimmillä käsitteillä on eri sisältö.

³⁾ Blass/Debrunner, *Grammatik des neutestamentlichen Griechisch*, § 282.

johtuu substantiivista matheetees = "opetuslapsi" (ei koskaan "opetus"!). Verbin matheeteuein merkitykset ovat: 1. "Olla opetuslapsena" (Matt. 27:57). 2. "tulla opetuslapseksi" (Matt. 13:52 ja 3. "tehdä opetuslapseksi" (Matt. 28:19; Apt. 14:21).⁴⁾ Vanhemmassa suomalaisessa Raamatussa verbi oli käännetty opettamiseksi Lutherin mukaan. Luther oli taas seurannut latinalaista Vulgata -käännöstä. Hän ei kuitenkaan tehnyt uudestikastajien johtopäätöksiä, vaan opetti samaa kuin mekin. Tämän osoittavat hänen sanansa: "Kristus sanoo: Menkää kaikkeen maailmaan ja opettakaa kaikkia kansoja ja kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimessä. Mutta koska hän määrää eli käskee kastamaan kaikkia kansoja eli pakanoita, niin hän ei sulje lapsia pois kasteelta. Sinä hän ei mainitse mitään ikää, olivat he sitten nuoria tai vanhoja, vaan hän käskee muutta mutkitta kastamaan kaikkia kansoja."⁵⁾

Sekä vanhempi että uudempi suomalainen käännös sisältävät asiallisesti samalla tavalla lapsikasteen.⁶⁾ Käännös tahtoo aina olla vajavainen alkukieleen verrattuna.

⁴⁾ Sama, § 148,2. - Aittala myöntää, että 'heitä' voi tarkoittaa kielioipin puolesta kaikkia kansoja (s. 68), mutta väittää: "Itse ajatusyhteys on sitä vastaan." On mielivaltaista hylätä kielioippi ja viitata oletettuun ajatusyhteyteen, kun 'heitä' sanalla ei ole tekstissä mitään muuta korrelaattia kuin "kaikki kansat". Sellainen ajatusyhteys ei ole mitään muuta kuin selittäjän omaa tekstinvastaista logiikkaa. Jääköön kielioippi voimaan! Jeesuksen käsky on selvä: Kaikki kansat on tehtävä hänen opetuslapsikseen. Sen tulee tapahtua yksilö yksilöltä. Sitä tarkoittaa, että on kastettava 'heitä' eikä 'niitä'. Ketään ei tule kastaa väkisin, mutta se seikka ei tee tyhjäksi Jumalan yleistä armotahtoa. "Jumala tahtoo, että kaikki ihmiset pelastuisivat ja tulisivat tuntemaan totuuden." (1 Tim. 2:4). Tämän armotahtoon kannalta jokainen ihminen kuuluu lähetyksen ja kastekäskyn piiriin. Kalvinilaishenkiset reformoidut taas uskovat, ettei Jumala olisi tarkoittanut muita kuin vain valituja ja että hän olisi määrännyt loput kadotukseen. Maamme uudestikastajilla on samantapaisia järjestyksiä johtuvia vaikeuksia. He eivät käsitä, miksi kaikkia ihmisiä ei voida kastaa, vaikka Jeesuksen käsky koskee kaikkia. Kun he eivät sitä ymmärrä, he kääntävät Jeesuksen käskyn päällelleen: Jeesus olisikin käskennyt kastaa vain joitakuita. Tämäntapainen logiikka, jossa ei tunnusteta raamatulliseksi Jumalan yleistä armotahtoa ja ihmisen kykyä vastustaa sitä, on välttämätöntä uudestikastajille. Ilman sitä he eivät voisi hylätä lapsikastetta. Siinä kohden heidän ajatuksensa kulkee taas näin: 'Lapsi ei kykene tekemään ratkaisua eikä uskomaan. Kun kaste edellyttää uskoa, ei lapsia voida kastaa.' Säilyttääkseen tämän perusteensa uudestikastajat hylkäävät kaikki Raamatun todisteet lapsikasteesta eivätkä halua nähdä niitä, sillä muuten koko heidän uskonollinen rakennelmansa sortuisi. He eivät olisi enää niitä, jotka ovat itse valinneet Jumalan, vaan perin juurin turmeltuneita, niin pahoja, ettei heillä edes lapsena olisi ollut Jumalan edessä viattomuuden tilaa.

⁵⁾ Luther, Walch XXII, 851. Pöytäpuheita.

⁶⁾ Vanhempi käännös: "Menkää siis ja opettakaat kaikkea kansaa, ja kastakaat heitä nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen. Ja opettakaat heitä pitämään kaikki..." Nykyinen käännös on kielellisesti vanhempaa tarkempi. Vanhemman käännöksen verbejä opettakaat, kastakaat, opettakaat vastaavat kreikassa matheeteusate (= tehdä opetuslapsiksi), baptizantes (= kastamalla, kasteen), didaskontes (opettamalla, opettaen). Vain ensimmäinen verbi näistä on imperatiivissa ja siis osoittaa käskyä; muut verbit ovat partisipeja ja osoittavat tapaa, jolla käsky on täytettävä. - Ainoan merkittävän tekstimuunnoksen sisältävät käsikirjoitukset B (IV vuosisadalta) ja D (V/VI vuosis.). Sanan baptizantes sijasta ne lukevat baptisantes (aoristin partisipi), jolloin ajatus olisi: kastettuanne opettakaa. Tätä lukutapaa ei voida pitää

Joskus on vaikeata, jopa suorastaan mahdotonta, esittää sujuvasti toiselle kielelle kaikki ja vain se, mitä alkukieli sanoo. Siksi seurakunnan pastorin tulee tuntea Raamatun alkukieliä. Luther ei opetuksessaan noudattanut orjallisesti käännöstään, vaikka hänen käännöksensä on erittäin hyvä. Paikoin voi havaita Lutherin irtautuvan käännöksestään ja selityksessään ammentavan suoraan alkukielestä.

Uudestikastajat uskovat Jeesuksen määränneen lähetykskäsytään järjestyksen, jonka mukaan lähetystyötä tulisi kaikissa tapauksissa tehdä. He ajattelevat, että ensin tulee aina opettaa, sitten kastaa ja sitten vielä opettaa. Kun pientä lasta ei voida opettaa, ei häntä tuon järjestyksen mukaan voitaisi kastaakaan.

Jeesus ei suinkaan määrännyt lähetykskäsytään opetuksen ja kasteen keskinäistä aikajärjestystä. Kastaminen ja opettaminen ovat siinä samanarvoisia. Luonnollisesti toinen täytyi mainita ensin. Uudestikastajien todistelun virheellisyys on siinä, että he luulevat sanojen peräkkäisyyden määrävän aikajärjestyksen. Näin ei ole laita missään kielessä. Äiti sanoo pojalle: "Tuo vettä ja puita, niin pääset leikkimään." Tällä äiti ei määrää, mitä pojan pitää tuoda ensin. Pääasia on, että poika tuo molempia. Jeesus on käskennyt tehdä itselleen opetuslapsia kastamalla ja opettamalla. Molempia siis tarvitaan. Järjestys riippuu mahdollisuuksista. Kaste tulee toimittaa ja opetusta pitää alkaa antaa heti, kun se on mahdollista. Lapsi voidaan kastaa heti pienenä. Aikuisen vastustus tulee ensin voittaa opetuksella; vasta sitten hänet voidaan kastaa.

Raamatun kielenkäytössä sanojen peräkkäisyys ei sinänsä määrää aikajärjestystä. Otamme muutaman esimerkin. Herra käski Moosesa tekemään kaksi kivitaulua sekä arkin puusta. Sitten Raamattu kertoo, että Mooses teki arkin ja kivitaulut. Järjestys oli siis päinvastainen. (5 Moos. 10:1,3). - Paavali kirjoittaa: "Jos sinä tunnustat suullasi Jeesuksen Herraksi ja uskot sydämessäsi, että Jumala on hänet kuolleista herättänyt, niin sinä pelastut." (Room. 10:9). Paavali ei tarkoita, että ensin olisi suun tunnustus ja vasta sitten sydämen usko. Tunnustus on uskon seurausta. - Jeesus sanoo, että publikaanit ja portot uskoivat Johannesta. Jeesus ei tarkoita, että ensin uskoivat publikaanit ja sitten portot. - Luetteloa voisi jatkaa. Mutta nämäkin esimerkit riittävät osoittamaan, ettei sanojen peräkkäisyys määrää sinänsä tapahtumien aikajärjestystä, vaan se johtuu muista tekijöistä.

Aikamme kasvatuksessa on kiinnitetty huomiota muodon puhtauteen ja aikajärjestykseen syitten ja seurausten ohella. Pinnalliselle ihmiselle ulkonainen muoto on riittävä, syvällisempi sen sijaan kysyy itse asian olemusta. Niinpä esimerkiksi Vanhan Testamentin kerronnan punaisena lankana on Jumalan kansan vaiheet. Järjestys määräytyy siitä. Mutta kun kreikkalaisen sivistyksen saaneet oppineet käänsivät Vanhaa Testamenttia kreikaksi, he muuttivat kerronnan järjestystä paikoin huomattavasti saadakseen sen vastaamaan omia odotuksiaan.⁷⁾ Raamatun julistus on alku-

alkuperäisenä, koska sen takana on aivan riittämätön määrä käsikirjoituksia. Mainitun lukutavan syntyminen voidaan selittää vain sellaisissa oloissa tapahtuneeksi, jolloin kastaminen tapahtui ennen opettamista. Tekstimuunnos on siis historiallinen todistus lapsikasteesta neljänneltä vuosisadalta.

⁷⁾) Carl Friedrich Keil, *Biblicher Commentar über den Propheten Jeremia und die Klagelieder*, s. 24 ss.

voimaista, vapaata ulkonaisista metodeista. Apostolinen kirkko käsittikin asian olemuksen eikä takertunut muutoseikkoihin. Se käsitti Jeesuksen kastekäskyn kasteen olemuksesta käsin. Raamatusta ei löydykään minkäänlaista epäroimista siitä, keitä tuli kastaa.⁸⁾

Adventisti **Wiljam Aittala**⁹⁾ myöntää Kirkkoraamatun käännösratkaisujen olevan kielellisesti mahdollisia, mutta hän pitää niitä asiallisesti väärinä, toisin sanoen matheuteuein tarkoittaa opetuslapseksi tekemistä ja partisipi baptidzontes voidaan kääntää 'kastamalla', mutta nämä käännökset eivät soveltuisi tähän yhteyteen. Aittala kiinnittää huomiota siihen, että Matt. 28:19,20 on sanottu lähetystilanteessa. Silloin on luonnollinen järjestys ensiksi opettaa pakanoita, kastaa ne, jotka uskovat, sekä sitten opettaa heitä. Sitä vastaan, etteikö tämä asia sisältyisi tekstiin ja tilanteeseen, ei ole mitään huomauttamista, mutta kysymys on siitä, millä oikeudella Aittala rajoittaa tekstin pakanalähetystilanteeseen tai siihen verrattavaan. Teksti ei tee sellaista rajoitusta. Olemme oppineet ymmärtämään usein lähetystyöllä pakanoiden tai epäuskoisten käännättämistä, mutta se tehtävä, johon kristillinen kirkko on lähetetty (missio, Sendung), kattaa myös jo uskossa olevien ja heidän jälkeläistensä hengellisen huollon. Eihän tarkoitus ole, että pakanaus olisi päästettävä irti jokaisen uuden polven myötä. Kirkkoraamatun käännös tuo esille koko Jeesuksen lähetyskäskyn

⁸⁾ Mainittakoon vielä pari esimerkkiä, miten uudestikastajat ovat pyrkineet irti lähetyskäskyn sanoista. He uskovat ajatuksen muuttuvan, jos "opetuslapsikseni" sanan jälkeen pannaan pilkku. Manninen, s. 50. Alkukielessä ei vanhoissa käsikirjoituksissa ollut pisteitä eikä pilkkuja, jopa sanatkin kirjoitettiin ilman sanavälejä. Kohdan merkitys ei muutu miksiäkään, on siinä pilkku tai ei. Eräät uudestikastajat pitävät Mark. 16: 15,16 varsinaisena lähetyskäskynä ja sivuuttavat Matt. 28: 18-20. Matteuksen kohta on kuitenkin kaikissa käsikirjoituksissa, Markuksen kohta sen sijaan puuttuu useista tärkeistä käsikirjoituksista. Mutta koska Markuksen kohta silti sisältyy moniin toisiin merkittäviin käsikirjoituksiin, on sen katsottava kuuluvan alkutekstiin. Molemmat lähetyskäskyt ovat Jeesuksen antamia eikä niitä saa selittää ristiriitaisesti toistensa kanssa.

⁹⁾ Aittala, s. 66 ss. Vaikka Aittala myöntää, että **matheuteuein** voidaan kääntää 'tehdä opetuslapsia', hän kuitenkin vaatii tässä kohden sen kääntämistä opettamiseksi. Hän perustelee kantaansa viittaamalla sanakirjoihin (s. 146, viite 46. Ks. myös Nykyaika 5/1971 s. 9 kirjaani koskeva arvostelu Onko lapsikaste raamatullinen). Sanakirjat kertovat kuitenkin toista niille, jotka osaavat niitä lukea. Ne esittävät perusmerkitykseksi 'tehdä opetuslapsia'. Kun ne tarjoavat toisena merkityksenä 'opettaa', on kysymyksessä perusmerkityksen eräs vivahte, jota on tulkittava päämerkityksen valossa. 'Opettaminen' ei ole siis jokin uusi erillismerkitys. Että sanakirjoissa mainitaan opettaminen opetuslapseksi tekemisen rinnalla, on ymmärrettävää kahdestakin syystä. Ensiksikin opettaminen on opetuslapseksi tekemisessä olennainen asia. Toiseksi latinassa, saksassa ja englannissa ei ole **matheuteuein** sanaa vastaavaa verbiä, niin kuin ei suomen kielessäkään. Kun latinalainen Vulgata ja englantilainen KJV kääntävät tämän verbin opettamiseksi, ne sisällyttävät siihen kuuluvina kastamisen ja opettamisen. Samoin venäjänkielinen käännös. Luther taas toi opetuksessaan esille sen, mitä hän ei onnistunut ilmaisemaan sujuvasti käännöksessään saksan kielellä. Tiililä on oikeassa, kun hän nimittää kardinaalivirheeksi "kreikkaa taitamattomien baptistien kirjoitelmissa" **matheuteusate** sanan merkityksen rajoittamista opettamiseksi opetuslapseksi tekemisen sijasta. Kaste ja usko, s. 70.

sulkematta pois sen piiristä ketään, Aittalan opettaa — kastaa — opettaa -kaava sen sijaan rajoittaa Jeesuksen käskyä ja on siten asiallisesti väärä.

Torjuessaan sitä kantaa, että opetuslapsia tehtäisiin kastamalla ja opettamalla, Aittala viittaa Matt. 9:35:een¹⁰). Siinä sanotaan, että Jeesus "vaelsi kaikki kaupungit ja kylät ja opetti heitä heidän synagogissaan ja saarnasi valtakunnan evankeliumia ja paransi kaikkinaista raihnautta". 'Opetti', 'saarnasi,' ja 'paransi' esiintyvät alkukielessä partisipeina, ja kyseessä on siis samankaltainen rakenne kuin Matt. 28:19,20:ssä. Sen johdosta Aittala kysyy: "...ei kaikei kenenkään mieleen pälkähä tehdä opettamisesta, saarnaamisesta ja parantamisesta vaeltamisen välikappaletta eli instrumenttia, vaan kaikki ymmärtävät, että Jeesus kulki paikasta toiseen, opetti, saarnasi ja paransi." Aittala sotkeutuu tässä omaan nokkeluuteensa. Hänen perusteeksinsä mukaan, jota hän pyrkii todistamaan, opetuslapsia ei tehdä kastamalla ja opettamalla, vaan ensiksi on opetettava, sitten kastettava niitä, jotka uskovat, ja sitten on vielä opetettava. Tämän kaavan mukaan Jeesus olisi siis ensiksi vaeltanut kaikki paikat ja vasta sen jälkeen opettanut, sitten saarnannut ja kaiken tämän tehtyään vielä parantanut. Itse asiassa tässä on puhe siitä, että Jeesus vaelsi kaikki paikat sillä tavoin, että hän samalla opetti, saarnasi ja paransi, eli hän vaelsi opettaen, saarnaten ja parantaen. Samoin Jeesukselle tehdään opetuslapsia kastaen ja opettaen. Näissä yhteyksissä kreikan partisipeilla on tapaa ilmentävä eli modaalinen merkitys. Kreikan kielen partisipeilla merkitykset ovat hyvin monivivahteisia eikä niitä pidä pusertaa yhteen kaavaan. Luonnollisestikaan vaeltamisen yhteyteen ei sovi instrumentaalinen vivahde, mutta opetuslapseksitekemisen yhteydessä välikappaleen vivahde ei ole kaukana. Kasteen ja evankeliumin armoa välittävä vaikutus käy kuitenkin ilmi mieluummin muista seikoista kuin Matt. 28:19, 20:n partisipien puhtaasti kielellisistä ominaisuuksista. Menemättä tässä yhteydessä pitemmälle tähän kysymykseen, voidaan sanoa, että koska Jeesukselle tehdään opetuslapsia sillä tavoin, että kastetaan ja opetetaan, seuraa tästä, että kasteen ja opetuksen täytyy välittää Jumalan armo. Tämä on selvää jokaiselle, joka pitää mielessään Raamatun laajemmat yhteydet, kuten luonnollisen ihmisen kykenemättömyyden ymmärtää hengellisiä asioita ja Jumalan yksinomaisen vaikutuksen uudestisyntymiseen.

¹⁰) Aittala, s. 66. Vrt. Jukka Thurén, Kastaminen Jumalan lapseksi, Kotimaa 31.8.1971.

KASTE EDELLYTTÄÄ OPETUSTA

Lähetyskäskyn kannalta on olennaista, että sekä kastaminen että opettaminen hoidetaan sikäli kuin asia meistä riippuu. Tilanne on erilainen lähetyskentällä kuin kristillisessä seurakunnassa. Lähetyskentällä aikuisen vastustelu täytyy voittaa ensin opetuksella. Jeesus ei antanut käännysvälineeksi miekkaa eli pakkokeinoja, vaan ainoastaan sanan ja kasteen. Jeesus ei käskennyt tekemään kansoja kansakuntina opetuslapsiksi, vaan yksityisiä ihmisiä kansoista.¹¹⁾ Opetuksen määrä ennen kastetta riippuu tarpeesta ja tapauksesta. Paavali kastoi Filipin vanginvartijan ja hänen perheensä varsin lyhyen opetuksen jälkeen. Emme tiedä, missä määrin heillä oli aikaisemmin tietoa kristillisestä uskosta. Joka tapauksessa he ottivat alttiisti opetusta vastaan eivätkä vastustaneet kastetta. Kun on alttiutta, kristillisen uskon kohdat voi oppia pianikin. Kristillisessä seurakunnassa ei aikuista tarvitse kastaa, koska hänet on kastettu lapsena. Poikkeuksen muodostavat ne, joita ei ole koskaan kastettu ja jotka kääntyvät kristilliseen uskoon.

Kristittyjen ja kristinuskoon kääntyvien lapset voidaan kastaa jo pieninä, sillä sille ei ole vanhempien taholta estettä. julkisesti epäuskoisten tai pakanuudessa pysyvien vanhempien lapset voidaan kastaa vain erityistapauksissa. Se on mahdollista, jos vanhemmat antavat sekä kastamiseen että opettamiseen luvan.

Kristittyjen vanhempien velvollisuutena on huolehtia siitä, että heidän lapsensa kasvavat "Herran kurissa ja nuhteessa" (Ef. 6:4). Jos vanhemmat jättävät lasten kasteelle menon tai kristillisen kasvatuksen näennäisesti lasten oman ratkaisun varaan, he ovat lyöneet laimin oman velvollisuutensa ja silloinkin tehneet lapsen puolesta jo oman ratkaisunsa. He ovat päättäneet jättää lapsensa ilman kastetta ja ilman kristillistä kasvatusta. Silloin lapsi jää ratkaisevimpana kehityskauteen ilman tärkeintä. Tietenkin hän voi myöhemmällä iällään tulla uskoon ja mennä kasteelle, — jos on enää niitä, jotka uskoon ohjaavat. Mutta entä jos lapsi kuolee sitä ennen? Minkä mahdollisuuden vanhemmat ovat silloin jättäneet lapselleen? Kadotuksen! Mutta olet-

¹¹⁾ Tätä alkutekstin vivahdetta ilmentävät Aapeli Saarisalon Uuden Testamentin käännös ("tehkää kaikista kansoista opetuslapsia") ja William F. Beck'in The New Testament in the Language of Today ("make disciples of all people: Baptize them... and teach them").

takaamme, että lapsi tulisi varttuneemmalla iällään uskoon. Hyväksyisikö hän silloin vanhempiensa ratkaisun? Ei varmastikaan, vaan kyllä hän tuntisi jääneensä lapsuudessaan vaille jotakin sellaista, jonka siunausta ja voimaa hän olisi kipeästi tarvinnut.

Pienen lapsen opettaminen ennen kastetta ei ole tarpeen, koska hän ei vastusta kastetta tietoisesti aikuiselle ominaisella tavalla. Hänet saadaan kastaa vanhempien tai heidän sijaistensa luvalla. Sitten hän voi kasvaa kristillisen opin tuntemiseen ja itsenäiseen hartaudenharjoitukseen kristillisessä kodissa — sitä mukaa kuin hän varttuu. Pieni lapsi ei opi uskon asioita järjestelmällisen opetuksen kautta, vaan vanhempien perheenjäsenten esimerkistä. Kuulemastaan Jumalan sanasta hän omaksuu paljon enemmän kuin ehkä osaamme arvatakaan. Kristillisessä kodissa kasvaneelle lapselle ovat Jumala, Jeesus ja enkelit jo 1-3 vuoden iässä sellaista todellisuutta, että vanhemmatkin sen huomaavat. Kuitenkin voidaan kysyä, missä määrin sen ikäinen lapsi voisi itse todella haluta kasteelle ja ottaa vastaan kasteopetusta. Se olisi varmaan hyvin heikkoa. Mutta kun hänet on kastettu pienenä, hän on päässyt kasteen siunauksesta osalliseksi. Hän voi sen jälkeen edellytystensä mukaisesti kasvaa uskon tietoiseen käsittämiseen ilman painostusta.

Meidän tietoinen käsityskykymme ei ole Jumalan armon edellytys.

Jos kastettu lapsi kuolee, olemme vastuusta vapaat. Jeesuksen lähetyskäsky on täytetty, sikäli kuin se on meistä riippunut. Jos olemme tahallamme jättäneet lapsen ilman kastetta ja lapsi kuolee, olemme vastuussa Jeesuksen käskyn laistamisesta. Meiltä kysytään uskolisuutta.

Luther varoittaa meitä vakavasti jättäytymästä sellaisen mahdollisuuden varaan, mitä Jumala tosin kaikkivaltiuudessaan voi tehdä, mutta josta hän ei ole antanut meille lupaustaan. Hän sanoo: "Meidän velvollisuutemme on tarkata Jumalan säättämää valtaa sekä arvioida asioita ja tehdä päätelmiä sen mukaan. Jumala voi kyllä tehdä autuaksi ilman kastetta, kuten me uskomme, niin ettei vanhempien haittauksesta tai jostakin muusta sattuneesta syystä ilman kastetta jääneitä pieniä lapsukaisia tuomita kadotukseen. Mutta kirkossa meidän tulee tuomita ja opettaa Jumalan säättämän vallan mukaan, nimittäin, ettei kukaan pelastu ilman ulkonaista kastetta jne. Jumalan säättämän

vallan mukaan vesi tekee kosteaksi ja tuli polttaa. Mutta Baabelissa Danielin toverit säilyivät vahingoittumattomina tulen keskellä, Dan. 3:25. Se oli Jumalan kaikkivaltiaan ja välittömän vallan vaikutusta, mutta hän ei käske meitä tekemään samoin, vaan hän tahtoo meidän noudattavan ja toimivan hänen säätämänsä vallan mukaan."¹²⁾

Jumala on sitonut meidät säätämiensä armonvälineitten käyttöön. Kun toimimme hänen käskynsä mukaan, siitä varmasti koituu siunausta.

Jeesus käski tehdä opetuslapsia kastamalla ja opettamalla. Näitä asioita ei voi erottaa toisistaan. Jeesus ei ole käskennyt vain kastaamaan, eikä myöskään ainoastaan opettamaan, vaan sekä kastaamaan että opettamaan. Ensisijainen velvollisuus lasten opettamisesta on vanhemmillä (Ef. 6:4). Luther muistuttaa Vähässä Katekismuksessaan jokaisen uskonkappaleen alussa: "Kuinka perheenisän tulee yksinkertaisesti teroittaa tämä huonekunnalleen." Seurakunnan toimintamuodot, pyhäkoulu ja rippikoulu, ovat vanhempien antaman opetuksen täydentäjiä. Mikäli ne korvaavat vanhempien antamaa opetusta, ollaan jo heikolla tolalla. ja niin on valitettavan usein. Me tarvitsemme seurakunnissa erityistä lasten ja nuorten opetusta. Sitä ei saa laiminlyödä. Mutta emme saa erehtyä. Kristillinen koti ei saa jättää uskonasioiden opettamista seurakunnan toiminnan varaan. Timoteus oli oppinut uskonasiat isoäidiltään ja äidiltään (2 Tim. 1:5). Kun Paavali käskyy isä kasvattamaan lapset "Herran kurissa ja nuhteessa" (Ef. 6:4), se luonnollisesti sisältää opetuksen uskonasioissa sekä ohjauksen siveelliseen vaellukseen.

Kodin ja seurakunnan opetuksen tulee kulkea rinta rinnan. Kasteessa lapsi tulee paikallisseurakunnan yhteyteen. Sen tulee käytännössä näkyä pitäytymisenä opetukseen, jota seurakunta tarjoaa tilaisuuksissaan. Kaste velvoittaa pitäytymään puhtaaseen Jumalan sanan opetukseen, mutta ei harhaavaan seurakuntaan. Käskihän Jeesus opettaa kaikki, mitä hän oli säätänyt.

Jos kastamalla saadaan tulokseksi vain kastettuja, joita ei sitten opeteta, ei niissä oloissa voida lapsikastetta pitää yllä. Apostolinen seurakunta oli uskoaan tunnustavien yhteisö eikä sama kuin maailma. Vastaavissa oloissa lapsikaste on nytkin paikallaan ja Jeesuksen

¹²⁾ Luther, St. Louisin laitos 1, 1250.

nimenomainen käsky. Mutta maailmaan se ei sovellu. Jeesus on käsenyt tehdä opetuslapsia eikä pelkkiä kastettuja.¹³⁾

Usein ihmiset käsittävät kasteen vain kulttuuriin kuuluvaksi seremoniaksi tai nimenantotilaisuudeksi. He eivät ymmärrä kasteen merkitystä, saati sen sisältämää opetusvelvollisuutta. Usein vanhemmat jättävät lapsensa hengellisessä mielessä heitteille sekä alttiiksi ja vastustuskyvyttömiksi ajan mahtaville aatevirtauksille.

Hyvänkin kodin lapsesta voi tulla tuhlaajapoika. Niin on usein käynyt. Mutta jonakin päivänä tuhlaajapoika voi tulla takaisin kotiin. Mutta minne palaa maailman runnoma lapsi, jolla ei ole ohjausta, ei turvaa, ei rakkautta, ei kotiakaan, vain kiireiset vanhemmat, jotka eivät piittaa lapsen sielun tilasta? Niin, minne? Hurmahenkien pariin, jossa hänen ulkonaista elämäänsä saatetaan kohentaa, mutta jossa hänen sielunsa revitään rikki julistuksella, jossa armo on monen teon takana? Vanhemmat, älkää lyökö laimin lastenne kristillistä kasvatusta!

YHTEENVETO LÄHETYSKÄSKYSTÄ

Matteuksen evankeliumin lähetyuskäsky (Matt. 28:18-20) vastaa kysymykseen, keitä on tehtävä opetuslapsiksi. Käsky koskee "kaikkia kansoja" ikään katsomatta. Käännytysvälineiksi Jeesus antoi kasteen ja opetuksen. Kristittyjen vanhempien lapset tulee kastaa. Sellaisten vanhempien lapsia ei pidä kastaa, jotka eivät salli lastensa opettamista. Lähetyuskäsky on lapsikasteopin sijaintipaikka. Vaikka Raamatussa ei olisi mitään muuta kohtaa lapsikasteesta, lähetyuskäsky yksin riittäisi osoittamaan sen jumalallisen alkuperän.

¹³⁾ Asian ovat periaatteen kannalta tajunneet useat valtiokirkon teologitkin, mutta he eivät ole katsoneet tilanteen vielä vaativan muutosta käytäntöön. Lauri Huovinen, *Kasteen lahja elämälle*, s. 67. Osmo Tiililä, *Systemaattinen teologia II*, s. 154 s. Valtio­kirkosta eroamisensa jälkeen Tiililä nimittää kummien huoltajan­vel­vollisuuden laiminlyömistä "kansankirkkojärjestelmän erääksi heikoksi kohdaksi". Sama, *johdatus teologiaan*, s. 193.

"SAARNATKAA EVANKELIUMIA KAIKILLE LUODUILLE"

MARKUKSEN LÄHETYSKÄSKYN TARKASTELUA

Jeesus ei jättänyt lähetyskäskynsä antamista yhteen kertaan. Edellä olemme puhuneet Matteuksen kertomasta tapauksesta Galileassa, jolloin Jeesus käski tekemään kaikki kansat opetuslapsikseen kastamalla ja opettamalla. Markus kertoo meille toisen tapauksen. Jeesus sanoi:

"Menkää kaikkeen maailmaan ja saarnatkaa evankeliumia kaikille luoduille. Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu; mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen. Ja nämä merkit seuraavat niitä, jotka uskovat: minun nimessäni he ajavat ulos riivaajia, puhuvat uusilla kielillä, nostavat käsin käärmeitä, ja jos he juovat jotakin kuolettavaa, ei se heitä vahingoita; he panevat kätensä sairasten päälle, ja ne tulevat terveiksi."
Mark. 16: 15-18.

Evankelista kertoo lyhyesti tämän jälkeen Jeesuksen käskyn toteutumisesta:

"Kun nyt Herra Jeesus oli puhunut heille, otettiin hänet ylös taivaaseen, ja hän istui Jumalan oikealle puolelle. Mutta he lähtivät ja saarnasivat kaikkialla, ja Herra vaikutti heidän kanssaan ja vahvisti sanan sitä seuraavien merkkien kautta."
Mark. 16:19-20.

Sekä Markuksen että Matteuksen kirjoittamat lähetyskäskyt ovat Jumalan sanaa. Ne täydentävät toisiaan eikä niitä saa selittää siten, että ne joutuvat ristiriitaan keskenään. Pieni vertailu näiden kahden lähetyskäskyn välillä auttaa meitä ymmärtämään niiden sisältöä.

Matteuksen evankeliumin kohdassa on punaisena lankana ihmisten tekeminen Jeesuksen **opetuslapsiksi**. Se käy ilmi myös käskyn lopusta. Ihmisiä ei tule vain tiedollisesti opettaa, vaan heidät tulee opettaa **pitämään** Jeesuksen oppi. Jeesuksen opin pitää juuri hänen opetuslapsensa.

Markuksen evankeliumin lähetyskäskyssä on punaisena lankana **pelastuminen**. Se vastaa kysymykseen, kuka pelastuu, kun taas Mat-

teuksen evankeliumi vastasi kysymykseen, kuinka Jeesukselle tehdään opetuslapsia. Jeesus ei Markuksen kohdassa erittele käännätyks-
välineitä. Hän käyttää vain yleiskäsitettä "saarnata evankeliumia",
mikä sisältää sekä opetuksen että kasteen. Tämä käy ilmi seuraavasta
jakeesta, jossa Jeesus mainitsee kasteen autuuteen välttämättömänä:
"Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu."

Vaikka Markuksen evankeliumi ei sano suoraan, keitä on kastet-
tava, se käy siitä kuitenkin epäsuorasti ilmi. Jeesus käski saarnata
evankeliumia "kaikessa maailmassa" "kaikille luoduille". Tästä nä-
emme, keitä tulee kastaa ja opettaa: kaikessa maailmassa kaikkia luo-
tuja, siis kaikkia ihmisiä rotuun, kansaan, ikään tai aikakauteen kat-
somatta. Heidä Jeesus rakasti ja heidät hän tahtoi pelastaa. Heihin
kuuluvat lapsetkin.

Opetuslasten asiana oli tehdä lähetystyötä uskollisesti Jeesuksen
antamilla välineillä. Heidän asianaan ei ollut lausua kadotustuomiota.
Mutta Jeesus lausuu lähetyskäskyssään sanan, jonka mukaan tuomio
pidetään viimeisenä päivänä: "Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu;
mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen." Yksin Jumala näkee
sen uskon tai epäuskon, jonka nojalla tuomio pidetään. Meille Jeesus
ei antanut kykyä nähdä toisen ihmisen sydämessä olevaa uskoa eikä
valtuutta ratkaista sen nojalla, kuka kastetaan tai jätetään kastamatta.
Kun siis uudestikastajat väittävät, että vain sellainen uskova saadaan
kastaa, josta Jeesus tässä puhuu, he joutuvat toiminnassaan ristiriit-
aan oman oppinsa kanssa.¹⁴⁾ Jeesus puhuu nimittäin uskosta, joka on
loppuun asti kestävä. Toimiakseen oppinsa mukaisesti uudestikasta-
jat saisivat kastaa vasta viimeisen tuomion jälkeen.

Keitä sitten saadaan kastaa? Se ilmenee kasteen tarkoituksesta.
Kaste antaa synnit anteeksi, vapauttaa kuolemasta ja kiusaajan val-
lasta sekä antaa autuuden jokaiselle, joka uskoo Jumalan sanat ja lu-
paukset. Jokainen, jota ei ole aikaisemmin kastettu ja joka ei asetu
vastustamaan kasteen tarkoitusta, saadaan kastaa. Aikuisella se ilme-
nee siten, että hän tunnustautuu kristilliseen uskoon ja halajaa kas-
teen lahjaa. Aikuiset kastetaan siis heidän **tunnustuksensa** perusteel-
la, lapset vanhempiensa luvalla. Kasteen tarkoitusta vastaan asettui-
vat esimerkiksi ne fariseukset, jotka tulivat Johanneksen kastettavik-

¹⁴⁾ Manninen, s. 31 s.

si, mutta eivät tunnustaneet syntejään. Johannes ei kastanut heitä, sillä he eivät etsineet kasteesta syntien anteeksiantamusta. Samoin ei voida kastaa sellaista, joka pitää itsepäisesti kiinni jostakin harhapolista. Sellainen ei taas halua tulla Jeesuksen opetuslapseksi. Mitään tällaisia esteitä ei ole kristittyjen lapsista puheen ollen.

Jeesus osoittaa kasteen olevan pelastukseen välttämätön, joskaan hän **ei** sano, että se olisi **ehdottoman** välttämätön.

Filippus opetti kasteesta Etiopian hoviheralle selittäessään Jesajan kirjaa. Tämä näet halusi kastetta heti, kun he näkivät vettä (Apt. 8:26-40). Filippus selitti hänelle kärsivää Kristusta "**lähtien**" Jesajan 53. luvusta. Heti seuraavassa luvussa (Jes. 54) puhutaan siitä, mitenkä hedelmätön saa riemuja, koska hänellä on paljon lapsia. Jumalan seurakunta synnyttää nimittäin kasteella lapsia Jumalalle. Se oli hyvin lohdullinen teksti elämän murjomalle hoviheralle, jolla ei ollut mahdollisuutta saada lapsia. Hän oli eunukki, kuten alkukielestä käy ilmi. Samassa yhteydessä Jesaja puhuu Jumalan iankaikkisesta armosta, Nooan vesistä ja Herran armoliiton horjumattomuudesta (Jes. 54:1, 8-10).¹⁵⁾ Se oli ennustus Uuden liiton kasteesta.

Apostoli Paavali toimitti syntyvissä seurakunnissa ensimmäiset kasteet, mutta jätti sitten kastamisen syntyneelle paikallisseurakunnalle. Sillä hänen tehtävänsä oli lähetystyö eikä syntyneiden paikallisseurakuntien pysyvä hoito (1 Kor. 1:14-17).¹⁶⁾ Pelkkä julistus ei vielä ollut riittävää, vaan kaste kuului erottamattomana osana evankeliumin saarnaan; toimitti kasteen sitten lähetystyön tekijä tai seurakunnan hoitaja. Paavali sanoo kaikista Korinton seurakuntalaisista: "Te olette vastaanottaneet peson." (1 Kor. 6:11).

¹⁵⁾ Jes. 54: 1, 8-10: "Riemuitse sinä hedelmätön, joka et ole synnyttänyt, huuda ilosta ja riemahda, sinä, joka et ole synnytyksivuissa ollut. Sillä hyljättyllä on enemmän lapsia kuin aviovaimolla, sanoo Herra... Ylitsevuotavassa vihassani minä peitin sinulta kasvoni silmänräpäksi, mutta minä armahdan sinut iankaikkisella armolla, sanoo Herra, sinun lunastajasi. Sillä tämä on minulle niin kuin olivat Nooan vedet: niin kuin minä vannoin, etteivät Nooan vedet enää tulvi maan ylitse, niin minä vannon, etten enää vihastu sinuun enkä sinua nuhtele. Sillä vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty, eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra, sinun armahtajasi."

¹⁶⁾ 1 Kor. 1:14-17: "Minä kiitän Jumalaa, etten ole kastanut teistä ketään muuta kuin Krispuksen ja Gaiuksen, niin ettei kukaan saata sanoa, että te olette minun nimeni kastetut. Kastoinhan tosin Stefanaankin perhekunnan; sitten en tiedä, olenko ketään muuta kastanut. Sillä Kristus ei lähettänyt minua kastamaan, vaan evankeliumia julistamaan."

Filippuksesta ja Paavalista näemme, että Jeesus tarkoitti evankeliumin saarnalla opetusta ja kastamista.

Meidän on vielä tarpeen selvyiden vuoksi kiinnittää huomiota kyseisen kohdan käännökseen. Suomen ja kreikan kielissä on rakenteellisia eroja. Varsinkaan kreikan verbimuotoja ei aina voida tyhjentävästi kääntää suomeksi ilman lisäsanoja. Näin on tässäkin kohdassa. Käännän kohdan orjallisesti lisäten sulkuihin selventävät lisäsanat:

"(Loppuun asti) uskova ja (kertakaikkisesti) kastettu on tuleva pelastetuksi; mutta (loppuun asti) epäuskoinen on tuleva tuomituksi." (Mark. 16:16).¹⁷⁾

Sujuvasti ilmaisisimme yllä olevan näin:

"Joka uskoo ja on kastettu, se pelastuu; mutta epäuskoinen tuomitaan."

Uudestikastajat ajattelevat, että ensin ihmisen tulee uskoa ja vasta sitten hänet saadaan kastaa, koska usko mainitaan ensin. Siitä he pääättelevät edelleen, ettei lapsia voi kastaa, koska lapset eivät heidän käsityksensä mukaan usko. Koko uudestikastajien ajattelu ja kysymyksenasettelu leijaillee aivan eri atmosfäärissä kuin tämä Jeesuksen lähetyuskäsky. Jeesuksen sanat uskosta ja kasteesta eivät viittaa ollenkaan uskon alkamiseen tai kasteen suorittamisen ajankohtaan, vaan siihen tilaan, jonka perusteella ihminen joko pelastuu tai tuomitaan viimeisenä päivänä. Koska kaste on kertakaikkinen, pätee viimeisellä tuomiolla lapsikaste yhtä hyvin kuin aikuiskastekin ja päinvastoin. Lapsikasteesta on nyt se etu, että lapsi saa nauttia kasteen siunausta pienestä pitäen. Uudestaan kastaminen on ristiriidassa kasteen kertakaikkisuuden kanssa.

Molemmista lähetyuskäskyistä käy ilmi, kuka on varsinainen kasteen suorittaja. Matteuksen kohdassa Jeesus käski opetuslapsia kastamaan Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen **nimessä**.

¹⁷⁾ Alkukielessä sanoja "uskova", "kastettu" ja "epäuskoinen" vastaavat aoristin partisiipit. Sanoja "uskova ja kastettu" edeltää kreikassa artikkeli, joka sitoo nämä sanat yhdeksi kokonaisuudeksi (ho pisteusas kai baptistheis). Tämäkin osoittaa, ettei tässä kohdassa ole lainkaan puhetta siitä, ketkä saadaan kastaa. Kohta ei siis merkitse sitä, että ensin tulisi opettaa ennen kuin saisi kastaa.

Itse kolmiyhteinen Jumala siis kastaa.¹⁸⁾ Pietari paransi sokean miehen Jeesuksen nimessä. Se osoitti epäuskoisille juutalaisille, että heidän tappamansa Jeesus eli. (Apt. 3:6,16). Jeesus oli todellinen parantaja. Samoin ihminen ulkonaisesti toimittaa kasteen. — joka sekin tapahtuu Jumalan nimessä ja on siis Jumalan teko —, mutta sisäisen hengellisen työn kasteen kautta suorittaa Jumala. Markuksen evankeliumin kohdassa se käy ilmi verbin muodosta. Se on passiivissa. Uuden Testamentin kielenkäytön mukaan tällaisissa tapauksissa passiivi ilmaisee teon suorittajaksi Jumalan (passivum divinum). Kasteeseen liittyvä Pyhän Hengen toiminta ei ole lähtöisin ihmisestä. On myös huomattava, että Jumala on liittänyt sanansa veteen ja ulkonaiseen toimitukseen ja että tämä ulkonainenkin puoli tapahtuu Jumalan käskystä. Koko kasteakti on Jumalan teko. Ihminen, joka kastaa, on vain välikappale, jota Jumala käyttää.

Uudestikastajien mielestä kastajana on ihminen ja kaste on ihmisen teko. **Manninen** sanoo: "... paneminen Jumalan teoksi ... on jo yliuskkoa. Ihminen siis määrää ajan ja paikan, milloin hän sen 'Jumalan teon' toimittaa tai milloin hänen mielestään Jumalan olisi työnsä suoritettava."¹⁹⁾ Saman johtopäätelyn mukaan Jumala ei vaikuttaisi saarnassakaan, koska ihminen määrää tilaisuuden ajan ja paikan. Uudestikastajat joutuvat siten lapsikastetta vastustaessaan ristiriitaan omienkin toimintaperiaatteittensa kanssa. He näet myöntävät, että evankeliumin sana uudestisyntyä.²⁰⁾

Uudestikastajille on tärkeätä, että ihminen itse kastattaa itsensä. Tätä he pitävät raamatullisena. **Manninen** kirjoittaa: "... raamatullinen kaste edellyttää kastettavan omaa, henkilökohtaista tunnustusta, kun hän kastattaa itsensä, mikä sanamuoto aina toistuu Raamatussa."²¹⁾ Lasta ei siis pitäisi, kastaa, koska hän ei itse mene kasteelle. Väite kaatuu alkukieleen. Uudestikastajille on sanottava Jeesuksen sanoilla: "Te eksytte, koska ette tunne kirjoituksia." (Matt. 22:29). Alkukielessä ei näet esiinny lainkaan sanontaa "kastattaa itsensä", jota Manninen piti toistuvana sanamuotona Raamatussa.²²⁾ Myöskään sanoja "ottaa", "antaa", "itse" ei ole kasteesta puheen

¹⁸⁾) Apt. 3:6,15,16: "... Jeesuksen Kristuksen, Nasaretilaisen, nimessä nouse ja käy... Hänet Jumala on herättänyt kuolleista, ja me olemme sen todistajat. Ja uskon kautta hänen nimeensä on hänen nimensä vahvistanut tämän miehen..." Mitä jonkun nimessä toimiminen merkitsee käy ilmi myös 1 Kor. 1:14-17:sta (katso viite 16). Korintossa oli syntynyt puolueita, kun seurakuntalaiset alkoivat valikoida lihalisista syistä samaa apostolista uskoa ja oppia julistavien paimenten välillä. Paavali iloitui siitä, ettei hän ollut toimittanut siellä monta kastetta, etteivät pääsisi sen varjolla sanomaan, että heidät olisi kastettu Paavalin nimeen ja että he sitten voisivat olla paavalilaisia.

¹⁹⁾) Manninen, s. 29 s.

²⁰⁾) Sama, s. 22 s.

²¹⁾) Sama, s. 30.

²²⁾) Verbi kastaa on passiivissa kaikissa seuraavissa kohdissa: Luuk. 7:29 ("antoivat kastaa itsensä" = tulivat kastetuiksi), Joh. 3:23 ("antoivat kastaa itsensä" = tulivat

ollen. Verbi on säännöllisesti passiivissa, kun kerrotaan jonkun tulleen kastetuksi (**passivum divinum**). Korostus on siinä, että ihminen tulee Jumalan kastamaksi, eikä siinä, että ihminen itse menee kasteelle. Näin ollen esimerkiksi sanonta "antoivat kastaa itsensä" olisi käännettävä "tulivat kastetuiksi" ja sanonta "ottakoon kukin kasteen" "tulioon kukin kastetuksi". Suomalainen Raamattu on joustavamman kielen takia käyttänyt muotoja "antoivat kastaa itsensä" ja "ottakoon kukin kasteen", ilman että näihin sanontoihin olisi tahdottu sujuttaa tukea uudestikastajien opille.

Jumalan sanaa ymmärtävillä kielimiehillä olisi varmaan aihetta pohtia, kuinka tällaiset sanonnat olisi osuvimmin suomennettava. Heikot käännösratkaisut aiheuttavat helposti alkukieleen kuulumatottoman lakimaisen, ihmisen tekoa ja ratkaisua korostavan sävyn ja hävittävät tekstiin kuuluvan Jumalan yksinomaista armotekoa ja lahjaa ilmentävän evankeliuminomaisen merkityksen.²³⁾

kastetuiksi), Apt. 2:38 ("ottakoon kukin kasteen" = tulioon kukin kastetuksi), Apt. 2:41 ("ne kastettiin"), Apt. 8:12 ("he ottivat kasteen" = heidät kastettiin), Apt. 8:13 ("kasteen saatuaan" = tultuaan kastetuksi), Apt. 8:16 ("olivat kastetut Kristuksen nimeen"), Apt. 8:36 ("mikä estää kastamasta minua" = mikä estää minua tulemasta kastetuksi), Apt. 9:18 ("hän... otti kasteen" = hänet kastettiin), Apt. 10:47 ("ei kukaan voi kieltää kastamasta näitä" = ei kukaan voi kieltää, että nämä kastetaan), Apt. 10:48 ("käski kastaa heidät" = käski toimimaan niin, että he tulisivat kastetuiksi), Apt. 16:15 ("oli kastettu"), Apt. 16:33 ("kastettiin"), Apt. 18:8 ("heidät kastettiin"), 1 Kor. 12:13 ("olemme kastetut"), Gal. 3:27 ("olette Kristukseen kastetut"). Kun on kysymyksessä kasteen ulkonainen toimittaja, verbi on aktiivissa tai käytetään agenttia. Vain yhdessä kohdassa on kasteelle menemisestä käytetty mediumia (Apt. 22:16). Medium ilmaisee, että subjekti tulee verbin vaikutuksen alaiseksi jollakin tavoin. Kyseisessä kohdassa Ananias sanoo Paavalle: "ja nyt mitä viivyttelet? Nouse, huuda avuksesi hänen nimeänsä ja anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi." Sanoja "anna kastaa itsesi" vastaa kreikassa vain yksi sana (baptisai). Sanoja "antaa" ja "itsesi" ei ole tekstissä. Tuon sanan voisimme kääntää suomeksikin kankeasti yhdellä sanalla: "kastaudu" toisin sanoen, toimi niin, et- tä tulet kastetuksi. Se oli siis evankelinen kehoitus ottaa kaste vastaan. Apt. 9:18 sanotaankin, että Paavali "otti kasteen" eli tuli kastetuksi. Siinä oleva passiivi ilmaisee Jumalan kastaneen hänet. Ananias oli välikappale, Paavali kohde. Uudestikastajat tulkitsevat väärin Ananiaan sanaa ja rakentavat tulkinnalleen omaa opia- paan. Heidän mielestään kaste edellyttää Jumalan avuksi huutamista, mihin lapsi ei kykene. Lasta ei siis voitaisi kastaa. Näin esim. Kai Antturi, Lapsikaste ei perustu Raamattuun. Pääkaupunki 26. 2. 1970, n:o 7. Väite kaatuu suoraan alkukie- leen. Kreikassa sanat ovat toisessa järjestyksessä kuin suomalaisessa käännök- sessä ja kuuluvat sanatarkasti käännettyinä: "Nouse, ota kaste ja peseydy syn- neistäsi, avuksihuutaen hänen nimeänsä." Aapeli Saarisalo kääntää uudessa käännöksessään asiallisesti ottaen samoin: "Nouse, anna kastaa itsesi ja pestä pois syntisi avuksi huutaen Herran nimeä." Kaste kolmiyhteisen Jumalan nimeen oli juuri Jumalan nimen avuksihuutamista ja siinä tapahtui syntien pois peseminen. Tämä toteutuu yhtä hyvin aikuisia kuin lapsia kastettaessa.

²³⁾ Esimerkkinä tällaisista heikoista, jopa onnettomista, ratkaisuista sopii mainita Uusi testamentti nykysuomeksi, jonka avulla ei paljon kasteen evankeliumia voi saarna- ta. Kun UTN:n ilmestymisen jälkeen käyty keskustelu on osoittanut, ettei käännös- tä valmisteltaessa käyty yhtään opillista (dogmaattista) keskustelua ja kun ei käännöstä ole toimittajien ilmoituksen mukaan tarkoitettu uusien oppien levittäjäk-

Luther sanoo: "Niinpä siis mekin näemme papin kastavan tai jakavan sakramenttia. Mutta niin viisaita emme ole, että voisimme sanoa: **Minä** tässä tulen Jumalan tykö, vaikka sitä sanotaankin Jumalan tykö tulemiseksi. Sillä kuka on säättänyt kasteen ja sakramentin. Ei yksikään ihminen eikä luontokappale, vaan itse Jumala on sen säättänyt ja käkenyt. Sen tähden kun tulen kasteelle, niin tulen varmasti itsensä **Jumalan tykö, joka siinä kastaa.**"²⁴⁾

Jeesus haluaa, että kaikki pelastuvat. Se pelastuu, joka uskoo ja on kastettu. Sen tähden tulee lapsetkin kastaa. Lapset kuuluvat niihin kaikkiin luotuihin, joiden pelastamiseksi Jeesus on lähettänyt opetuslapsensa evankeliumia saarnaamaan.

APOSTOLEITTEN TOIMINTA VAHVISTAA LAPSIKASTEEN

PIETARIN KASTESAARNA HELLUNTAINA

Helluntai on alkuseurakunnan juhlallinen perustamispäivä. Sen synty ei ollut kuitenkaan yhden Päivän asia, vaan sillä oli syvät juuret Johannes Kastajan ja Jeesuksen toiminnassa. Monet Johanneksen kastamista opetuslapsista lähtivät seuraamaan Jeesusta. Eräistä heistä, Andreaasta, tuli jopa Herran apostoli (Joh. 1:35-40). Mahdollisesti Pietari, Johannes ja hänen veljensä Jaakob olivat myös Johannes Kastajan opetuslapsia.²⁵⁾ Heidät oli Johannes kastanut eikä heitä kastettu enää toistamiseen.

si, ei liene aihetta tässä yhteydessä ottaa esille UTN:n käännösyrityksiä. Käännöstä ei ole myöskään hyväksynyt tiettävästi mikään kirkko eikä sillä ole virallista kirkollista luonnetta.

²⁴⁾ Luther, St. Louisin laitos, V. 635. Tämän Luther lausuu Ps. 65:5:n johdosta: "Autuas se, jonka sinä valitset ja otat tykösi, esikartanoissasi asuinaan!"

²⁵⁾ Apostoli Johanneksen tyyliin kuuluu välttää itsensä mainitsemista. Hän mainitsee, että kaksi Johanneksen opetuslasta alkoi seurata Jeesusta. Toimen heistä oli Andreas, joka toi veljensä Pietarin Jeesuksen tykö. Tästä Johannes kirjoittaa: "Hän tapasi ensin veljensä Simonin." Sanonta viittaa siihen, että toinenkin Kastajan opetuslapsi tapasi veljensä ja toi hänet Jeesuksen tykö. Kysymyksessä olisi siis ollut Johannes ja hänen veljensä Jaakob. Saarisalo kääntää "ensin" (prooton, prootos) sanan sijasta "varhain aamulla" (mane, prooi) seuraten eräitä vanhoja käännöksiä.

Jeesukseen uskovien joukko ennen helluntaita oli melkoinen. Toisin apostoleita oli vain kaksitoista. Mutta ylösnoussut Jeesus ilmestyi **yhtäaika** yli viidellesadalle veljelle (1 Kor. 15:6). Eri puolilla maata täytyi olla varsin suuri joukko Jeesukseen uskovia. He eivät olleet kaikki Jerusalemissa, missä Pyhä Henki vuodatettiin ja josta apostoleitten toiminta alkoi. Jerusalemissa mainitaan ennen helluntaita olleen uskovia koolla noin 120 henkeä (Apt. 1:15). He olivat jo silloin kastettuja eikä heitä siis enää kastettu helluntaina.

Pietarin saarnaa edelsi helluntaina Pyhän Hengen vuodattaminen näkyvin merkein. Niiden tarkoituksena oli saada ihmiset kuuntelemaan apostolin sanaa Jumalan sanana. Markus mainitseekin lähetyskäsken jälkeen, että Herra "vahvisti sanan sitä seuraavien merkkien kautta" (Mark. 16:20). Merkit eivät siis olleet itsetarkoitus, vaan ne palvelivat silloisessa murrosvaiheessa sananjulistusta. Ne osoittivat apostoleitten sanan Jumalan sanaksi.

Pietari kohdisti saarnansa kääntymättömiin. Nämä olivat muutamaa viikkoa aikaisemmin huutaneet: "Ristiinnaulitse, ristiinnaulitse!" Nyt he kysyivät omantunnonahdistuksessa: "Miehet, veljet, mitä meidän pitää tekemän?"

Siihen Pietari vastasi:

"Tehkää parannus²⁶⁾ ja ottakoon kukin teistä kasteen²⁷⁾ Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan. Sillä teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu ja kaikille, jotka kaukana ovat, ketkä ikinä Herra, meidän Jumalamme kutsuu." (Apt. 2:38,39).

Juutalaiset olivat huutaneet kirouksen itsensä ja lastensa päälle (Matt. 27:25). Nyt Pietari lupaa heille ja heidän lapsilleen kasteessa

²⁶⁾ "Tehkää parannus" on eräs epäonnistuneimpia Kirkkoraamatun käännöksiä. Näitä sanoja vastaa kreikassa vain yksi sana: metanoie = kääntykää, muuttakaa mielenne. Paino tässä termissä ei ole elämän parantamisella, vaan Jumalasta luopuneen sydämen kääntymisellä takaisin Jumalan tykö. Mielenmuutos (metanoia) käsiittää katumuksen ynnä uskon. Elämän parantaminen on vasta tämän seurausta. Saarisalo käyttää termejä "kääntyä" (metanoiein) ja "kääntymys" (metanoia) käännöksessään.

²⁷⁾ "Ottakoon kukin teistä kasteen" = "Tulkoon kukin teistä kastetuksi". Pietari kehoittaa tässä synnintuntoisia ottamaan vastaan kasteen lahjan. Ihminen on lahjan saaja, vastaanottaja, Jumala on lahjan antaja. Siksi kreikan verbi on tässä passiivissa.

Jeesuksen nimeen synnit anteeksi ja Pyhän Hengen. Lisäksi Pietari kehotti: "Antakaa pelastaa itsenne²⁸⁾ tästä nurjasta sukukunnasta."²⁹⁾ Pietarin vetoomus on ymmärrettävä oikeassa yhteydessään. Hänen kuulijansa olivat kirouksen kansaa, "nurjaa sukukuntaa". He olivat itse itsensä kironneet. Se osoitti turmeluksen syvyyttä ja synnin suuruutta. Kysymys ei ollut vain jostakin yksittäisestä pahasta teosta, vaan koko sukukunta oli nurja, perisyynnin turmelema. Lapset eivät pelastuneet sillä, että vanhemmat saivat syntinsä anteeksi. Heidän täytyi saada omakohtainen pelastus. Se tarjottiin kasteessa. "Teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu." jo tämä yhteys osoittaa lapsikasteen apostoliseksi.

Laajempi tekstiyhteys tuo lisää valoa. Pietari yhdistää Pyhän Hengen lahjan kasteeseen. Saarnassaan hän osoittaa helluntaina toteutuneen profeetta Joelin ennustuksen (Apt. 2:16-21). Näin Joel oli ennustanut:

"Näitten jälkeen minä olen vuodattava Henkeni kaiken lihan päälle, ja teidän poikanne ja tyttärenne ennustavat, vanhuksenne unia uneksuvat, nuorukaisenne näkyjä näkevät, ja myös palvelijain ja palvelijattarien päälle minä niinä päivinä vuodatan Henkeni." (Joel 2:28,29).

Joelin ennustus koski **kaikenikäisiä**. Pojat ja tyttäret eivät tarkoita varttuneita, koska nuorukaiset ja vanhukset mainitaan erikseen. Luvatussa Henkensä Jumala ei tehnyt eroa lapsen, nuoren, aikuisen eikä vanhuksen välillä, ei perheen päämiehen eikä palvelijan välillä eikä myöskään sukupuolen, pojan ja tyttären, palvelijan ja palvelijattaren, välillä. Sitä tarkoitti Hengen vuodattaminen **kaiken** lihan päälle. Joel esittää yksityiskohtaisesti kaikki ne, joita Raamatun mukaan **perhekuntaan** kuuluu. Tässä yhteydessä Pietarin kehoitus on ymmärrettävä. "Ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte **Pyhän Hengen lahjan**. Sillä teille ja teidän **lapsillenne** tämä lupaus on annettu..." (Apt. 2:38, 39). Aivan selvästi Pietari käskää kastamaan myös lapset.

²⁸⁾ "Antakaa pelastaa itsenne" (sootheete) = "tulkaa pelastetuiksi". Korostus ei, ole siis sillä, mitä ihminen tekee, vaan sillä, mitä Jumala tekee.

²⁹⁾ Kreikan genea = 1) sukukunta, 2) sukupolvi. Kirkkoraamattu tuntee molemmatkin merkitykset, mutta eräissä kohdissa sana olisi pitänyt kääntää sukukunnaksi sukupolven sijasta, kuten Matt. 23:36; 24:34; Mark. 13:30; Luuk. 21:32; Apt. 2:40.

Uudestikastajat tarjoavat itse keksimiään selityksiä turhentaakseen selvän sanan. He väittävät, ettei Pietari tarkoittanut silloin eläneitä lapsia, vaan tulevia sukupolvia.³⁰⁾ Olemme havainneet, että sekä Jooeelin ennustus että pelastuminen "nurjasta sukukunnasta" edellyttävät Pietarin tarkoittaneen silloin eläneitä lapsia. Tietenkään tulevia sukupolvia ei ole suljettu pois.

Pietari käyttää tässä lapsista sanaa **tekna**. Sen perusmerkitys on lapsi. Sitä voidaan käyttää myös tulevista polvista. Esimerkiksi Jeesuksen ajan juutalaiset olivat Aabrahamin lapsia (**tekna**). Mutta koskaan sillä ei ole sellaista rajoitettua merkitystä, kuten uudestikastajat esittävät. He käsittävät sen tarkoittavan vain varttuneita lapsia, joko nyt tai myöhemmin eläviä. Tulevat polvet eivät ole kuitenkaan koskaan ilman pieniä lapsia. Pietarin ei olisi myöskään tarvinnut puhua erikseen vanhemmille varttuneitten lasten kastamisesta; hehän saattoivat itse tulla kasteelle!

Kun alkuseurakunnan oli murtauduttava ulos ahtaista juutalaisista kansallisuusrajoista, Jumala antoi Korneliuksen perheelle erityiset Hengen armolahjat ennen kastetta. Mutta minkä johtopäätöksen Pietari siitä teki? Hän sanoi: "Ei kaiketi kukaan voi kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niin kuin mekin?" (Apt. 10:48). ja hän käski kastaa nämä pakanat. Mitä tämä sanoo lapsikasteesta? Tätä: Koska Pyhä Henki on luvattu lapsillekin, ei kukaan voi kieltää kastamasta heitä.

³⁰⁾ Esim. Pekka Lattu, Rajankäyntiä kastekysymyksestä, s. 58.

PERHEKUNTIEN KASTEET

Jo edellä oli puhetta Joelin kirjan kohdasta (Jooel 2:28,29), josta käy ilmi, keitä Raamatun kielenkäytön mukaan kuuluu **perhekuntaan**. Siihen sisältyvät kaikki perheenjäsenet: lapset, nuoret, vanhemmat, vanhukset, palvelijat sekä mahdollisesti muutkin lähiomaiset, joita samassa talossa asui. Raamattu kertoo muutamia esimerkkejä kokonaisten perhekuntien kasteista. Apostoleitten aikana oli sellaisia onnellisia tapauksia, kuten aina on kristikunnassa ollut, että kaikki perheenjäsenet uskoivat Jeesukseen. Varttuneet voitiin kastaa, kun Pyhä Henki oli vaikuttanut heissä synnintuntoa ja he halusivat kasteessa syntinsä anteeksi. **Pienet lapset voitiin kastaa ilman heidän omaa tunnustustaan, kuten Vanhassa liitossa ympärileikkauksella otettiin poikalapset Jumalan liittoon jo 8 päivän ikäisinä.** Pienetkin lapset tarvitsivat syntien anteeksiantamusta perisyntin tähden.

Perhekuntien kasteita ei voida ymmärtää siten, että perheenpää olisi käskyvallallaan määrännyt muut perheenjäsenet kastettaviksi. Paavali kertoo "seka-avioliitoistakin", joissa toinen aviopuoliso, mies tai vaimo, ei ollut uskova (1 Kor. 7:12-16). Filemonin karannut orja, Onesimus, tuli kristityksi vasta Paavalin toimesta (Filem. 10). Filemon ei ollut isännän oikeuteen vedoten määrännyt häntä kastettavaksi. Seurakunnan kaitsijaksi sopi vain sellainen, jonka lapset olivat uskovia (Tiit. 1:6) ja joka perheensä hyvin hallitsi (1 Tim. 3:4). Tämä ehto oli tarpeen muun muassa siitä syystä, että oli käännynnäisiä, joiden vaimo tai isommat lapset olivat kastamattomia. Kristillistä kastetta ei tule suorittaa maallisen vallan nojalla. Eräät tutkijat ovat arvelleet, että perhekuntien kasteet olisivat perustuneet perheenpään käskyvaltaan.³¹⁾ Varttunutta ei voida kuitenkaan kastaa ennen kuin hän itse on vakuuttunut kasteen tarpeellisuudesta. Kastaminen vastoin kastettavan tahtoa ei olisi omantunnonvapauden mukaista, jota Raamattu selkeästi opettaa. (Room. 14; 1 Kor. 8).

Perhekuntien kasteet olivat mahdollisia kahdessa tapauksessa. Joko kaikki varttuneet lapset itse halusivat kastetta ja pienet lapset kas-

³¹⁾ Esim. E. Ménégos, H. Grossmann, O. Cullmann, Joachim Jeremias. Perheen yhteenkuuluvuuden tunne saattoi poistaa muilta perheenjäseniltä ulkonaisia epäluuloja, kun perheenpää kannatti kastetta ja toivoi muidenkin sille tulevan. Väärin on kuitenkin väittää, että muut olisi kastettu perheenpään uskon nojalla.

tettiin vanhempien luvalla tai kaikki lapset olivat pieniä, sillä ketään ei mainita jätetyn kastamatta.

Uusi Testamentti mainitsee seuraavat perhekuntien kasteet:

Kornelius, Apt. 10 ja 11. Pietari saarnasi hänen kodissaan ja Pyhä Henki tuli "kaikkien päälle, jotka puheen kuulivat". Heidät kaikki kastettiin. Poikkeusta ei mainita. Korneliuksen "**koko** perhekunta" pelastui (Apt. 11:14). Kornelius oli sotilas, sadanpäänties. Hänen perhekuntansa suuruutta ei mainita, joka tapauksessa siihen kuului muitakin kuin vaimo; muuten ei olisi voitu puhua "**koko** perhekunnasta".

Lyidia, Apt. 16:13-15. "Hänet ja hänen perhekuntansa" kastettiin. Lyidia oli Tyatirasta Filippiin muuttanut purppuranmyyjä. Hän oli todennäköisesti leski, koska hänen miehestään ei mainita mitään ja koska perhekunta kulki hänen nimellään. Lasten tarkasta iästä on mahdotonta tehdä johtopäätöksiä, joka tapauksessa sanonta edellyttää, että perheessä oli lapsia.³²⁾

Filipin vanginvartija, Apt. 16:25-34. "Hänet ja **kaikki** hänen omaisensa kastettiin kohta." Luukkaan eloisa kuvaus "törmäilevästä" vanginvartijasta viittaa siihen, että vanginvartija oli nuorempi mies. Hänen lapsensa kastettiin "**kohta**" eikä vasta sitten, kun he olivat varttuneet.

Krispus, Apt. 18:8. "Synagoogan esimies Krispus ja **koko** hänen perhekuntansa uskoivat Herraan... ja heidät kastettiin."

Stefanas, 1 Kor. 1:16; 16:15. Paavali kirjoittaa: "Kastoinhan tosin Stefanaankin perhekunnan." "He ovat antautuneet pyhien palvelukseen." He olivat Akaian ensimmäiset kristityt, "ensihedelmä". Paavali kastoi heidät, koska Korintossa ei ollut silloin vielä seurakuntaa, joka olisi huolehtinut kastamisesta. Stefanaan perhekunnan kastamisesta oli kulunut nelisen vuotta, kun Paavali mainitsee heidän palvelevan pyhiä.

Kaikkien perhekuntien päämiehet olivat työkuntoista, toimeliasta väkeä. Perhekuntiin kuului luonnollisesti lapsia. Näiden lasten ikää Pyhä Henki ei ole pitänyt tarpeellisena ilmoittaa, koska ikä ei asiaa

³²⁾ Lauri Huovinen: "Niinpä vanhin tunnettu kreikankielisen Uuden Testamentin käännös, syyrialainen, lausuukin, että Lyidia kastettiin pikkulapsineen." Kasteen lahja elämälle, s. 32.

ratkaise. Lasten iästä voimme puhua vain todennäköisenä ja mahdollisena asiana. Silloin lapsirikkautta pidettiin siunauksena. Syntyvyyden säännöstelyä ei harjoitettu. Minkä ikäisiä lapsia noissa Raamatun mainitsemassa viidessä perhekunnassa todennäköisimmin oli? Asiaa valaisee pieni vertailu. Jos tarkastelemme viittä nykyajan perhettä, jotka eivät harjoita syntyvyyden säännöstelyä, niin minkä ikäisiä lapsia niissä on? Varmasti viidestä perheestä löytyy kaikenikäisiä, vauvasta murrosikäisiin.

Pyhä Henki on nähnyt hyväksi kertoa meille perhekuntien kasteista. Uudestikastajat lähtevät siitä, ettei näissä perhekunnissa ollut lapsia, ei ainakaan pieniä. He olettavat näin olleen, mutta he eivät voi sitä todistaa. Todistustaakka (**onus probandi**) on kuitenkin heillä eikä lapsikasteen kannattajilla.

Raamatun kerrontatavan tuntien on pidettävä viiden perhekunnan kasteen mainitsemista paljona. Tapauksia, joissa olisi kastettu vain yksityisiä aikuisia, ei löydy niinkään monta. Etiopian hoviherren ja Paavalin kasteet ovat toteennäytettävästi ehkä ainoat, jolloin varmuudella voidaan sanoa, ettei lapsia kastettu; heillä kun ei niitä ollut. Simon -noidan (Apt. 8:13) ja Gaiuksen (1 Kor. 1:14) kasteitten yhteydessä ei sanota, kastettiinko muita tai oliko heillä perhettä. Samaa on sanottava kahdestatoista Johannes Kastajan opetuslapsesta (Apt. 19:1-7). Muuten puhutaan vain yleisesti: "Ottivat kasteen, sekä miehet että naiset." (Apt. 8:12). "Monet korinttolaiset kastettiin." (Apt. 18:8). Samoin Vanhassa Testamentissa kerrotaan ympärileikkauksen toimittamisesta suhteellisen harvoin, kun otamme huomioon, että kaikki Israelin poikalapset ympärileikattiin. Meidän on siis pidettävä Raamatun erikseen mainitsemaa viittä perhekunnan kastamista suurena määränä, mikä viittaa siihen, että perheitten kastaminen oli yleistä. Pyhä Henki on nähnyt siis hyväksi erityisellä huolella ilmoittaa, että apostolit kastivat lapsiakin. Kirkkoisä Origenes (182 - 254) oli matkustellut paljon sen ajan kristikunnassa ja perehtynyt apostoleitten perustamiin seurakuntiin. Hän kirjoittaa: "Kirkko on saanut apostoleilta tavan kastaa pikku lapsetkin."³³

Raamatun kertoessa perhekuntien kasteista se käyttää sanontoja "**kaikki** hänen omaisensa", "**koko** perhekunta", mutta ei koskaan

³³) Origenes, Commentarius in Epistolam ad Romanos. V 9 Room. 6:5-7 johdosta; pro hoc et Ecclesia ab apostolis traditionem suscepit etiam parvulis baptismum dare.

mitään selitystä tai rajoitusta, että lapset olisi jätetty kastamatta tai ettei perheessä olisi ollut lapsia. Jos pienten lasten kastamista olisi pidetty vääränä, olisi ollut tarpeen selittää, miten kaikkien perheenjäsenten kastaminen oli mahdollista. Raamatun kirjoittajien ei tarvinnut pelätä väärinkäsityksiä, koska Jeesus ei ollut asettanut ikärajaa.

UUDESTIKASTAJIEN VASTAVÄITTEITÄ

Uudestikastajat pyrkivät selittämään, ettei perhekuntien kasteitten yhteydessä kastettu pieniä lapsia. **Manninen** viittaa Stefanaan perhekuntaan, joka oli antautunut pyhien palvelukseen. Siitä hän päätelee: "Sellaista ei kai voi sanoa perhekunnan sylilapsista."³⁴⁾ Manninen ei ota huomioon edes sitä, että Paavalin maininnan ja perhekunnan kasteen välillä oli aikaa neljä vuotta. Merkittävämpää on kuitenkin se, ettei Manninen ymmärrä Raamatun puheentapaa. Joel kirjoittaa: "Kootkaa kansa, pitäkää pyhä seurakuntakokous, kerätkää vanhukset, kootkaa lapset ja rintoja imeväiset." (Joel 2:16). Pienimmätkin kuuluivat seurakuntaan. Kuukauden ikäiset pojat erotettiin pyhäkköpalvelukseen (4 Moos. 3:28). Herran edessä vauvatkin olivat yhtä hyviä Herran palvelijoita kuin aikuiset ja perheyhteyden johdosta he olivat osallisia koko kodin toimintaan tarvitsematta itse tehdä aikuisten töitä. Sydämen laatu eikä ulkonainen touhu määrää, onko palvelus Herralle otollista vai ei.

Manninen viittaa kantansa tueksi myös Elkanaan. Tämä lähti koko perheensä kanssa uhraamaan Herralle, mutta Hanna ja pieni Samuel jäivät kotiin (1 Sam. 1:21-23).³⁵⁾ Tästä Manninen tekee sen johtopäätöksen, ettei koko perhe tarkoittaisikaan koko perhettä. Valitettavasti hän ei ole tässäkään kiinnittänyt huomiota koko tekstiyhteyteen ja Raamatun puheentapaan. Asia on seuraavasti: Elkanalla oli kaksi vaimoa, Peninna ja Hanna. Peninnalla oli paljon lapsia, Hannalla vain Samuel. Elkana lähti koko perheensä kanssa, **paitsi** Hanna ja Samuel jäivät kotiin.³⁶⁾ Perhekuntaan kuuluivat lapsetkin; lähtihän Peninna **kaikkine** lapsineen. ja vielä: Samuel annettiin Herralle koko elinajakseen ja vietiin temppeliin heti vieroittamisen jälkeen (1 Sam. 1:11,24). Raamattu korostaa: "Mutta poika oli vielä pieni." Kun kerran pieni lapsi kelpasi Herraa palvelemaan (Samuel) tai hänelle uhraamaan (Peninnan lapset), niin kyllä hänellä on oikeus saada kastekin ja tulla siten Jumalan valtakuntaan, jossa Herraa palvellaan.

Manninen päästäkseen irti lapsikasteesta vetoaa vielä Koorahin tapaukseen. Vanhemman käännöksen mukaan Koorah hukkuu ja hänen kannattajiensa huoneet (4 Moos. 16:32). 4 Moos. 26:11 kertoo taas, etteivät Koorahin lapset hukkuneet. Man-

³⁴⁾ Manninen, s. 19.

³⁵⁾ Sama, s. 19.

³⁶⁾ Raamatun tapana on korvata suomen "paitsi" sana paikoin tämäntapaisella kerroksella: "Koko perhe lähti. Mutta Hanna ja Samuel jäivät kotiin." Suomeksi sanoisimme: "Koko muu perhe lähti paitsi Hanna ja Samuel jäivät kotiin." Samantapainen rakenne esim. Gal. 1:19.

ninen olettaa, että tässä huone = perhekunta.³⁷⁾ Koska Koorahin lapset säästyivät, lapset eivät Mannisen mukaan aina kuuluisi perhekuntaan. Väite perustuu taas pinnalliseen Raamatun tutkimiseen. Lopputuloksen kannalta on aivan sama, käännetäänkö vanhan vai nykyisen käännöksen mukaan (huone vai asunto). Kysymyksessä oli Jumalan rangaistus, suuri tuho, jossa menivät sekä asunnot että perheet. Koorah ei ollut ainoa, joka tuhoutui, vaan 250 miestä koteineen ja perheineen. Tekstissä ei sanota, että Koorahin koko perhe tuhoutui. Päinvastoin edellä kerrotaan kolmesta merkittävästä kapinallisesta, Koorahista, Daatanista ja Abiramista. Näistä kaksi, Daatan ja Abiram, "olivat tulleet ulos ja asettuneet majojensa ovelle vaimoineensa ja suurine ja pienine lapsineen" (4 Moos. 16:27). Huomaa Raamatun nimenomainen maininta pienistä lapsista. Koorahin lapsista ei ole vastaavaa mainintaa. He olivat nähtävästi jossakin muualla. Myöhemmin mainitaankin, etteivät Koorahin pojat kuolleet. (4 Moos. 26:11). Lähempi tämän kohdan tutkistelu osoitti meille aivan päinvastaista kuin uudestikastajat väittivät. Tämä on selvä kohta, joka osoittaa, että "pienet lapset" kuuluvat perhekuntaan.

Aittala lukee perhekuntaan kuuluviksi vain perheen oikeuskelpoiset jäsenet.³⁸⁾ Hänen mielestään kreikan **oikos** (perhekunta, koti) sanaa ei ole käytetty ankarasti samassa merkityksessä kuin sen heprealaista vastinetta **beeth**. Siten Aittala myöntää, että heprealainen perhekunta sisälsi lapset. Mutta hän katsoo, että Apostolientekojen kirjoittaja, kreikkalainen Luukas, ei käyttänyt **oikos** sanaa heprealaisessa merkityksessä. Paavali taas kirjoitti pakanoille ja oli Rooman kansalainen, minkä Aittala katsoo tukevan käsitystään. Näin yksinkertaisesti tehdään mitättömäksi lapsikasteen eräs tärkeä todiste? No, ei nyt sentään. Luukas oli kylläkin kreikkalainen, Paavali taas oli "heprealainen heprealaisista", siis täysi juutalainen, vaikka hänellä oli Rooman kansalaisoikeus. Luukas on Apostoleitten teoissa kirjoittanut muistiin myös juutalaisen apostoli Pietarin saarnan toisille juutalaisille. Pietarin saarnan yhteydet Joelin kirjaan ovat kiistämättömät, ja sieltä aukenee heprealaisen perhekunnan

³⁷⁾ Manninen, s. 19. Hebrean bajit on monimerkityksinen sana: talo, huone, koti, asunto, palatsi, temppeli, sali, paikka, perhe, perhekunta, kansa, jälkeläiset, omaisuus. Tekstiyhteys ratkaisee kulloinkin merkityksen. Tässä tulee kysymykseen lähinnä joko koti (asunto) tai perhe(kunta).

³⁸⁾ Aittala, s. 54. Saman väitteen esittää saksalainen Kurt Aland. Muuten Aland, vaikka hän ei vastustakaan pienten lasten kastamista, on sitä mieltä, ettei apostolinen kirkko kastanut lapsia ja ettei sille ole näyttöä. Eräs Alandin tärkeimpiä perusteita on, ettei Uudessa Testamentissa ole kerrottu yhtään konkreettista esimerkitapausta pienen lapsen kasteesta, josta ilmenisi tarkkoja tietoja kastetusta lapsesta. Tällainen peruste on suorastaan lapsellinen. Se on samaa kuin katselisi etäältä metsää ja väittäisi, ettei siellä ole yksityisiä puita, kun ne eivät erotu silmään. Vertailun vuoksi mainittakoon, ettei Uudessa Testamentissa ole kerrottu myöskään yhtään konkreettista tapausta naisen osallistumisesta ehtoolliselle. Saksalaisen **Joachim Jeremiaksen** osuva vastaväite Alandille oli, että **oikos** (perhekunta) käsitteen piiriin tulee liittää myös pikkulapset, koska Uudessa Testamentissa ei ole todisteita termin vain aikuisiin rajoittuvasta käytöstä. Aittala rakentaa kirjassaan paljon Alandin varaan, mutta jättää mainitsematta, ettei Aland kannata uudestikastamista. Ks. Aland, *Die Stellung der Kinder...* ja Jeremias, *Die Kindertaufe in den ersten vier Jahrhunderten* ja englantilainen laitos *Infant Baptism in the First Four Centuries*.

merkitys, josta on jo edellä ollut puhe. Sekä seurakuntaan että perhekuntaan kuuluivat heprealaisen (VT:n) tavan mukaan myös pikkulapset. Jos UT olisi siirtynyt siitä jyrkästi poikkeavaan käytäntöön, Pietarin olisi tarvinnut helluntaina opastaa kuuli-joitaan. Luukas ei kuvaa perhekuntien kasteita juridisinä, oikeudellisinä tapahtumina, vaan hän kertoo Jumalan kansan eli seurakunnan kasvamisesta ja leviämisestä. Krispus, jonka koko perhe kastettiin (Apt. 18:8), oli juutalainen ja synagoogan esimies. Synagoogaan samoin kuin sitten kristilliseen seurakuntaan ei kuulunut vain perheenpää tai sen oikeuskelpoiset jäsenet, vaan myös lapset. **Oikos** (perhekunta) sanan heprealaisesta taustasta ei ole mitään aihetta luopua, päinvastoin, välttyäksemme joutumasta ristiriitaisuuksiin, siitä on pidettävä kiinni. Lisäksi on vielä otettava huomioon, ettei oikos sanan käyttö tavallisessa kansankielessä jokapäiväisessä puheessa rajoittunut perheen oikeuskelpoisiin jäseniin, vaikka sanalla olisikin toisissa yhteyksissä ollut rajattu merkitys. Mitä sitten siihen tulee, että Luukas kirjoitti pakanoita silmällä pitäen, niin ei siitä seuraa, että hän olisi lainannut pakanoilta sanoille käsitesisällön ja luopunut Raamatun käsitemaailmasta. Vertailun vuoksi voimme ottaa esille apostoli Johanneksen, Hän kirjoitti evankeliuminsa Jerusalemin hävityksen jälkeen, luultavasti vuosien 90 - 100 välissä. Lukijakunta muodostui valtaosaltaan pakanoista. Jos Johanneksen evankeliumin alussa olevalle Sanalle (**Logos**) annetaan ympäristö-maailman käsitesisältö, joudutaan suoraan pakanuuteen. Kristillisellä pohjalla sen sijaan pysytään, jos Sana käsitetään Vanhan Testamentin taustaa vasten. Vielä voidaan lisätä, että on vahvasti perusteltua epäillä, että tuomarit olisivat edes omassa toimessaan tulleet toimeen pelkällä Aittalan esittämällä rajoitetulla oikos sanan merkityksellä.

MERKITTÄVIÄ NÄKÖKOHTIA

Lapsikasteen kannalta on vielä eräs merkittävä piirre apostoleitten toiminnassa. Raamatussa ei ole minkäänlaisia neuvoja siitä, koska lapset saataisiin kastaa. Tällaisia neuvoja olisi tarvittu, jos heitä ei olisi saanut kastaa heti pieninä. Seurakuntien olisi tarvinnut tietää, milloin ne voivat päästää lapset Jumalan valtakuntaan ja seurakunnan jäsenyyteen. Sehän tapahtuu kasteessa. Neuvoja ei tarvittu, koska lapset kastettiin heti pieninä.

Ehtoollisesta on nimenomainen maininta, että nauttijan tulee voida koetella itseänsä ja olla tietoinen siitä, että hän nauttii Herran ruumiin ja veren. "Koetelkoon siis ihminen itseänsä ja niin syököön tätä leipää ja juokoon tästä maljasta; sillä joka syö ja juo erottamatta Herran ruumista muusta, syö ja juo tuomioksensa." (1 Kor. 11:28,29). Tämän ohjeen Jeesus oli itse antanut Paavalille (1 Kor. 11:23).

Vastaavaa lausumaa ei ole kasteesta, kuten ei ollut Vanhan liiton ympärileikkauksestaakaan. Sen sijaan **apostoleitten kirjeissä kohdellaan lapsia täysin seurakunnan jäseninä eikä vasta kasteoppilaina**. Heille annetaan neuvoja, miten heidän tulee suhtautua vanhempiinsa Jumalan käskyn tähden (Ef. 6:1-3; Kol. 3:20). Isiä kehoitetaan "kasvattamaan" lapsensa Herran kurissa ja nuhteessa (Ef. 6:4). Uusi Testamentti vaikenee tyystin ajankohdasta, olosuhteista ja ehdoista, milloin uskovien vanhempien lapsia saataisiin kastaa. Tämä on valtava todiste vauvankasteen puolesta. Johannes kirjoittaa: "Minä kirjoitan teille, lapsukaiset, sillä synnit ovat teille anteeksi annetut hänen **nimensä** tähden." (1 Joh. 2:12). Jumala oli luvannut: "Mihin paikkaan ikinä minä säädän **nimeni** muiston, siinä minä tulen sinun luoksesi ja siunaan sinua." (2 Moos. 20:24). Johanneksen mainitsemille lapsukaisille syntien anteeksiantamuksen siunaus oli tullut kasteessa, sillä se toimitetaan Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen **nimeen**.

VANHAN TESTAMENTIN ESIKUVAT JA ENNUSTUKSET VAHVISTAVAT LAPSIKASTEEN

LASTEN PIRSKOTTAMINEN VEDELLÄ

4 Moos. 3:15,28; 8:7,18.

Jumala määräsi leeviläiset pyhäkköpalvelukseen Israelin esikoisten sijaan. Sitä varten heidät tuli pirskottaa puhtaiksi synneistä. Kaikki **kuukauden** ikäiset ja sitä vanhemmat miespuoliset leeviläiset oli pirskotettava. Pirskotus ei koskenut vain niitä, jotka olivat saavuttaneet eri palvelustehtäviin vaadittavan iän, 30 vuotta tai 25 vuotta. Pirskotus tapahtui iisoppikimpulla. Meille on iisoppi tuttu Daavidin rukouksesta: "Puhdista minut iisopilla, että minä puhdistuisin, pese minut, että minä lunta valkeammaksi tulisin." (Ps. 51:9). Leeviläisten pirsrottaminen vedellä on kiintoisa kasteen esikuva. Huom. pirskotus eikä upotus, vesi puhdisti synnistä ja kuukauden ikäisetkin pirskotettiin!

KASTE MOOSEKSEEN

Paavali kirjoittaa:

"Isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren läpi ja saivat kaikki kasteen Moosekseen pilvessä ja meressä." (1 Kor. 10:1,2).

Tämä kaste pyhitti Israelin suurimmasta pienimpään Jumalan kansaksi seuraamaan Jumalan sille antamaa johtajaa, Moosesta. Punaisen meren yli kulki kansa, jossa oli 600 000 sotakuntoista miestä. Israel oli nopeasti lisääntyvää kansaa (2 Moos. 1), jossa täytyi olla monia pieniä lapsia.

VEDENPAISUMUS

Pietari kirjoittaa:

"Jumalan pitkämielisyys odotti Nooan päivinä, silloin kun valmistettiin arkkia, jossa vain muutamat, se on kahdeksan sielua, pelastuivat veden kautta. Tämän vertauskuvan mukaan vesi nyt teidätkin pelastaa, kasteena - joka ei ole lihan saastan poistamista, vaan hyvän omantunnon liitto Jumalan tykönä - Jeesuksen Kristuksen ylösnousemuksen kautta."³⁹⁾ (1 Piet. 3:20,21).

Vertauskuva vahvistaa lapsikasteen. Tosin Nooan pojat olivat aikuisia, mutta jos heillä olisi ollut pieniä lapsia, olisivat he yhtä hyvin pelastuneet eikä heitä olisi jätetty hukkumaan.

³⁹⁾ Lutherin käännöksen mukaan.

YMPÄRILEIKKAUS

Paavali kirjoittaa:

Kristuksessa "te myös olette ympärileikatut, ette käsin tehdyllä ympärileikkauksella, vaan lihan ruumiin poisriisumisella, Kristuksen ympärileikkauksella: ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssaan olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista". (Kol. 2:11,12).

Paavali nimittää kastetta Kristuksen ympärileikkaukseksi. Ympärileikkaus oli liiton merkki, "uskonvanhurskauden sinetti" (Room. 4:11). Aabraham sai tämän sinetin 99 -vuotiaana, Iisak **8 päivän** vanhana. Pieni lapsi sai Vanhan liiton aikana merkin siitä, että hän oli **uskosta** vanhurskas. Kaste tuli ympärileikkauksen tilalle. Kasteessa Jumala vaikuttaa uskon lapsessa. Niin kaste kuuluu kahdestakin syystä tämän esikuvan mukaan pienelle lapselle: 1. koska pieni lapsi uskoo ja 2. koska ympärileikkaus suoritettiin pienelle lapselle. Luther perusteli lapsikastetta mm. ympärileikkauksella, koska sillä oli sama lupaus kuin kasteella.⁴⁰⁾

UHRI TAHATTOMIEN SYNTIEN EDESTÄ

Vanhan liiton aikana oli erityinen uhri, joka toi sovituksen ylimmäiselle papille ja **hänen perheellensä** sekä "kaikelle seurakunnan kansalle" (3 Moos. 16:33). Uhri toimitettiin "israelilaisten saastaisuudesta ja heidän rikoksistaan, olivatpa heidän syntinsä minkälaiset tahansa" (3 Moos. 16:16). Niihin sisältyivät myös "**tahattomat synnit**" (Hebr. 9:7). Uhri toi vuosittain sovituksen ylimmäisen papin pienillekin lapsille samoin kuin seurakuntaan kuuluville pienokaisille. Jos jo silloin oli kaikkia koskeva sakramentti tarpeen, yhtä hyvin se on tarpeen Uudessa liitossa. Kaste on ainoa tällainen sakramentti, jonka voimme antaa pienelle lapselle. Uudestikastajat viittaavat siihen, ettei lapsilla ole tietoisia, tahallisia syntejä. Mutta jos "tahattomista synneistä" oli Vanhassa liitossa säädetty sakramentti, täytyy sellaiset synnit saada anteeksi nytkin. Kristus on uhrannut itsensä kaikkien syntien edestä. Kasteessa me pääsemme osallisiksi hänen

⁴⁰⁾) Lutherin kootut teokset, Walchin laitos XXII, 851. Pöytäpuheita. Zimmermannin konkordanssissa lainaus n:o 9028.

sovintouhristaan ja sijaiskuolemastaan ja siinä lasten tahattomat synnit pestään pois.

JOOELIN, JESAJAN JA SAKARJAN ENNUSTUKSET

Joelin ennustuksesta oli jo aikaisemmin puhetta. Pyhän Hengen lupaus koski **"kaikkea"** lihaa": poikia ja tyttöjä, nuorukaisia, vanhuksia, palvelijoita ja palvelijattaria. (Joel 2:28,29).

Jesaja oli ennustanut Uudesta liitosta:

**"Minä vuodatan vedet janoavaisen päälle ja virrat kuivan maan päälle. Minä vuodatan Henkeni sinun siemenesi päälle ja siunaukseni sinun vesojesi päälle." (Jes. 44:3,4).
"Vielä saavat sinun lapsettomuutesi lapset sanoa korviesi kuullen: 'Paikka on minulle ahdas, tee tilaa, että voin asua.'" (Jes. 49:20).**

Herran seurakunta kasvaa kasteen kautta, sillä se synnyttää siihen lapsia. Niin lapsettomallakin voi olla lapsia. Juuri tässä yhteydessä Jesaja sanoo:

"Katso, minä kohotan käteni kansakuntien puoleen, kohotan lippuni kansoja kohti, niin he tuovat sinun poikasi sylissänsä ja kantavat sinun tyttäresi olkapäillään." (Jes. 49:22).

Tämä toteutuu lasten kasteessa.

Sakarja oli ennustanut:

"Sinä päivänä on Daavidin suvulla ja Jerusalemin asukkailla oleva avoin lähde syntiä ja saasteisuutta3 vastaan." (Sak. 13:1).

Siemen, vesat, suku, asukkaat sulkevat aina piiriinsä myös pienet lapset. Kaste ei edellytä kävelytaitoa, vaan me saamme kantaa poikamme ja tyttäämme sylissä kasteelle.

Vanhassa Testamentissa on muitakin ennustuksia kasteesta. Otamme niitä esille käsitellessämme Johanneksen kastetta ja Jeesuksen kastetoimintaa.

JOHANNKSEN KASTE JA LAPSET

Johannes Kastaja saarnasi kääntymyksen kastetta syntien anteeksisuudeksi. (Matt. 3; Mark. 1; Luuk. 3; Joh. 1). Hänen kasteensa oli Jumalasta. Jykevällä lain saarnalla hän sai ihmiset tuntemaan syntinsä. Synnintuntoisille hän osoitti Kristusta: "Katso, Jumalan Karitsa, joka pois ottaa maailman synnin!" (Joh. 1:29).⁴¹⁾ Johannes kastoi ne, jotka tunnustivat syntinsä. "Mutta fariseukset ja lainoppineet tekivät turhaksi Jumalan aivoituksen heitä kohtaan eivätkä ottaneet Johannekselta kastetta." (Luuk. 7:30). Sen tähden Jeesus sanoi eräälle lainoppineelle, Nikodeemukselle: "Totisesti, totisesti, minä sanon sinulle: jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan." (Joh. 3:5).

Kaste oli välttämätön Jumalan valtakuntaan pääsemiseksi, sillä se antoi synnit anteeksi. Johanneksenkin kaste oli armonväline, vaikka se eräissä kohdin erosi kristillisestä kasteesta. Se oli väliaikainen ja tarkoitettu vain juutalaisille. Se perustui lupaukseen Kristuksen kärsimisestä ja kuolemasta, mikä oli vasta edessä päin. Mutta samoin kuin Jeesus vietti ensimmäistä ehtoollista ennen kärsimystään, niin Johanneksen kastekin oli osallisuutta Jeesuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen, ennen kuin ne olivat vielä tapahtuneet.⁴²⁾

Armonvälineinä Johanneksen kaste ja kristillinen kaste ovat toisiinsa verrattavat. Johanneksen kasteesta voidaan tehdä lapsikastetta koskevia johtopäätöksiä.⁴³⁾

⁴¹⁾ Alkukieli tarjoaa tässä kuvan Karitsasta syntien kantajana (ho airoon). Verbi on Kirkkoraamatussa preesensissä sen tähden, että maailman synnit olivat silloin Jeesuksen päällä, kun Johannes häntä osoitti. Nyt kun katsomme taaksepäin ajassa, sanomme: Karitsa on kantanut maailman synnin.

⁴²⁾ Jumala ei ole aikaan sidottu. Pitkänperjantain ylösnousseet (Matt. 27: 52,53) ehtivät aikaan nähden nousta ennen Jeesusta, vaikka Jeesus on kuolleista nousseitten esikoinen (Kol. 1:18). Jeesuksen ylösnousemukseen nimittäin perustuu kaikkien muitten ylösnousemus. Se, että pitkänperjantaina nousi kuolleita ylös, osoittaa Jeesuksen voiton varmuutta.

⁴³⁾ Kirjallisuudessa en ole nähnyt Johanneksen kastetta käytettävän lapsikasteen puolesta. Yleensä lapsikasteen kannalla olevatkin ovat selittäneet, ettei Johanneksen kaste olisi olemukseltaan vastannut kristillistä kastetta. Tunnustuksellinen luterilaisuus on kuitenkin pitänyt molempia kasteita olemuksensa puolesta samoina. Franz Pieper, Kristillinen dogmatiikka, s. 505. Adolf Hoenecke, Ev.Luth. Dogmatik, IV, s. 81. Uudestikastajat myöntävät molempien kasteitten olleen olemukseltaan samanlaisia, koska he siten arvelevat saavansa tukea aikuiskasteelle.

Johanneksen kasteessa ei ole mitään sellaista piirrettä, mikä olisi sulkenut lapset siltä pois. Vaikka se oli kääntymyksen kaste, se oli tarpeen jo uskossa olleillekin. Kääntymys ei ole uskovalle nimittäin jokin menneisyyden asia, vaan hänen tulee jatkuvasti valvoa, että pysyisi kääntyneenä. Samoin lapsetkin tarvitsivat kääntymystä Jumalan tykö perisynnin tähden.

Johannes Kastajan tehtävästä oli ennustettu:

"Katso, minä lähetän teille profeetta Elian, ennen kuin tulee Herran päivä, se suuri ja peljättävä. ja hän on kääntävä jälleen isien sydämet lasten puoleen ja lasten sydämet heidän isiensä puoleen." (Mal. 4:5,6).

Tämän ennustuksen vahvistaa Uusi Testamentti. Enkeli ilmoitti Sakariaalle, Johanneksen isälle:

"Sillä hän on oleva suuri Herran edessä; viiniä ja väkijuomaa hän ei juo, ja hän on oleva täytetty Pyhällä Hengellä hamasta äitinsä kohdusta. Ja hän kääntää monta Israelin lapsista Herran, heidän Jumalansa, tykö. Ja hän käy Hänen edellään Elian hengessä ja voimassa, kääntääksensä isien sydämet lasten puoleen ja tottelemattomat vanhurskasten mielenlaatuun, näin Herralle toimittaaksensa valmistetun kansan." (Luuk. 1:15-17).

Johanneksen toiminta kesti vain kotvasen, joten lapset tässä yhteydessä eivät voi tarkoittaa tulevia sukupolvia. Asiaa ei voi ymmärtää myöskään niin, että Johannes olisi kääntänyt silloin elävien juutalaisten sydämet heidän esi-isiensä puoleen, koska Johannes käänsi myös isien sydämet lasten puoleen. Eihän Johannes voinut kääntää jo kuolleitten esi-isien sydämiä. Kysymyksessä olivat siis Johanneksen aikana eläneet isät ja lapset.

Isien sydänten kääntäminen lasten puoleen ja lasten sydänten kääntäminen isien puoleen viittasi siihen sydäimestä lähtevään uskonyhteyteen, joka perheessä vallitsi Johanneksen antaman kasteen voimasta. Perheissä, joissa isä esti kasteen, lasten usko oli ristiriidassa isän epäuskon kanssa. Mutta Johanneksen toiminta tähtäsi perheen eheyttämiseen yhteisen uskon pohjalla. Kaikissa tapauksissa ei niin käynyt. Tapahtui niin kuin Jeesus sanoi, että perheenjäsenet nousevat toinen toistansa vastaan. Uskova voi joutua sellaistaikin ristiä kanta-

maan. Lapsikaste ei ole siihen kuitenkaan syynä, vaan perheitä hajottaa epäusko, joko karkea tai sellainen, joka kieltää lasten uskon ja lapsikasteen. (Vrt. Miika 7:6; Matt. 10:35,36).⁴⁴⁾

Kaste oli Johanneksen saarnatoiminnan keskeinen kohta. Sii4ä hän sai **Kastajan** nimenkin. Tämän valossa ei voi ajatella mitään muuta välinettä kuin kaste, jolla Johannes käänsi lapset. Johanneksen kaste sisälsi siis **lapsikasteen!**

Matteus kirjoittaa evankeliumissaan:

"Silloin vael si hänen (= Johanneksen) tykönsä Jerusale m ja koko Juudea ja kaikki Jordanin ympäristö ja hän kastoi heidät Jordanin virrassa, kun he tunnustivat syntinsä." (Matt. 3:5-6).

Johanneksen kasteelle tulivat miehet ja vaimot, nuorukaiset, vanhukset ja lapset, palvelijat ja sanalla sanoen kaikki. Johannes kastoi kaikki muut paitsi ne, jotka elämällään ja tunnustuksellaan osoittivat katumattomuutta. Heille hän sanoi: "Kuka on neuvonut teitä pakenemaan tulevaista vihaa?" (Matt. 3:7). Kaste oli pakopaikka, johon voitiin piiloutua Jumalan vihalta. Siinä päästiin Jeesuksen suojaan, josta Isä sanoi: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mielistynyt." (Matt. 3:17). Kaste toi kastetun Jumalan rakkauden piiriin. Jokaiselle katuvalle se oli tarkoitettu, vain katumattomat suljettiin siltä pois. Johannes Kastajassa Jumala oli vaikuttanut uskon jo äidin kohdusta lähtien. Hän - jos kuka - tiesi, että Jumala ottaa armoihinsa pienenkin lapsen.

⁴⁴⁾) Miika 7:6: "Sillä poika halveksii isää, tytär nousee äitiänsä vastaan, miniä anoppiansa vastaan, ihmisen vihamiehiä ovat hänen omat perhekuntalaisensa." Matt. 10:35,36: "Sillä minä olen tullut nostamaan pojan riitaan isäänsä vastaan ja tyttären äitiänsä vastaan ja miniän anoppiansa vastaan; ja ihmisen vihamiehiksi tulevat hänen omat perhekuintalaisensa."

JOHANNES KASTAA JEESUKSEN

Johannes Kastaja ei aluksi ymmärtänyt, miksi Jeesus tuli hänen kastettavakseen. Johannes "esteli häntä sanoen: 'Minun tarvitsee saada sinulta kaste, ja sinä tulet minun tyköni!' " (Matt. 3:14). Johannes ymmärsi, ettei Jeesus tarvinnut kastetta, koska Jeesus oli synnitön. Mutta Jeesus tunnusti omiksensa koko maailman synnit säilyttäen ne harteilleen. Johannes osoitti Jeesusta: "Katso, Jumalan Karitsa, joka kantaa maailman synnin." (Joh. 1:29).

Jeesuksen saama kaste merkitsi hänelle vihkiytymistä kärsimykseen ja kuolemaan (vrt. Mark. 10:38).⁴⁵⁾ Messiaanisessa psalmissa 69 Jeesus rukoilee: "Pelasta minut, Jumala, sillä vedet käyvät minun sieluuni asti. Minä olen vajonnut syvään, pohjattomaan liejuun, olen joutunut vetten syvyyksiin, ja virta tulvii minun ylitseni... mitä en ole ryöstänyt, se täytyy minun maksaa... Älä anna minussa häpeään joutua niiden, jotka odottavat sinua... Älä anna vetten vuon minua upottaa, syvyyden minua niellä..." (Ps. 69:2,3,5,7,16). Ristillä Jeesus syvästi koki kärsimyksenä sen, mihin hänet oli kastettu. Me pääsemme hänen kärsimyksestään ja kuolemastaan osallisiksi kasteessa (Kol. 2:12; Room. 6:3-5),⁴⁶⁾ niin ettei meidän tarvitse itse kärsiä.

Jeesus tunnusti kantavansa maailman syntejä ja käyvänsä kärsimykseen niiden tähden, kun hän meni kasteelle. Mitä tämä sanoo lapsikasteesta? Paljonkin sille, joka asian ymmärtää (**sapientia sat**). Koska kerran lasten synnit olivat Jeesuksen kannettavina, täytyy lapset kastaa Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen osallisuuteen.

Uudestikastajat vetoavat siihen, että Jeesus tuli kasteelle vasta aikuisena, 30 -vuotiaana. Heidän mukaansa Jeesuksen esimerkkiä pi-

⁴⁵⁾ Mark. 10: 38: "Mutta Jeesus sanoi heille: 'Te ette tiedä, mitä anotte. Voitteko juoda sen maljan, jonka minä juon, tahi tulla kastetuiksi sillä kasteella, jolla minut kastetaan?'" Joh. 18:11: "Niin Jeesus sanoi Pietarille: 'Pistä miekkasi tuppeen. Enkö minä joisi sitä maljaa, jonka Isä on minulle antanut.'"

⁴⁶⁾ Kol. 2:12: "Ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssaan olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala." Room. 6:3-5: "Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Jeesukseen Kristukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman. Sillä jos me olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa."

täisi seurata.⁴⁷⁾ Ensiksikään he eivät ole ymmärtäneet Jeesuksen vastaanottaman kasteen ainutlaatuisuutta. Johannes Kastaja käsitti sen heti. Toiseksi Johannes Kastaja oli vain 6 kuukautta Jeesusta vanhempi. Vasta hän alkoi Jumalan säätämän kasteen. Hän ryhtyi julkiseen toimintaan vanhatestamentillisen tavan mukaan 30 -vuotiaana kuten Jeesuskin (4 Moos. 4:3; Luuk. 3:23). Ei ollut siis mitään mahdollisuutta, että Jeesus olisi kastettu aikaisemmin. Aabraham ympärileikattiin 99 -vuotiaana, Iisak 8 päivän vanhana. Jeesus kastettiin 30 -vuotiaana, meidät voidaan kastaa lapsina.

Jeesuksen esimerkin seuraaminen ei tarkoita hänen toimiensa jäljittelemistä, vaan ristimme kantamista ja Jumalan tahdon noudattamista kutsumuksessamme ja asemassamme. Jeesus meni kasteelle heti, kun Johannes alkoi kastetoimintansa. Samoin meidän tulee viedä lapsemme kasteelle heti, kun se on mahdollista. Koska ikäraja ei ole annettu, heidät voidaan kastaa vaikka heti syntymän jälkeen.

JEEСУKSEN KASTETOIMINTA JA LAPSET

Jeesuksen kastetoiminnasta ei Raamatussa ole seikkaperäistä kuvausta. Johanneksen evankeliumissa on vain pari mainintaa. Jeesus meni opetuslapsineen Juudean maaseudulle, oleskeli siellä heidän kanssaan ja kastoi (Joh. 3:22).⁴⁸⁾ Jeesus teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes. Samalla selitetään, ettei Jeesus itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa (Joh. 4:1-3).⁴⁹⁾ Jeesus oli kastetoiminnan johtaja, jonka nimissä ja puolesta opetuslapset tekivät itse toimituksen.⁵⁰⁾ Hänen toimintansa oli varsin laajaa, koskapa hän kastoi useampia kuin Johannes. Johanneksen ja Jeesuksen kasteilla ei ollut eroa sisällön puolesta, ja molemmat hyväksyivät toistensa kasteet.

⁴⁷⁾ Eräässä tilaisuudessa oli puhetta lapsikasteesta. Eräs kuulijana ollut uudestikastajien saarnamies huusi tuhtuneena väliin: "Entä Jeesuksen esimerkki?"

⁴⁸⁾ Joh. 3:22: "Sen jälkeen Jeesus meni opetuslapsineen Juudean maaseudulle ja oleskeli siellä heidän kanssaan ja kastoi."

⁴⁹⁾ Joh. 4:1-3: "Kun nyt Herra sai tietää fariseusten kuulleen, että Jeesus teki opetuslapsiksi ja kastoi useampia kuin Johannes — vaikka Jeesus ei kastanut, vaan hänen opetuslapsensa — jätti hän Juudean ja meni taas Galileaan."

⁵⁰⁾ Vrt : Apt. 10:48. Pietari ei itse kastanut, vaan käski muita tekemään sen.

Tulevan Messiaan odotettiin kastavan. Niinpä fariseukset kysyvät Johannekselta: "Miksi sitten kastat jos et ole Kristus?" (Joh. 1:25). Mistä fariseukset olivat saaneet tämän tiedon? Tietenkin Raamatusta. Nikodeemuksenkin olisi pitänyt tuntea kaste, koska hän oli lainoppi-nut (= teologi). Nikodeemus ei käsittänyt uudestisyntymistä kastees-sa. Hän sai Jeesukselta moitteet: "Jos joku ei synny vedestä ja Hen-gestä, ei hän voi Päästä sisälle Jumalan valtakuntaan... Sinä olet Isra-elin opettaja etkä tätä tiedä." (Joh. 3:5,10).

Lähtekäämme nyt löytöretkelle Raamattuun tutkimaan, mitä siellä oli ennustettu tulevan Messiaan kasteesta. Tarkatkaamme samalla, miten kaste avautuu itsestään selvänä asiana ennustuksista.

Messiaan ajasta ja Uudesta liitosta oli ennustettu:

"Minä vihm on teidän päällenne puhdasta vettä, imi että te puhdistutte; kaikista saastaisuuksistanne ja kivijumalis-tanne minä teidät puhdistan. Ja minä annan teille uuden sydämen ja uuden hengen minä annan teidän sisim-päännne. Minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille lihasydämen. Henkeni minä annan teidän si-simpäännne ja vaikutan sen, että te vaellatte minun käskyjeni mukaan." (Hes. 36:25-27). "Minä panen lakini heidän sisim-päänsä ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä... Sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan, sanoo Herra; sillä minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejensä." (Jer. 31:33,34).

Hesekiel ja Jeremia puhuvat molemmat yllä olevissa kohdissa samasta asiasta, nimittäin uudestisyntymisestä. Hesekiel sanoo, että se tapahtuu puhdasta vettä vihmomalla eli kasteessa. Jeremia sanoo sen koskevan pienimpiäkin. Molemmat osoittavat syntien anteek-sisaamisen olevan kaiken keskus. Meillä on oikeus yhdistää nämä ennustukset, niin että toisesta löydämme kasteen ja toisesta lapset, koska on kysymys samasta asiasta. Tämän vahvistaa Jumalan sinetil-lä Hebrealaiskirje, joka lainaa molempia ennustuksia:

" 'Tämä on se liitto, jonka minä näiden päivien jälkeen teen heidän kanssaan', sanoo Herra: 'Minä panen lakini heidän sydämeensä ja kirjoitan ne heidän mieleensä' ja 'heidän syn-tejensä ja laittomuuksiansa minä en enää muista'... niin käy-

käämme esiin totisella sydämellä, täydessä uskon varmuudessa, sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä..." (Hebr. 10:16,17,22).

Jeesuksen kastetoiminta samoin kuin Johanneksen oli välttämättömyyttä valmistusta siirryttäessä Uuden liiton seurakunnallisuuteen. Silloinen aika oli ylimenoaikaa, kuten Jeesus sanoi samarialaiselle naiselle Syykarin kaivolla: "Tulee aika, jolloin ette rukoile Isää tällä vuorella ettekä Jerusalemissa... Mutta tulee aika ja on jo, jolloin totiset rukoilijat rukoilevat Isää hengessä ja totuudessa." (Joh. 4:21,23).

Jeesuksen kasteen olemus edellytti ennustusten valossa lasten kastamista. Ennustukset samaistavat Jeesuksen toimittaman kasteen ja helluntain jälkeisen Uuden liiton kasteen.

Tuollaisena ylimenoaikana saatettiin joutua joissakin tapauksissa viivyttämään kastetta ensimmäiseen helluntaihin. Mahdollisesti näin oli samarialaisen naisen laita, jolle Jeesus puhui "elävästä vedestä" (Joh. 4:10). Apostoli Johannes on liittänyt kertomuksen siihen yhteyteen, jossa hän kuvaa Jeesuksen kastetoimintaa (Joh. 4:1,2). Yhtä mahdollista on, että Jeesus kastoi samarialaisen naisen. Olennaista ei ole, mitä silloin tapahtui, koska Pyhä Henki ei ole sitä yksityiskohtaisesti ilmoittanut. Me katsomme asian olemusta. Jos kerran "elävää vettä"⁵¹⁾ voitiin antaa samarialaiselle naiselle, ei mikään estänyt antamista sitä lapselle. Mahdollisesti ne lapset, jotka Jeesus siunasi, kastettiin. Jos jostakin syystä sitä ei tuona ylimenoaikana vielä voitu tehdä, Jeesus huolehti kuitenkin siitä, että lapset saivat häneltä saman siunauksen, minkä kastekin antaa. (Mark. 10:13-16).

On myös huomattava, että ennen helluntaita olivat Vanhan liiton sakramentit vielä voimassa. Pienten lasten tila ei silloin ollut yhtä vaarallinen kuin kastetta vastustavien aikuisten, jotka olivat Jumalan tahdosta ja kasteeseen liittyvistä lupauksista tietoisia. Pienet lapset eivät vastustaneet kastetta ja elivät Vanhan liiton lupauksista. Helluntaista lähtien lapsikaste tuli entistä välttämättömämmäksi, koska sen jälkeen ei ollut enää mitään muuta voimassa olevaa sakramenttia, jossa lapset pääsisivät Jumalan armosta osallisiksi.

⁵¹⁾) Sanonta "elävä vesi" (hydoor dzoön) esiintyy apostolisilla isillä virtaavasta kastevedestä käytettynä. Didake VII, 2.

"ÄLKÄÄ ESTÄKÖ HEITÄ!"

Raamattu kertoo kolme eri tapausta Jeesuksen elämästä, joista käy ilmi hänen suhteensa lapsiin. Jeesuksen suhtautuminen luo oikean pohjan lapsikastekysymykselle.

Ensimmäisessä tapauksessa Jeesus vastaa kysymykseen, kuka on suurin taivasten valtakunnassa. (Matt. 18:1-14; Mark. 9:33-37; Luuk. 9:46-48).⁵²⁾ Jeesus asettaa lapsen aikuisen esikuvaksi ja sanoo:

⁵²⁾ **Matt. 18:1-14:** Sillä hetkellä opetuslapset tulivat Jeesuksen tykö ja sanoivat: "Kuka on suurin taivasten valtakunnassa?" Niin hän kutsui tykönsä lapsen, asetti sen heidän keskellensä ja sanoi: "Totisesti minä sanon teille: ellette käännä ja tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan. Sen tähden, joka nöyryy tämän lapsen kaltaiseksi, se on suurin taivasten valtakunnassa. Ja joka ottaa tykönsä yhden tämänkaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut. Mutta joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, sen olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen. Voi maailmaa viettelysten tähden! Viettelysten täytyy kyllä tulla, mutta voi sitä ihmistä, jonka kautta viettelys tulee! Mutta jos sinun kätesi tai jalkasi viettelee sinua, hakea se poikki ja heitä luotasi; parempi on sinulle, että käsipuolena tai jalkapuolena pääset elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat kädet tai molemmat jalat tallella, heitetään helvetin tuleen. Ja jos sinun silmäsi viettelee sinua, repäise se pois ja heitä luotasi; parempi on sinun silmäpuolena mennä elämään sisälle, kuin että sinut, molemmat silmät tallella, heitetään helvetin tuleen. Katsokaa, ettette halveksu yhtäkään näistä pienistä; sillä minä sanon teille, että heidän enkelinsä näkevät aina minun Isäni kasvot, joka on taivaissa. Mitä arvelette, jos jollain ihmisellä on sata lammasta ja yksi niistä eksyy, eikö hän jätä niitä yhdeksääkymmentä yhdeksää vuorille ja mene etsimään eksynyttä? ja jos hän sen löytää, totisesti minä sanon teille: hän iloitsee enemmän siitä kuin niistä yhdeksästäkymmenestä yhdeksästä, jotka eivät olleet eksyneet. Niin ei myöskään teidän taivaallinen Isänne tahto ole, että yksikään näistä pienistä joutuisi kadotukseen.

Mark. 9:33-37: Ja he saapuivat Kapernaumiin. Ja kotiin tultuaan Jeesus kysyi heiltä: "Mistä te tiellä keskustelitte?" Mutta he olivat vaiti; sillä he olivat tiellä keskustelleet siitä, kuka oli suurin. Ja hän istuutui, kutsui ne kaksitoista ja sanoi heille: "Jos joku tahtoo olla ensimmäinen, on hänen ottava kaikista viimeinen ja kaikkien palvelija." Ja hän otti lapsen ja asetti sen heidän keskellensä; ja otettuaan sen syliinsä hän sanoi heille: "Joka ottaa tykönsä yhden tämänkaltaisen lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut; ja joka minut ottaa tykönsä, se ei ota tykönsä minua, vaan hänet, joka on minut lähettänyt."

Luuk. 9:46-48: Ja heidän mieleensä tuli ajatus, kuka heistä mahtoi olla suurin. Mutta kun Jeesus tiesi heidän sydämensä ajatuksen, otti hän lapsen ja asetti sen viereensä ja sanoi heille: "Joka ottaa tykönsä tämän lapsen minun nimeeni, se ottaa tykönsä minut; ja joka ottaa tykönsä minut, se ottaa tykönsä hänet, joka on minut lähettänyt. Sillä joka teistä kaikista on pienin, se on suuri."

"Totisesti minä sanon teille, ellette käänny ja tule lasten kaltaisiksi, ette pääse taivasten valtakuntaan." (Matt. 18:3).

Kysymyksessä ei ollut varttunut lapsi, vaan pienokainen (Matt. 18:6: "pieni"). Koko esikuva menettää merkityksensä, jos kertomuksen lapsi ajatellaan itsenäisiin tahdonratkaisuihin kypsyneeksi. Kysymyksessä oli Vanhan liiton armolupauksista osallinen lapsi, joka uskoi. Jeesus varoitti: "Joka viettelee yhden näistä pienistä, jotka uskovat minuun, sen olisi parempi, että myllynkivi ripustettaisiin hänen kaulaansa ja hänet upotettaisiin meren syvyyteen." (Matt. 18:6). Kertomuksessa mainitaan, että Jeesus "kutsui tykönsä lapsen" (Matt. 18:2). Tästä maininnasta ei käy ilmi, tuliko lapsi itse vai tuotiinko hänet. Jeesus kutsui tykönsä sellaisen lapsen, joka oli paikalla. Vertauskohdan kärki ei suuntaudu lapsen kävelytaitoon tai muihin avuihin, vaan "lapsenkaltaisuuteen". Siinä suhteessa kaikkein lapsenmielisin on paras esikuva, kun taas itsenäisiin tahdonratkaisuihin pystyvä tai suorastaan jumalallisilla asioilla järkeilevä henkilö on Jeesuksen antaman esikuvan vastakohta.

Toisessa tapauksessa Jeesus siunaa lapsia (Matt. 19:13-15; Mark. 10:13-16; Luuk. 18:15-17).⁵³⁾ Lapsia "tuotiin" eli **kannettiin** Jeesuksen tykö. Opetuslapset moittivat tuojia. Mutta Jeesus suoraan närkästyi siitä ja sanoi: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkääkä estäkö"⁵⁴⁾ heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta."

⁵³⁾ **Matt.** 19:13-15: Silloin tuotiin hänen tykönsä lapsia, että hän panisi kätensä heidän päälleen ja rukoilisi; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia. Niin Jeesus sanoi: "Antakaa lasten olla, älkääkä estäkö heitä tulemasta minun tyköni, sillä senkaltaisten on taivasten valtakunta." Ja hän pani kätensä heidän päälleen ja lähti sieltä pois.

Mark. 10: 13-16: Ja he toivat hänen tykönsä lapsia, että hän koskisi heihin; mutta opetuslapset nuhtelivat tuojia. Mutta kun Jeesus sen näki, närkästyi hän ja sanoi heille: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni älkääkä estäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta. Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niin kuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle." ja hän otti heitä syliinsä, pani, kätensä heidän päällensä ja siunasi heitä.

Luuk. 18:15-17: Ja he toivat hänen tykönsä myös pieniä lapsia, että hän koskisi heihin; mutta sen nähdessään opetuslapset nuhtelivat tuojia. Mutta Jeesus kutsui lapset tykönsä ja sanoi: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni älkääkä estäkö heitä, sillä sen kaltaisten on Jumalan valtakunta. Totisesti minä sanon teille: joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niin kuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle."

⁵⁴⁾ Estämisestä tässä on käytetty samaa verbiä (koolyein), jota on käytetty eräissä UT:n kastetoimituksissa: Matt. 3:14; Apt. 8:36; 10:47; 11:17. On mahdollista, että kastetilaisuudessa oli tapana tiedustella läsnäolevilta, oliko estettä kastamiselle. Mainittujen raamatunkohtien valossa Jeesuksen sana "älkää estäkö heitä" soveltuu hyvin lasten kastamiseen. Ks. Oscar Cullmann, Die Tauflehre des NTs.

(Mark. 10:14). Matteus ja Markus käyttävät Jeesuksen tykö tuoduista lapsista sanaa **paidion**, jota Uusi Testamentti käyttää 0 – 12 - vuotiaista.⁵⁵⁾ Luukkaan sananvalinta on mielenkiintoinen:

"He toivat hänen tykönsä **myös pieniä lapsia (kai ta brefee).**" (Luuk. 18:15).

Luukkaan "pienistä lapsista" käyttämä sana **brefos** on äskensyntynyt lapsi, vauva. Samaa sanaa käytetään myös sikiöstä. Luukkaan maininnasta, että Jeesus siunasi **myös** pieniä lapsia, käy ilmi, että kysymyksessä olivat lapset sylivauvoista jonkin verran isompiin asti, siis kaikki **lapsenmieliset**.

Muille Jeesus sanoi:

"Joka ei ota vastaan Jumalan valtakuntaa niin kuin lapsi, se ei pääse sinne sisälle." (Luuk. 18:16).

Lapset eivät kuuluneet luonnostaan Jumalan valtakuntaan, vaan heidän täytyi ottaa se vastaan. Sitä varten olivat silloin voimassa vielä myös Vanhan liiton sakramentit, ympärileikkaus ja uhrin, lupauksineen. Nyt oli näiden sakramenttien varsinainen sisältö, Jeesus, paikalla. Lasten estäminen Jeesuksen tykö tulemasta oli suuri synti ja ristiriidassa Vanhan liiton sakramenttien kanssa.

Jeesus osoittaa tässä kertomuksessa, että on vain yksi tie Jumalan valtakuntaan. Se on sama lapselle ja aikuiselle. Aikuisen täytyy ottaa vastaan lapsen tavoin Jumalan valtakunta. Muuten hän jää sen ulkopuolelle. Uudestikastajat opettavat kahta eri tietä Jumalan valtakuntaan. Heidän mukaansa lapsi olisi otollinen Jumalalle ilman uskoa,⁵⁶⁾ mutta aikuinen uskon kautta.

Kolmas kertomus puhuu lapsista, jotka huusivat pyhäkössä ylistystä Jeesukselle (Matt. 21:15,16).⁵⁷⁾ Nyt närkästyivät ylipapit ja kirjanoppineet. Silloin Jeesus sanoi:

⁵⁵⁾ Esim. Luuk. 1:59 Johannes Kastajasta 8 päivän vanhana. Mark. 5:39, 40 12 - vuotiaasta tytöstä.

⁵⁶⁾ Manninen, s. 26. Gustavsson, s. 82 s. Aittala, s. 51 s.

⁵⁷⁾ Matt. 21:15, 16: Mutta kun ylipapit ja kirjanoppineet näkivät ne ihmeet, joita Jeesus teki, ja lapset, jotka huusivat pyhäkössä ja sanoivat: "Hoosianna Daavidin pojalle", niin he närkästyivät ja sanoivat hänelle: "Kuuletko, mitä nämä sanovat?" Niin Jeesus sanoi heille: "Kuulen, ettekö ole koskaan lukeneet: 'Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen?'" ja hän jätti heidät ja meni ulos kaupungista Betaniaan ja oli siellä yötä.

"Ettekö ole koskaan lukeneet: Lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen?"

Kiitos on uskon hedelmä. jos lapsilla on uskon hedelmiä, heillä on uskokin. Uskon hedelmää, kiitosta, on jo imeväisellä. Jeesus ei tee eroa pienemmän ja vähän varttuneemman imeväisen välillä. Niihin aikoihin lasta saatettiin imettää kaksi - kolmekin vuotta (2 Makk. 7:27), Tällä ei ole kuitenkaan olennaista merkitystä kastekysymystä ajatellen. 2 – 3 -vuotias ei voi tehdä aikuisen tapaan tietoisia ratkaisuja uskon asioissa. Hänen kasteelle tulemisensa riippuu vanhempien päätöksestä. Olennaista aiheemme kannalta on, että imeväiset uskovat Pyhän Hengen vaikutuksesta. Johannes Kastajalla oli Pyhä Henki jo, kun hän oli äitinsä kohdussa. Hän kuuli Marian Pyhässä Hengessä lausumat sanat ja "hypähti ilosta" (Luuk. 1:41-44).⁵⁸⁾ Ei ole olemassa mitään estettä, ettei kaste voisi synnyttää lapsessa pelastavaa uskoa. Päinvastoin Raamatun lapsen uskoa koskevat maininnat vahvistavat sen.

Lapsikasteen hylkääjät väittävät, ettei lapsi voi uskoa. Koska kaste ei ilman uskoa hyödytä, he jättävät lapset kastamatta. He eivät ole voineet todistaa Raamatulla, ettei lapsi usko. Tässäkin asiassa todistustaakka on heidän. Jeesuksen mukaan lapsi uskoo. Näin eräältä uudestikastajien pääväittämältä putoaa pohja.

Tutkiessamme imeväisten uskoa meillä on edessämme Jumalan ihmeellinen, salattu maailma. Lapsen uskoa emme voi järjellämme emmekä psykologian laeilla selittää. Joudumme nöyrästi, mutta kiittollisina sanomaan: "Ihmisille se on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista." (Matt. 19:26). Usko ja pelastus ovat ihmisille mahdottomia, mutta Jumalalle mahdollisia. Tästä aiheesta Jeesus puhuikin heti sen jälkeen kun hän oli puhunut lasten uskosta. Meidän on nöyrinä uskottava Raamatun sana. Sitä pitemmälle emme pääse eikä ole tarpeenkaan.

Jeesus siunasi lapsia. Mutta hän ei säätänyt jälkeensä erillistä siunaustoimitusta. Jeesus ei tarvinnut ulkonaista välinettä välittääkseen siunausta. Niinpä hän ei itse kastanut, vaan hänen opetuslapsensa.

⁵⁸⁾ Luuk. 1:41-44: ja kun Elisabet kuuli Marian tervehdysten, hypähti lapsi hänen kohdussansa; ja Elisabet täytettiin Pyhällä Hengellä ja hän puhkesi puhumaan suurella äänellä ja sanoi: "... kun sinun tervehdysesni ääni tuli minun korviini, hypähti lapsi ilosta minun kohdussani..."

Mutta seurakunnalleen hän sääsi kasteen ikuisiksi ajoiksi siksi ulko-
naisiksi välineeksi, jolla hän siunaa.

"Joka paikassa, mihin minä säädän nimeni muiston, minä tulen
sinun tykösi ja siunaan sinua", on Jumala luvannut (2 Moos. 20:24).

Kaste toimitetaan kolmiyhteisen Jumalan nimeen. Siihen on sää-
detty Jeesuksen nimen muisto ja siinä siis Jeesus nyt siunaa lapsia.
Estelijöille hän sanoo närkästyneenä:

"Älkää estäkö heitä tulemasta minun tyköni! " (Matt. 19:14).

Jumala on sitonut meidät säättämiinsä armonvälineisiin. Me
olemme tilivelvollisia siitä, että käytämme niitä oikein. "Sitä tässä
huoneenhaltijoilta ennen muuta vaaditaan, että heidät havaitaan us-
kollisiksi." (1 Kor. 4:2). "Jumalan salaisuuksia" (1 Kor. 4:1) eli ar-
monvälineitä tulee hoitaa siten, että niiden tarkoitus voi toteutua, ei
vastoin niiden tarkoitusta. Siitä syystä emme epää kastetta lapsilta,
koska siten jättäisimme heidät vaille Jeesuksen antamaa siunausta.
Jumala ei ole tosin sitonut itseään armonvälineisiin, mutta meillä ei
ole mitään lupautta siitä, että hän toimisi niiden ulkopuolella. Me
emme voi jäädä sen varaan, mitä Jumala salatussa viisaudessaan voi
tehdä. Siksi emme uskalla emmekä halua jättää lapsia kastamatta.

KASTE ON OVI SEURAKUNTAAN

Kasteen merkitystä korostaa erityisesti se, että se liittää ihmisen uskon kautta Jumalan näkymättömän ja myös paikallisen seurakunnan jäseneksi.⁵⁹⁾ Jeesus sanoi Nikodeemukselle: "Jos joku ei synny vedestä ja Hengestä,⁶⁰⁾ ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan." (Joh. 3:5). Valtakunta, josta Jeesus tässä puhuu, on kristillinen seurakunta, pyhien näkymätön yhteys. Siinä Kristus on kuninkaana ja pitää valtaa häneen uskovien sydämissä. Paavali käyttää tästä seurakunnasta havainnollista nimitystä "yksi ruumis". Hän kirjoittaa:

"Me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi, olimme juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, ja kaikki olemme saaneet juoda samaa Henkeä." 1 Kor. 12: 13. "Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukuneet. Ei ole tässä juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista; sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa." Gal. 3:27,28.

Kiinnitämme yllä olevissa raamatunkohdissa huomiota erityisesti kahteen asiaan.

1. Vesi ja Henki kuuluvat yhteen. Kastevesi ei ole siis pelkkää vettä, vaan siihen liittyy Jumalan sana ja lupaus. Jeesus sanoo: "Henki on se, joka eläväksi tekee; ei liha mitään hyödytä. Ne sanat, jotka minä olen teille puhunut, ovat henki ja ovat elämä." (Joh. 6:63). Jeesuksen asetuksen ja lupauksen voimasta kaste on siis ulkonainen **armonväline**, jolla Jumala antaa Pyhän Henkensä ja uudestisyntyyttää. Siten meistä tulee Kristuksen seurakunnan jäseniä eli "yksi ruumis".

⁵⁹⁾) Ketään ei pidä yleensä kastaa muuta kuin seurakunnan yhteyteen. Apt. 2:41: "Jotka nyt ottivat hänen sanansa vastaan, ne kastettiin, ja niin heitä lisääntyi sinä päivänä noin kolmetuhatta sielua." Lähetyskentällä voidaan ensimmäiset katekumeenit joutua kastamaan perustettavan seurakunnan yhteyteen.

⁶⁰⁾) "Vedestä ja Hengestä" eivät ole kaksi eri asiaa, vaan yksi asia. Kreikan ja -sana ei nimittäin erota, vaan yhdistää. Itse kyseisessä tekstissä Jeesus puhuu vain yhdestä uudestisyntymisestä, ei kahdesta, joista toinen tapahtuisi vedestä ja toinen Hengestä.

Jeesus sanoi Nikodeemukselle: "Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on Henki. Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti ylhäältä." (Joh. 3:6,7). Kun Jeesus kertoi miehestä, joka etsi yhtä kadonnutta lammasta, hän lisäsi: "Niin ei myöskään teidän taivaallisen isänne tahto ole, että yksikään näistä **pienistä** joutuisi kadotukseen" (Matt. 18:14). Jokainen lapsi on "lihasta syntynyt" ja hänen täytyy uudestisyntyä. Muuten hän ei ole kelvoinen Jumalan valtakuntaan. Jumala on pelastanut meidät Iaupeutensa mukaan uudestisyntymisen **peson** ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta" (Tiit. 3:5). Uudestikastajat pitävät lasten kastetta turhana ja jopa vahingollisena ihmistekona. Raamatusta kaste kirkastuu Jumalan pelastavaksi lahjaksi lapsille.

2. Jumalan seurakunta on yksi. Siinä ei ole mitään erotusta kansallisuuden, yhteiskuntaluokan eikä sukupuolen välillä, Nämä inhimillisessä elämässä silloin ilmenneet eroavuudet Paavali nimenomaan mainitsee. Hän ei mainitse ikää, koska iällä ei ollut merkitystä seurakuntaan pääsyssä. Olihan jo Vanhassa liitossa totuttu siihen, että lapset ovat Herran seurakunnan jäseniä. Pakanamaailmakaan ei tarjonnut tähän asiaan sellaista vastakohtaa, jota apostolin olisi täytynyt erikseen kumota. Paavalin ei siis tarvinnut mainita ikää erikseen. Mutta silti hän lisää ikään kuin varmuuden vuoksi: "Sillä kaikki te olette yhtä⁶¹⁾ Jeesuksessa Kristuksessa." (Gal. 3:28). Toisin sanoen, ilmaantukoon aikojen kuluessa mitä eroavuuksia tahansa ihmisten välillä, niin Kristuksen seurakunnassa kaikki uskovat ovat samassa asemassa. Lapsillakin on oikeus tulla Herran seurakunnan jäseniksi. Onhan Jeesus sanonut: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni!" (Mark. 10:14). Herran seurakunta on yksi, sama lapsille ja aikuisille.

Raamatun mukaan Jumalan valtakuntaan kutsutaan kaikkia ihmisiä. "Ei ole yhtään erotusta." (Room. 3:22). Sen jäseniksi tulemme kasteen kautta. Jotta lapsikasteen hylkääjät olisivat oikeassa, heidän täytyisi voida osoittaa, ettei pieni lapsi ole ihminen. Siinä on todistustaakkaa kerrakseen.

Kaste on ovi Jumalan seurakuntaan, siihen pyhien joukkoon, joka viimeisenä päivänä ilmestyy kirkkaudessa. Apostoli sanoo:

⁶¹⁾ "Yhtä" = yksi Kristuksen seurakunta.

"Kristus rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä, että hän sen pyhittäisi, puhdistaen sen, vedellä pesen, sanan kautta, saadakseen asetetuksi eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään muuta sellaista, vaan joka olisi pyhä ja nuhteeton." Ef. 5: 25-27.

Miten suuressa arvossa kaste ilmeneekään suuren Tuomarin edessä viimeisenä päivänä! Todella, "autuaat ne, jotka **pesevät** vaatteensa, että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin" (Ilm. 22:14). Siellä ylistävät Jumalaa "sekä **pienet** että **suuret**" (Ilm. 19:5). Voi niitä, jotka estävät lapsia sinne tulemasta!

ONKO OIKEA USKO AINA TIETOISTA USKOA

Edellä olemme jo runsaasti puhuneet siitä, että lapset uskovat ja ovat uskossaan ja sen hedelmissä esimerkillisiä. Asian selventämiseksi on vielä jokin huomautus paikallaan.

Ihminen ei itse vaikuta uskoa itsessään, vaan Pyhä Henki on uskon synnyttävä. Uudestikastajat opettavat, että ihminen voi myötävaikuttaa uskoon tulemiseensa. Raamatun mukaan usko on yksin Jumalan teko. Jeesus sanoo: "Se on Jumalan teko, että te uskotte hänen, jonka hän on lähettänyt." (Joh. 6:29). Ihminen on luonnostaan "kuollut rikoksiinsa ja synteihinsä" (Ef. 2:1). "Luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on." (1 Kor. 2:14). "**Mikä lihasta on syntynyt, on liha.**" (Joh. 3:6). Jokainen ihminen, lapsikin, on perisynnin alainen, ja sen tähden me olemme "luonnostamme vihan lapsia" (Ef. 2:3).

Uudestikastajat väheksyvät perisynnin mahtia ja kadottavuutta. **Mutta jos lapsi on viaton, ei viattomasta kasvanut aikuinenkaan ole kovin turmeltunut.** Niinpä uudestikastajien käsitys synnistä on pinnallinen. Raamatun mukaan "ei ole ketään vanhurskasta... **kaikki** ovat poikenneet pois" (Room. 3:10-12). Me tarvitsemme anteeksian-

tamusta koko syntisydestämme emmekä vain tietoisista synneistä. (Vrt. Hebr. 9:7).⁶²⁾

Lapsen täytyy siis uudestisyntyä ja saada oma usko. Sen Pyhä Henki lahjoittaa kasteessa. Kysymyksessä on Jumalan teko, ja siksi lapsen usko on mahdollinen. "Ihmisille se on mahdotonta, mutta Jumalalle on kaikki mahdollista." (Matt. 19: 26).

Ihminen vastustaa luonnostaan koko vanhan ihmisensä ja perisyntinsä voimalla jumalaa. Hän ei halua kääntyä. Aikuinen vastustaa paitsi tiedottomasti, myös kaikin tietoisien järkensä vastaväittein. Sen tähden aikuinen on vaikeammin käännytettävä kuin lapsi, joka ei samalla tavalla vastusta. Eräs uudestikastaja sanoi suuren perheen uskovalle isälle: "Eivät lapset vielä mitään käsitä." Isä vastasi: "Mutta eivät vastustakaan." Hän osui naulankantaan. Sillä sikäli kuin ihminen alkaa tietoisesti käsittää, hän alkaa myös tietoisesti vastustaa.

Uudestikastajat ymmärtävät uskon ihmisen tietoiseksi ratkaisuksi. Raamatun mukaan me emme ole aina tietoisia uskostamme ja voimme silti olla todellisessa uskossa. Saamme illalla siunata itsemme: "Jos sijaltain en nousisi, taivaaseen ota tykösi." Vaikka nukumme, olemme silti uskossa, vaikka emme sitä tiedostakaan (1 Tess. 5:10).⁶³⁾ Tietoisuus käsillä olevasta uskosta voi hävitä keskittyneessä työssä puhumattakaan tajuttomuuden tilasta tai mielenhäiriöstä. Meillä voi olla myös ahdistuksen aikoja, jolloin emme ole varmoja armontilastamme. Usein orastava usko ilmenee haluna uskoa, vaikka ihminen ei vielä huomaa uskovansa. Vaaratilanteessa saatamme ruikoilla apua Jumalalta pelastuaksemme onnettomuudelta, mutta emme ehdi ajatella iankaikkisia. Jos muutoin olemme olleet uskossa, olemme silloinkin. Pelastumme, vaikka kuolisimme, koska usko on sittenkin käsillä. On hyvä, jos olemme uskostamme tietoisia ja varmoja. Tietoisuus on kuitenkin vain ajoittaista. Pyhä Henki, uskon synnyttäjä, on sen säilyttäjä. Kurja on sellainen sielunhoitaja, joka vaatii aina ihmiseltä tietoista uskoa ja "sammuttaa suitsevan lampun sydämen".

⁶²⁾ Hebr. 9:7: Mutta toiseen majaan menee ainoastaan ylimmäinen pappi kerran vuodessa, ei ilman verta, jonka hän uhraa itsensä edestä ja kansan tahattomien syntien edestä.

⁶³⁾ 1 Tess. 5:10. Joka on kuollut meidän edestämme, että me, valvoimmepa tai nukuimme, eläisimme yhdessä hänen kanssaan. Sen tähden kehottaa toisianne...

Edellä sanotun nojalla voimme ymmärtää, ettei lapsen uskon tarvitse olla tietoista ollakseen todellista. Mutta! Eivätkö lapset sitten ole tietoisia uskostaan? Kuka voi todistaa, etteivät he olisi. Johannes Kastaja hypähti äitinsä kohdussa ilosta. Voiko olla iloa ilman tiedostamista? Mikä ihminen on ymmärtämään Jumalan armovaikutusta pienessä lapsessa, eihän hän ymmärrä edes Jumalan luomistekoja, sikiön henkisen elämän liikkeitä! Tunnustakaamme vain Jumalan majesteettisuus ja ylistäkäämme hänen suuria tekojaan! "Olkoon Jumala totinen, mutta jokainen ihminen valhettelija!" (Room. 3:4).

Miten Jumala armonvälineillään synnyttää uskon, on pohjimmiltaan salattua. Kasteopetuksen yhteydessä Jeesus sanoi Nikodeemukselle: "Tuuli puhaltaa, missä tahtoo, ja sinä kuulet sen huminan, mutta et tiedä, mistä se tulee ja minne se menee; niin on jokaisen joka on Hengestä syntynyt." (Joh. 3:8). Sen tähden me emme voi muuta kuin uskollisesti käyttää armonvälineitä ja jättää muu Jumalan huomaan.

PELASTUKSEN, USKON JA KASTEEN KESKINÄISESTÄ SUHTEESTA

Uudestikastajat asettavat kasteen ja uskon toistensa vastakohtiksi. He eivät käsitä, kuinka kaste pelastaa, kun ihminen pelastuu yksin uskosta. Esimerkiksi Manninen mainitsee monia kohtia, joissa Raamattu esittää ihmisen pelastuvan uskosta, ja väittää samalla, ettei kaste ketään pelasta.⁶⁴⁾ Raamattu ei aseta kastetta uskon vastakohtaksi. Uskosta pelastumisen vastakohta on teoista pelastuminen.

Kun Paavali torjuu ihmisen omat teot ja ansiot pelastuksen saavuttamisessa, hän samalla sanoo: "Sen tähden se on uskosta, että se olisi armosta" (Room. 4:16). Uskosta pelastuminen on jotakin sel-laista, mikä säilyttää pelastuksen Jumalan armotekona ilman ihmisen omia ansioita. Raamatun mukaan usko on Jumalan teko. Hän herättää sen armonvälineillään, joista kaste on yksi. "Kasteessa... teidät on herätetty uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala." (Kol. 2:12).⁶⁵⁾

⁶⁴⁾ Manninen, s. 32, 43. Samoin Herbert Gustavsson, Uuden Testamentin kaste, s. 63.

⁶⁵⁾ Vanhan liiton aikana israelilaiset ymmärsivät usein vastoin profeettojen varoituksia ympärileikkauksen pelkäksi ulkonaiseksi "käsintehdyksi" toimitukseksi. Jeremia ju-

"Vesi nyt teidätkin pelastaa kasteena", sanoo apostoli Pietari (1 Piet. 3:21). Kaste antaa synnit anteeksi: ottakoon kukin kasteen syntien anteeksisaamiseksi..." (Apt. 2:38). Se ei tarjoa uutta pelastustietä Jeesuksen rinnalle, vaan antaa juuri sen Jeesuksen, jossa yksin on autuus ja pelastus. "Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet." (Gal. 3:27). Kaste ei ole pelkkää vedellä valelemista, vaan toimenpide, jossa me pääsemme osallisiksi Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta: "Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan... Sillä jos olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa." (Room. 6:4,5).

Kerran saatu kaste on kuin pelastusrengas tai Nooan arkki, jota tarvitaan niin kauan kuin synnin meri uhkaa niellä. Kaste ei ole irrallinen ajelehtiva pelastusrengas, vaan köyden päässä on Jeesus tukevasti kiinni. Jeesus pelastaa kasteen kautta. Apostoli sanoo: "Te olette vastaanottaneet **peson**, te olette pyhitetyt, te olette vanhurskautetut meidän Herramme **Jeesuksen Kristuksen nimessä** ja meidän Jumalamme **Hengessä**." ⁶⁶⁾ (1 Kor. 6:11). Mikään näistä: usko, armonväli-

listi: "Poistakaa sydämenne esinahkan!" (Jer. 4:4). Kol. 2:11 Paavali sanoo uskovista kolossalaisista: "Kristuksessa te myös olette ympärileikatut, ette käsin tehdyllä ympärileikkauksella, vaan lihan ruumiin poisriisumisella, Kristuksen ympärileikkauksella." Tämä apostolin kuvaama ympärileikkaus ei ole jäänyt ulkonaiseksi, vaan siinä on tapahtunut koko syntiturmelumme poispaneminen. Seuraavassa ja-keessa apostoli selittää sitä tarkemmin: "Ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssaan olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista." Tämä sydämen ympärileikkaus, jota ei ole käsin tehty, on tapahtunut kasteessa, jossa olemme päässeet osallisiksi Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta Jumalan vaikuttaman uskon kautta. Tässä kohdassa on sekä hautaamisen että herättämisen aikaansaajana Jumala eikä ihminen, sillä alkukielen passiivimuodot tekevät ihmisestä Jumalan teon kohteen. Kun tämä tapahtuu kasteessa "uskon kautta", seuraa siitä, että Jumala herättää ihmisessä uskon armonvälineellään. Tämä pitää paikkansa, vaikka sanat *dia tees pisteos tees energieas tou theou* käännettäisiin "uskon kautta Jumalan voimaan", kuten venäläinen käännös tekee. Jae 13 sanoo tämän kasteessa tapahtuneen sydämen ympärileikkauksen merkitykseksi: "Antaen meille anteeksi kaikki rikokset."

⁶⁶⁾ "Te olette vastaanottaneet peson" (apelousasthe, aoristin medium, = olette saaneet peson) on eri suuntaluokassa kuin seuraavat verbit, "olette pyhitetyt" (heegiastheete, aoristin passiivi) ja "olette vanhurskautetut" (edikaiootheete, aoristin passiivi). Jälkimmäiset verbit kertovat siis siitä, mitä kasteen peso on aiheuttanut.

neet, pelastus ja itse Herra Jeesus ei sulje pois toistansa, vaan ne kaikki kuuluvat yhteen.

Uudestikastajien mukaan lapsi pelastuu ilman uskoa pelkästään Jeesuksen yleisen sovituksen nojalla.⁶⁷⁾ He vetoavat lauseeseen: "Koska lapsilla on veri ja liha, tuli hänen yhtäläisellä tavalla niistä osalliseksi, että hän kuoleman kautta kukistaisi sen, jolla on kuolema vallassaan, se on: perkeleen, ja vapauttaisi kaikki ne, jotka kuoleman pelosta kautta koko elämänsä olivat olleet orjuuden alaisia." (Hebr. 2:14,15). Tässä ei puhuta tavallisen isän lapsista, vaan ihmisistä, joiden Isä on Jumala joko luomisen tai uudeksiluomisen perusteella (katso jakeita 10, 12, 13).⁶⁸⁾ Hän ei sano, että usko olisi tarpeeton tai että lapset tulisivat autuaiksi ilman uskoa. Kirjoittaja puhuu yleisestä sovituksesta. Luoja on sovittanut luodut, Isä lapset. Seuraavassa luvussa kirjoittaja varoittaakin paaduttamasta sydäntä, kun Pyhä Henki kutsuu. Tuo kohta ei siis vapauta lapsia armonvälineiden käytöstä, vaan oikein yhteydessään ymmärrettynä se sitoo niihin. Vain armonvälineiden kautta me pääsemme osallisiksi yleisestä sovituksesta.

"Ilman uskoa on mahdoton olla otollinen." (Hebr. 11:6). Vain se, pelastuu, joka uskoo. "Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliasen Pojalle, se ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällensä." (Joh. 3:36). Kaste ei pelasta pelkkänä tehtynä tekona (**ex opere operato**), vaan ainoastaan uskon tarttuessa kasteessa annettuun armolupaukseen. Tässä asiassa on kolme harhakäsitystä. Katolisen opin mukaan kaste pelastaa tehtynä tekona; uudestikastajien mukaan kaste ei pelasta ollenkaan. Kolmas harhakäsitys on siitä väliltä: Kaste vain valmistaisi lasta niin, että ihminen voisi myöhemmin otta Jeesuksen vastaan (ns. bekkiläinen suunta,⁶⁹⁾ paljolta myös "viides herätysliike"). Vrt. oheista kaaviota. Raamatun mukaan kaste ei valmista lasta vastaanottamaan Jeesusta, vaan lahjoittaa hänet. "Kaikki te, jotka olette Jeesukseen Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällenne pukeneet." (Gal. 3:27).

⁶⁷⁾ Mm. Manninen, s. 26

⁶⁸⁾ Hebr. 2:10-13. Sillä hänen, jonka tähden kaikki on ja jonka kautta kaikki on, sopi saattaessaan paljon lapsia kirkkauteen. kärsimysten kautta tehdä heidän pelastuksensa päämies täydelliseksi (nim. pelastajaksi). Sillä sekä hän, joka pyhittää etä ne, jotka pyhitetään, ovat kaikki alkuisin yhdestä. Sentähden hän ei häpeä kutsua heitä veljiksi, kun hän sanoo... "Katso minä ja lapset, jotka Jumala on minulle antanut." Koska siis lapsilla on veri ja liha...

⁶⁹⁾ Beckiläinen suunta = ns. raamatullinen suunta = biblismi. Sen perustaja oli saksalainen Tübingenin yliopiston professori Johann Tobias Beck (1804 - 1878). Suunnan mukaan vanhurskauttaminen ei ole vanhurskaaksi julistamista, vaan myös ihmisen uudistumista. Edustajia Suomessa mm. prof. A. W. Ingmann ja arkipiispa G. Johansson. (Suuntaa ei pidä sekoittaa evankeliseen kirkkoherra Johannes Bäckiin, joka on puoltanut uudestisyntymistä kasteessa; Johannes Bäck, Kasteen sakramentti.)

Horst Georg Pöhlmann esittää hiljan suomeksi käännettyssä kirjassaan Dogmatiikan pääkohdat, ettei lapsi voisi vielä uskoa (s. 224). Tässä kohden kirja ei ole "luterilainen", joksi sitä on mainostettu. Muuten Pöhlmann on lapsikasteen kannalla.

Uudestikastajat lähtevät ajattelussaan siitä, että kaste perustuisi uskolle. Ihmistä ei voitaisi kastaa, ellei hän ensin usko. He käsittävät uskon ihmisen tahdonratkaisuksi, tosin yhteistyössä⁷⁰⁾ Jumalan kanssa. Heidän mielestään kaste on tunnustustoimi, jossa ihminen itse ilmaisee uskonsa. Raamatun mukaan **kaste ei perustu uskolle, vaan usko perustuu kasteelle**. Tässä on ratkaiseva ero luterilaisen opin ja uudestikastajien opin välillä.

Koska kaste ei perustu uskolle, lapsena saatua kastetta ei saisi siinäkään tapauksessa uusia, että lapsi ei uskoisi. Mutta lapsi uskoo! Kysymyksellä, uskooko lapsi ennen kastetta vai kastehetkellä, ei ole ratkaisevaa merkitystä. Pääasia on, että lapsella on oma uskonsa.

Erimielisyys lapsikasteessa on **seurausta** siitä syvällisestä opin eroavuudesta, joka vallitsee itse uskon perusteissa. Uudestikastajat ovat järkeilevällä pohjalla. Usko ei ole heille **lapsenmielistä** luottamista Jumalan sanan ja sakramenttien **lupauksiin**. Luterilainen uskomme nojaa taas kokonaan siihen, että **Jumala on puhunut** ja antanut meille varmat lupaukset syntien anteeksi saamisesta Kristuksen tähden. "Sillä niin monta kuin Jumalan lupausta on, kaikki ne ovat hänessä 'on'." (2 Ko:rn. 1:20). Siitä saamme lohdutuksen, vaikka sydämemme syyttäisi meitä kuinka paljon tahansa. Uskomme ei perustu tunteeseemme, ei meidän kelvollisuuteemme eikä myöskään meidän parannukseemme. Usko ei tuo mitään sen lisäksi, mitä Jeesus on tehnyt meidän edestämme.

⁷⁰⁾) Tällaisen yhteistyön, synergismin, kristillinen kirkko on torjunut turmiollisena harhana.

MAASSAMME VALLITSEVA TILANNE

Seuraavalla kaaviolla on tarkoitus havainnollistuttaa sitä tilannetta, joka vallitsee maassamme opissa kasteesta. Tällainen kaavio ei voi ymmärrettävästikään tuoda esiin koko mielipiteitten hajanaisuutta, mutta se ilmentää kuitenkin merkittävimpiä suuntia.		
Puhdas luterilainen oppi	Välittävä suunta	Uudestikastajien oppi
Kaste on Jumalan säätämys.	Kaste on Jumalan säätämys.	Kaste on Jumalan säätämys.
Kastaa pikkulapset. Ei hyväksy uudesti kastamista.	Kastaa pikkulapset. Ei kasta uudestaan.	Ei kasta pikkulapsia. Kastaa uudestaan ne, jotka on kastettu lapsena.
Kaste on Jumalan teko. Varsinainen kastaja on Jumala ihminen on vain Jumalan välikappale.		Ihminen kastaa. Kaste on ihmisteko.
Kaste onannonväline, jossa Jumala antaa synnit anteeksi.	Kaste valmistaa ihmistä ottamaan myöhemmin vastaan Jumalan armon.	Kaste ei ole armonväline. Kaste ei anna syntejä anteeksi.
Kaste uudestisyntyttää.	Kaste ei uudestisyntynyttä.	Kaste ei uudestisyntynyttä, vaan se on vain jo uudestisyntyneitä varten.
Kaste on Jumalan lahja, jossa saamme Kristuksen vanhurskaudeksemme.	Ihminen saa Kristuksen omakseen vasta tekemällä ratkaisun.	Ihminen astuu kasteessa uuteen elämään. Kaste on siinä tämän ratkaisun kohta, mutta kaste ei anna elämää.

		Paino on ihmisen teolla ja ratkaisulla.
Kaste on oikea uskosta riippumatta. Kaste ei silti pelasta, ellei usko.	Kaste on oikea uskosta riippumatta.	Ilman uskoa ei ole oikeata kastetta.

Mutta sen heikoinakin usko omistaa kokonansa. Ja kun meillä on Jeesus, on meillä myös pelastus. Usko ei ole jokin ansiollinen teko. Se on ikään kuin tyhjä käsi, joka ottaa armon vastaan.

Tunteemme ailahtelevat, tekomme ansaitsevat Jumalan vihan, parannuksemme on heikkoa. Vanha ihminen **asuu** meissä. Lankeemusiakin voi tulla, jopa raskaita, kuten Pietarille ja Daavidille. Mutta kun meillä on Jumalan lupaus, että hän on **uskollinen** liitossaan ja syntiselle armollinen, me rohkenemme panna turvamme siihen. Tämä lupaus liittyy erityisesti pyhään kasteeseen.

Usko siis nojaa kasteeseen. Kun apostolit kastoiivat synnintuntoon tulleita, eivät nämä kaikki olleet riemuitsevassa uskossa ennen kastetta. Monet olivat ahdistusten alla. Ensimmäisenä helluntaina ihmiset saivat **piston** sydämeensä. Pietari neuvoi heitä ottamaan kasteen, että saisivat rauhan. Ennen kastetta heidän uskonsa ilmeni haluna saada rauha Jeesuksessa. Mutta vasta kasteesta usko vahvistui ja rauha tuli tunnolle. Kaikissa tapauksissa ei tarvinnut käydä näin. Toiset pääsivät rauhaan pelkän evankeliumin sanan nojalla (1 Kor. 4:15),⁷¹⁾ mutta kaste ei silti ollut heille hyödytön (1 Kor. 6:11).⁷²⁾ Kaste tarjoaa lujan pohjan, johon uskon ankkuri voidaan laskea. Se on olennaista. Uudesta Testamentista ei voida osoittaa, että kaikki kastetut olisivat jo **ennen** kastetta olleet selkiytyneessä, tietoisessa uskossa. Tämä on merkityksellistä lapsikasteen kannalta. Lasta ei estä kastamasta se, uskooko hän ennen kastetta vai kasteen saadessaan. Kaste on uskoa synnyttävä armonväline.

⁷¹⁾ 1 Kor. 4:15: Sillä vaikka teillä olisi kymmenentuhatta kasvattajaa Kristuksessa, niin ei teillä kuitenkaan ole monta isää; sillä minä teidät synnytin evankeliumin kautta Kristuksessa Jeesuksessa.

⁷²⁾ 1 Kor. 6:11: Ja tuommoisia te olitte, jotkut teistä; mutta te olette vastaanottaneet peson, te olette pyhitetyt, te olette vanhurskautetut meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen nimessä ja meidän jumalamme Hengessä.

Simon -noita ei ollut selkiytyneessä uskossa ennen kastetta eikä edes kasteen jälkeen. Hän pyrki ostamaan rahalla kyvyn antaa Pyhä Henki kätten päällepanemisella, sen jälkeen kun hänet oli kastettu. Pietari sanoi: "Minä näen sinun olevan täynnä katkeruuden sappea ja kiinni vääryyden siteissä." (Apt. 8:23). Simon ei siis uskonut vielä silloinkaan.

Tosin sanotaan, että "Simon itsekin uskoi" (j. 13), mutta tässä yhteydessä usko ei tarkoita pelastavaa sydämen uskoa. Tekstiyhteydestä käy ilmi, mitä se tarkoittaa. Luukas käyttää mielenkiintoista sanontaa: "Mutta kun he nyt uskoivat Filippusta, joka julisti evankeliumia Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksen Kristuksen nimestä, niin he ottivat kasteen, sekä miehet että naiset" (j. 12). Tämän jälkeen Luukas, lisää: "ja Simon itsekin uskoi." Ketä Simon uskoi? Filippusta! Hän noudatti ulkonaisesti Filippuksen saarnaa ja otti kasteen vastaan. Hän pysytteli Filippuksen seurassa ja ihmetteli tämän tekemiä ihmeitä ja voimallisia tekoja. Simon ei ollut kiinnostunut Jumalan armosta, vaan ihmeistä. Niiden tähden hän meni kasteelle, vaikka ei uskonasioita ymmärtänytkään. Simon ulkokullaili. Pietarille hän sitten paljasti itsensä pyytäessään saada ostaa Pyhän Hengen ihmeitä tekevää armolahjaa. Jos Simonin ulkokultaisuus olisi tullut ilmi aikaisemmin, ei häntä olisi kastettu. Mutta kun hän oli kasteen saanut, ei kaste tullut vääräksi Simonin epäuskosta. Pietari ei käskennyt häntä menemään uudestaan kasteelle, vaan ainoastaan tekemään parannuksen, kääntymään Jumalan tykö ja rukoilemaan syntiään anteeksi (Apt. 8:22).⁷³⁾ Usko ei siis tee kastetta. Kaste on uskosta riippumatta oikea. Oikeata kastetta ei saa toistaa. "Yksi Herra, yksi usko, yksi kaste." (Ef. 4:5). Ensimmäiseen kasteeseensa uudestikastetunkin tulisi turvata ja hylätä syntinä sen jälkeiset kasteet.

Uudestikastajat eivät johdonmukaisesti opissaan pysyen voisi olla koskaan varmoja, onko heidän kasteensa oikea. Jotkut ovatkin kastataneet itsensä useita kertoja saamatta rauhaa. On lohdullista tietää, että kristillinen kaste on oikea uskosta riippumatta. Sellaiselle kasteelle voi epäroimättä rakentaa uskonsa.

⁷³⁾) Apt. 8:22: Tee siis parannus ja käänny tästä pahuudestasi ja rukoile Herraa - jos ehkä vielä sinun sydämesi ajatus sinulle anteeksi annetaan.

ON OLEMASSA MYÖS OIKEA AIKUISKASTE

Vallitsevien väärinkäsitysten torjumiseksi on mainittava, että on olemassa myös oikea aikuiskaste. Se tulee kysymykseen erityisesti lähetyksmailla lapsikasteen ohella. Myös omassa maassamme on niitä, joita ei ole kastettu kristillisellä kasteella. Kun he kääntyvät kristilliseen uskoon, tulee heidät kastaa. Se, että he saavat kasteen vasta aikuisena, ei vähennä mitään kasteen lahjasta. He saavat siinä samalla tavalla kuin lapsetkin koko Kristuksen vanhurskaudekseen. On myös huomattava, etteivät kaikki uudestikastajien toimittamat kasteet ole vääriä. Kun heidän keskuudessaan lapset varttuvat ja tulevat ensi kerran vasta aikuisina kasteelle, on heidän kasteensa oikea ja pätevä, sikäli kuin on kysymys kristillisestä yhteisöstä. Silloin ei ole kysymyksessä uudestikastaminen, vaan ensimmäinen kaste, jota vain on turhaan viivytetty. Mutta jos lapsena kastettu kastetaan aikuisena uudestaan, on jälkimmäinen kaste väärä ja turha.

KASTEEN SIUNAUS

Uuden Testamentin kirjeet on osoitettu "uskoville ja pyhille", siis kastetuille. Niissä puhutaan paljon kasteessa saadusta siunauksesta, joka kestää halki elämän. Kasteesta on tarpeen saarnata kastetuillekin eikä vain kasteoppilaille. Kaste ei säilytä uskoa loputtomiin ilman sitä seuraavaa opetusta. Kastetun tulee kasvaa sen siunauksen tuntemisessa, minkä kaste on hänelle antanut. Siten usko voi tarttua kasteen armolupaukseen.

Pietari sanoo: "Vesi nyt teidätkin **pelastaa**, kasteena." (1 Piet. 3:21). Paavali opettaa, että meidät on kasteessa haudattu Kristuksen kanssa kuolemaan ja hänen kanssaan myös herätetty (Room. 6:3-5; Kol. 2:12). Olemme tulleet osallisiksi siitä, mitä Kristus on tehnyt meidän edestämme. Meidän ei tarvitse itse kärsiä syntiemme rangaitusta. Kaste on takeena siitä, että me nyt elämme uskon kautta uutta elämää eli, Kristus elää meissä. Kaste on myös autuaallisen ylösnousemuksen tae.

"Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut?..."

Sillä jos olemme hänen kanssaan yhteenkasvaneita yhtäläisessä kuolemassa, niin olemme samoin myös yhtäläisessä ylösnousemuksessa." (Room. 6:3,5).

Koska kerran Kristus on noussut kirkastettuna, saamme mekin kerran nousta. Nyt uusi elämä on uskon varassa. Uskossa omistettu iankaikkinen elämä on kuitenkin jo nyt todellista, vaikkakin vielä salattua. Sanotaanhan uskosta langenneistakin, että he "ovat **maistaneet** tulevan maailmanajan voimia" (Hebr. 6:5). Kerran iankaikkinen elämä on täydellistä näkemisessä. Suuri, taivaisiin asti ulottuva on kasteen siunaus!

Kasteessa olemme tulleet osallisiksi Kristuksesta kaikkine lahjoineen ja aarteineen. Muistakaamme, että hänessä asuu "jumaluuden koko täyteys ruumiillisesti" (Kol. 2:9). Mitään enempää emme voi saada. Kristus, koko Kristus, on meidän ja me olemme hänen. Hänen kyljestään vuoti verta ja vettä. Kaste on se vesi, joka tuo meidät hänen sovintoverestään osallisiksi.

Kaste on liitto, jonka Jumala on tehnyt kanssamme kysymättä meidän mielipidettämme. Kasteesta puhuessaan Raamattu puhuu liitosta Nooan kanssa, ympärileikkauksen liitosta ja Uudesta liitosta.

Nooan liitto:

Jes. 54:9,10: "**Sillä tämä on minulle niin kuin olivat Nooan vedet: niinkuin minä vannoin, etteivät Nooan vedet, enää tulvi maan ylitse, niin minä vannon, etten enää vihastu sinuun enkä sinua nuhtele. Sillä vuoret väistykööt ja kukkulat horjukoot, mutta minun armoni ei sinusta väisty eikä minun rauhanliittoni horju, sanoo Herra sinun armahtajasi."**

1 Moos. 9:14,15: "**Ja kun minä kokoan pilviä maan päälle ja kaari näkyy pilvissä, muistan minä liittoni, joka on minun ja teidän ja kaikkien elävien olentojen, kaiken lihan välillä, eikä vesi enää paisu. tulvaksi hävittämään kaikkea lihaa."**

Apt. 8:35,36: "**Niin Filippus avasi suunsa ja lähtien tästä kirjoituksesta (Ies. 53:7,8) julisti hänelle evankeliumia Jeesusesta. ja kulkiessaan tietä he tulivat veden ääreen; ja hovihera sanoi: 'Katso, tässä on vettä. Mikä estää kastamasta minua.'**"

Mahdollisesti Filippus oli opettaessaan tullut Jesajan kirjan siihen kohtaan, jossa puhuttiin Nooan vesistä ja Jumalan rauhanliitosta, jolloin Filippus sai aiheen puhua kasteesta.

Ympärileikkauksen liitto:

Kol. 2:11,12: "Hänessä te myös olette ympärileikatut, ette käsin tehdyllä ympärileikkauksella, vaan Uhan ruumiin poisi riisumisella, Kristuksen ympärileikkauksella: ollen haudattuina hänen kanssaan kasteessa, jossa te myös hänen kanssaan olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala, joka herätti hänet kuolleista."

1 Moos. 17: 10: "Ja tämä on minun liittoni sinun ja sinun jälkeläistesi kanssa; pitääkää se: ympärileikattaakaan jokainen miehenpuoli keskuudessanne."

Uusi liitto:

Hebr. 10:16,17,22,23: " 'Tämä on se liitto, jonka minä näiden päivien jälkeen teen heidän kanssaan', sanoo Herra: 'Minä panen lakini heidän sydämiinsä ja kirjoitan ne heidän mieleensä'; ja: 'heidän syntejensä ja laittomuuksiansa en minä enää muista'... niin käykäämme esiin totisella sydämellä, täydessä uskon varmuudessa, sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä; pysykäämme järkähtämättä toivon tunnustuksessa, sillä hän, joka antoi lupauksen, on uskollinen."

Jer. 31:31-34: "Katso, päivät tulevat, jolloin minä teen Israelin heimon ja Juudan heimon kanssa uuden liiton... sanoo Herra: Minä panen lakini heidän sisimpäänsä ja kirjoitan sen heidän sydämiinsä; ja niin minä olen heidän Jumalansa ja he ovat minun kansani. Silloin ei enää toinen opeta toistansa eikä veli veljeänsä sanoen: 'Tuntekaa Herra.' Sillä he kaikki tuntevat minut, pienimmästä suurimpaan, sanoo Herra; sillä minä annan anteeksi heidän rikoksensa enkä enää muista heidän syntejensä."

Hes. 36: 25 - 28: **"Ja minä vihmon teidän päällenne puhdasta vettä, niin että te puhdistutte; kaikista saastaisuuksistanne ja kaikista kivijumalistanne minä teidät puhdistan. ja minä annan teille uuden sydämen, ja uuden hengen minä annan teidän sisimpäanne. Minä poistan teidän ruumiistanne kivisydämen ja annan teille lihasydämen. Henkeni minä annan teidän sisimpäanne ja vaikutan sen, että te vaellatte minun käskyjeni mukaan, noudatatte minun oikeuksiani ja pidätte ne."**

Jumala on liitossaan uskollinen.

"Varma on tämä sana; sillä: jos olemme kuolleet yhdessä hänen kanssaan, saamme myös hänen kanssaan elää; jos kärsimme yhdessä, saamme hänen kanssaan myös hal' lita; jos kiellämme hänet, on hänkin kieltävä meidät; jos me olemme uskottomat, pysyy kuitenkin hän uskollisena; sillä itseänsä kieltää hän ei saata." 2 Tim. 2:11-13.

Tuhlaajapoikakin saa palata parannuksessa kasteen armoon, koska liitto on Jumalan puolelta vahva. "Hänen laupeutensa ei ole lopunut: se on joka aamu uusi ja suuri on hänen uskollisuutensa." (Val.v. 3:23). Niin Jeremia sanoi kerran Jerusalemin raunioilla. Saman sanan voimasta mekin saamme nousta parannuksessa elämämme raunioista.

Luther sanoo kasteen jatkuvasta hyödystä Vähässä Katekismuksessaan:

"Kaste vaikuttaa syntien anteeksiantamuksen, vapauttaa kuolemasta ja perkeleestä ja antaa iankaikkisen autuuden kaikille, jotka uskovat Jumalan sanat ja lupaukset."

Kasteen siunaus ei rajoitu vain uskoon, vanhurskauttamiseen, uudestisyntymiseen ja iankaikkiseen elämään, vaan se on myös päivittäisen uudistumisen ja jumalisen vaelluksen voimanantaja. Me olemme tulleet osallisiksi Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta kasteessa. Tähän siunaukseen vedoten Paavali sanoo: "Niin tekin pitääkää itsenne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Jeesuksessa Kristuksessa." (Room. 6:11). Paavali saa kasteesta aiheen kehottaa kristittyjä pysymään erossa ihmisopeista, jotka vaativat autuuden saamiseksi erilaisia tekoja (Kol. 2:20). Samalla apostoli ke-

hottaa kiinnittämään mieleemme siihen, mikä ylhäällä on, kuoletta-
maan kaikki pahat himot ja pukeutumaan hyveisiin. Hän kehottaa
kutakin vaeltamaan jumalisesti ja elämänosansa mukaisesti vaimona
ja miehenä, lapsina ja vanhempina, työntekijöinä ja työnantajina
(Kol. 3. ja 4. luku). Kaikki tämä kehoitus johtui kasteesta. Kaikkeen
siihen kaste velvoitti ja antoi voimaa. Kaste ei ollut ruoska, joka vaa-
ti, vaan ikään kuin ravitseva maukas ruoka-annos. Sillä Jumalan ar-
mo on se, joka kasvattaa meitä hylkäämään pahan ja elämään jumali-
sesti (Tiit. 2:11,12).

Uudestikastajat yrittävät puhua myös kasteen lahjasta, mutta kun
he eivät tunne kasteen evankeliumia, he tekevät kasteesta vaatimuk-
sen elää oikein antamatta siihen perustaksi, tueksi ja voimaksi Juma-
lan armoa. Siten he aiheuttavat kuulijoilleen suurta omantunnon ah-
distusta.

PELASTUVATKO KASTAMATTOMINA KUOLLEET

Aina vanhemmat eivät ehdi antaa lapselle edes hätäkastetta. Täl-
löin kysytään: Miten lapsen kävi? Pelastuiko hän? Raamattu ei suo-
raan vastaa tähän kysymykseen. jotakin voimme kuitenkin eräistä
asioista päätellä.

Enkeli Gabriel sanoi Sakariaalle Johannes Kastajasta: "Hän on
oleva täytetty Pyhällä Hengellä hamasta äitinsä kohdusta."
(Luuk. 1:15) Jumalalla oli oma tapansa vaikuttaa usko lapsessa jo
ennen syntymää. Miten se tapahtui, sitä Jumala ei ole yksityiskohtai-
sesti ilmoittanut. Sen tiedämme, että nuo kaksi esikoistaan odottavaa,
Jumalan valitsemaa äitiä, Elisabet ja Maria, keskustelivat Pyhässä
Hengessä ja käyttivät Jumalan sanaa. "Elisabet täytettiin Pyhällä
Hengellä ja hän puhkesi puhumaan suurella äänellä ja sanoi:

'... sillä katso, kun sinun tervehdyksesi ääni tuli minun korviini,
hypähti lapsi ilosta minun kohdussani.' ” (Luuk. 1:41,44) Perintönä
me saamme vain syntisen luonnon, mutta emme uskoa ja Pyhää
Henkeä. Mahdollisesti Marian käyttämä Jumalan sana vaikutti uskon
Johanneksessa, vaikka emme voi sitä järjellämme käsittää niin kuin
emme ymmärrä kenenkään uskoon tuloa. Oli miten oli, tämä esi-
merkki osoittaa kuitenkin sen, että Jumala voi vaikuttaa uskon ilman

kastetta ja jo sikiössä. Tämä on lohdullinen asia äideille, jotka ovat menettäneet lapsensa keskenmenossa tai ennen kuin kastetta on ehditty antaa. Vanhan liiton aikana tyttölapsille ei ollut ympärileikkausta vastaavaa sakramenttia. Oli vain yleiset uhrit ja Jumalan lupaus: "Minä teen liiton sinun kanssasi ja sinun jälkeläistesi kanssa, sukupolvesta sukupolveen, iankaikkisen liiton, ollakseni sinun ja sinun jälkeläistesi (= siemenesi) Jumala." (1 Moos. 17: 7). Tämän lupauksen voivat nytkin soveltaa itseensä ja lapsiinsa ne, jotka ovat Aabrahamin lapsia uskon mukaan.

"Ei kasteen puute, vaan sen halveksiminen kadottaa", sanoi jo Augustinus. Tämä on ollut kristillisen kirkon kanta halki vuosisatojen.

Luther puolustaa kastamattomana kuolleita lapsia seuraavalla näkökohdalla:

"Mitä on sanottava lapsistamme, jotka joko äidin kohdussa tai heti synnyttyään kuolevat saamatta kastetta? Tähän on helppo antaa vastaus sekä ennen kahdeksan päivän ikää kuolleista juutalaisten lapsista että meidän ennen kastetta kuolleista lapsistamme. He eivät näet tee syntiä ympärileikkauksen tai kasteen liittoa vastaan. Sillä lain mukaan heidät piti ympärileikata vasta kahdeksantena päivänä, kun- ka Jumala haluaisi tuomita ne, jotka kuolivat sitä ennen. Sen tähden meidän tulee uskoa heidän pikku sielunsa heidän taivaallisen Isänsä käteen ja tahtoon, joka on armollinen, kuten tiedämme. Tähän kuuluu myös se, mitä Paavali sanoo hienolla, lempeällä tavalla niistä, "jotka eivät ole tehneet syntiä samalla tavalla kuin Aadam" (Room. 5:14), ja Jaakobista ja Eesausta hän sanoo: "ennen kuin he olivat tehneet hyvää tai pahaa" (Room. 9:11).

Tosin pikku lapset tuovat mukanaan maailmaan synnynnäistä perua olevan synnin, jota sanomme perisynniksi. Mutta on kuitenkin suuri asia, etteivät he vielä ole tehneet syntiä (ympärileikkausta tai kastetta koskevaa) lakia vastaan. Sillä koska Jumala luonnoltaan on laupias ja armollinen, hän ei tuomitse heitä kadotukseen sen vuoksi, että he ovat jääneet joko Vanhassa liitossa vaille ympärileikkausta tai Uudessa liitossa vaille kastetta."⁷⁴⁾

⁷⁴⁾) Luther, St. Louisin laitos 1, 1040. - Kun Lutherilta kysyttiin, pitäisikö lapsi kastaa ennen kuin se on ehtinyt kokonaan syntyä, hän vastasi kieltävästi.

KASTE JA PYHÄN HENGEN SAAMINEN

MITÄ PYHÄN HENGEN SAAMINEN ON

Raamattu puhuu Pyhän Hengen saamisesta kahdessa eri merkityksessä, jotka on tarpeen pitää erillään. Muuten emme voi oikein ymmärtää niitä koskevia raamatunkohtia.

Ensimmäinen ja tärkein merkitys on sellainen Pyhän Hengen omistaminen, jossa Hän saattaa meidät osallisiksi Jumalan annosta Kristuksessa herättämällä uskon ja siinä säilyttäen. Tähän Pyhän Hengen saamiseen liittyvät myös uskon hedelmät eli pyhitys suppeassa merkityksessä.

Toiseksi Pyhän Hengen saamisella Raamattu ymmärtää Jumalan uskovilleen antamia erityisiä armolahjoja, kuten lahjaa puhua kielillä ja parantaa sairaita.

PYHÄ HENKI OTTAA KRISTUKSEN OMASTA JA JULISTAA MEILLE

Jeesus lupasi opetuslapsilleen Pyhän Hengen: "Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille." (Joh. 16:14). Pyhä Henki julistaa meille sitä armoa, jonka Jeesus on hankkinut katkeralla kärsimisellään ja kuolemallaan. Tämä on Pyhän Hengen varsinainen virka. Missä Kristus tuodaan syntisen omalle-tunnolle lohdutukseksi ja missä ihmisiä ohjataan panemaan turvansa omista teoistaan Kristuksen tekoon ja hänen vanhurskauteensa, siellä varmasti Pyhä Henki toimii. Pyhä Henki tuo meille Kristuksen armon niin sanotuissa armonvälineissä: evankeliumin sanassa, kasteessa ja ehtoollisessa. Näissä Pyhä Henki vaikuttaa.

Tietenkin Jumala voisi kaikkivaltiaana vaikuttaa armonvälineiden ulkopuolellakin ja niin tuoda meille anteeksiantamuksen, mutta hän ei ole luvannut niin tehdä. Emme siis ajattele niin että koska Jumala on kaikkivaltias, hän vaikuttaa lupaustensa ulkopuolella ja synnyttää uskoa ihmissydämissä, vaan ajattelemme päinvastoin: Koska Jumala on kaikkivaltias, hän kokoaa seurakuntansa autuuteen juuri sillä tavalla kuin hän on luvannut eikä hänen tarvitse tehdä sitä jollakin

muulla tavalla. Ettemme asettuisi Jumalan kaikkivaltiasta toimintaa vastaan, tulee meidän uskollisesti käyttää armonvälineitä.

Jokainen, joka on varma Jumalan armosta sanan ja sakramenttien nojalla, on Jumalan lapsi. Hänellä on Pyhä Henki, joka huutaa meidän sydämissämme: "Abba, Isä." (Gal. 4:6). Pyhän Hengen omistaminen ilmenee käytännössä siinä, että me kaikista heikkouksistamme ja synneistämme huolimatta ja Jumalan pyhän lain tuomitsemina ja kiroamina sittenkin rohkenemme sanoa Jumalalle: "Sinä olet minun rakas Isäni." Tällaisen uskalluksen saamme sen nojalla, että Kristus on sovittanut koko maailman synnit ja kun evankeliumi ja sakramentit soveltavat sen juuri meitä itse kutakin koskevaksi. Siinä lain tuomio ja kirous väistyvät, ja meidät siunataan Kristuksen siunauksella: anteeksiantamuksella, rauhalla ja ilolla Pyhässä Hengessä.

Kasteessa olemme saaneet Kristuksen vanhurskauden puvuksemme. "Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päälleen pukeneet." (Gal. 3:27). Tämä ei ole kenenkään muun kuin Pyhän Hengen työtä. Yhä edelleen Pyhä Henki todistaa kasteen liiton nojalla Jumalan uskollisuudesta ja annosta, joka on joka aamu uusi. Pyhän Hengen toiminta liittyy erottamattomasti kasteeseen. Siitä on todisteena jo Jeesuksen kaste, kun Pyhä Henki laskeutui hänen päälleen kyyhkysen muodossa. Jeesus käski kastaa Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen (Matt. 28:19). Pietari sanoi oman tunnon kauhuissa oleville juutalaisille ensimmäisenä helluntaina: "Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan." (Apt. 2:38). Paavali todistaa: "Me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi." (1 Kor. 12:13).

Pyhän Hengen vaikutusta kasteessa ei tee tyhjäksi se, että sama Henki vaikuttaa evankeliumin sanassa ja että saarna kulkee lähetystilanteessa kasteen edellä. Jumalan uudeksiluova sana kätkee sisäänsä Jumalan voiman. Se voima ei häviä kasteesta, jonka Jumala on sanallaan asettanut ja sanaansa sulkenut, vaikka kaste seuraa sanan saarnaa. Jumalan sanalla on uudestisyntyttävä voima sekä silloin, kun se on ilman ulkonaista ainetta, että sakramentista puheen ollen. Kun Vapahtaja puhui "vedestä ja Hengestä syntymisestä" (Joh. 3:5), ja kun Paavali sanoi evankeliumin sanalla synnyttäneensä korinttolaiset, Raamattu käyttää molemmissa kohdissa samaa sanajuurta (gen-

naoo). Kuitenkin Jumalan tahto on, että me käytämme kaikkia armonvälineitä. Vaikka korinttolaiset olivat tulleet uskoviksi evankeliumista ja siitä saaneet Pyhän Hengen, heidät vielä kastettiin ja he nauttivat toistuvasti Kristuksen tosi ruumiin ja veren ehtoollisen sakramentissa (1 Kor. 11:23 ss). Jumala antaa meille Henkensä ja armonsa useamman kuin yhden armonvälineen kautta. Sikäli kuin tulee kysymykseen usko ja sen hedelmät, voi Pyhän Hengen saamisen merkkejä olla ihmisessä jo ennen kastetta evankeliumin sanan vaikutuksesta.

Samoin kuin lähetystilanteessa kasteen edellä käypä sana ei poista kasteen tarvetta, ei kristillisen kirkon piirissä myöskään lapsikaste poista sitä seuraavan opetuksen tarvetta. Uskontila ei ole jokin ihmisessä oleva pysyvä ominaisuus, vaan usko on aina armoon tarttuminen ja siitä elämistä. Jos uskoa ei ravita armonvälineillä, se voi sammua, mutta se voi myös syttyä uudelleen ja sitä voidaan vahvistaa, kun Jumalan rikasta armotaloutta oikein käytetään ja hoidetaan.

PYHÄN HENGEN ERITYISET ARMOLAHJAT

Edellä kuvatun Pyhän Hengen varsinaisen viran ohella Raamattu puhuu Pyhän Hengen saamisesta toisessa merkityksessä: saada Pyhän Hengen erityisiä armolahjoja, kuten lahja tehdä ihmisiä tai puhua kielillä. Tällaiset merkit liittyivät apostolinvirkkaan ja vahvistivat sen jumalallisuuden. Paavali vetosi niihin, kun jotkut eivät antaneet hänen viralleen apostolista arvoa. Hän sanoi: "Onhan apostolin tunnusteet teidän keskuudessanne tehty kaikella kestävyydellä, tunnusmerkeillä ja ihmeillä ja voimateoilla." (2 Kor. 12:12). Nämä merkit olivat tapahtuneet, ja Paavali vetosi niihin siitä syystä, että korinttolaiset kuulisivat hänen puhettansa. Sama tarkoitus ja seuraus oli Pyhän Hengen vuodattamisella näkyvin merkein ensimmäisenä helluntaina. Apostolit eivät jääneet merkkejä ihastelemaan, vaan he alkoivat saarnata. Merkkien tarkoitus oli viedä Jumalan sanaan ja osoittaa tuona murrosaikana, että nyt oli alkanut uusi aika ja apostoleita tuli kuulla Jumalan lähettiläinä. Markus sanoo evankeliuminsa lopussa: "Herra vahvisti sanan sitä seuraavien merkkien kautta." (Mark. 16:20). Apostolisena aikana Pyhä Henki johti ihmiset merkeistä sanaan. Missä taas mennään sanasta merkkeihin, ei toimita Pyhän Hengen johdatuksessa.

Seuraavat kolme tapausta on syytä ottaa esille tässä yhteydessä.

Apt. 8:14-17: "Mutta kun apostolit, jotka olivat Jerusalemissa, kuulivat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen. Ja tultuaan sinne nämä rukoilivat heidän edestänsä, että he saisivat Pyhän Hengen; sillä hän ei ollut vielä tullut yhteenkään heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jeesuksen nimeen. Silloin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen."

Filippus oli julistanut siellä Jumalan sanaa ja kastanut. Hän oli myös tehnyt "ihmeitä ja suuria, voimallisia tekoja" (Apt. 8:13), joista Simon -noita oli hämmästynyt. Filippus ei ollut kuitenkaan voinut antaa samarialaisille uskoville lahjaa tehdä ihmeitä, vaan siihen tarvittiin apostolit. Tässä kaste oli ennen merkkejä.

Apt. 10:44-48: "Kun Pietari vielä näitä puhui, tuli Pyhä Henki kaikkien päälle, jotka puheen kuulivat. ja kaikki ne uskovaiset, jotka olivat ympärileikatut ja olivat tulleet Pietarin mukana, hämmästyivät sitä, että Pyhän Hengen lahja vuodatettiin pakanoihinkin, sillä he kuulivat heidän puhuvan kielillä ja ylistävän jumalaa. Silloin Pietari vastasi: 'Ei kaiketi kukaan voi kieltää kastamasta vedellä näitä, jotka ovat saaneet Pyhän Hengen niin kuin mekin?' Ja hän käski kastaa heidät Jeesuksen Kristuksen nimeen."

Tässä tapauksessa merkit seurasivat apostoli Pietarin saarnaa. Ne palvelivat sitä Jumalan tarkoitusta, että pakanatkin on otettava kasteessa Jumalan seurakuntaan. Merkit edelsivät kastetta ja johtivat siihen.

Apt. 19:1-7 kertoo uskossa olleista Johannes Kastajan opetuslapsista, jotka kasteen jälkeen saivat Pyhän Hengen lahjan puhua kielillä ja ennustaa, kun apostoli Paavali pani kätensä heidän päälleen. Tästä kohdasta tulee myöhemmin vielä puhetta.

Edellä kuvatuissa tapauksissa Pyhän Hengen erityisiä lahjoja annettiin apostolien välityksellä uskoville joko ennen kastetta tai sen jälkeen. Niiden saaminen ei riippunut kasteesta, mutta ei silti johtanut sanan ja sakramenttien halveksimiseen, vaan niiden käyttöön. Ehkäpä juuri siksi Jumala ei kytkenyt noita merkkejä välittömästi.

mästi kasteeseen, ettemme pitäisi niitä välttämättöminä autuuden varmuuden saamiseksi emmekä menettäisi autuuden iloa niiden puuttuessa. Merkit ovat täyttäneet tehtävänsä. Meillä on vahvistettu apostolinen sana. Mutta sanalla ja sakramenteilla on paljon tekemistä, ne pysyvät ja me pysymme ja kestämmme niiden varassa.⁷⁵⁾

Jotkut ovat ajatelleet näiden erityisiä armolahjoja koskevien raamatunpaikkojen johdosta, ettei kasteessa saataisi Pyhää Henkeä ja ettei niin ollen kaste vaikuttaisi uskoa pienissä lapsissa. Tällainen johtopäätely kaatuu edellä esitettyyn tosiasiaan, että Raamattu ymmärtää Pyhän Hengen saamisella yhteydestä riippuen kahta eri asiaa.

VALELEMALLA, VIHOMALLA VAI UPOTTAMALLA

Raamatusta ei löydy yksityiskohtaista säädöstä kastetavasta. Kunhan kolmiyhteisen Jumalan nimeen kastetaan puhtaalla vedellä, on sama, valellaanko, vihmotaanko vai upotetaanko. Kasteen muoto

⁷⁵⁾ Hengellisesti ylijännittyneet hurmokselliset piirit aiheuttavat sairaille monia sielullisia kärsimyksiä, kun ne ohjaavat sairaita tavoittelemaan ihmeparantumisia. Jeesuksen ja hänen opetuslapsiensä ympärillä ei ollut sellaista jännityksen ilmapiiriä, vaan he tekivät ihmeitä lahjaksi ilon ja vapautuneisuuden ilmapiirissä. Luther ja luterilainen kirkko on päättäväisesti torjunut sensaationomaisen ihmeiden tavoittelun tarpeettomana, koska meillä on sana ja sakramentit. Parempi kuin raadella sairaa sielu on ohjata häntä ottamaan sairautensakin Isän kädestä ja jäämään selälaisena hänen armolliseen huomaansa. Vaikka Lutherin kanta ihmeiden tavoitteluun oli torjuva, tiedetään hänen kuitenkin parantaneen rukouksella ystävänsä. Mutta näitä ihmeitä hän pyysi evankeliumin totuuden tähden, ettei uskonpuhdistuksen suuri asia menisi hukkaan, sillä hän tunsikin tarvitsevänsä näiden miesten tukea. - Tässä yhteydessä en malta olla kertomatta seuraavaa herttaista tapahtumaa, josta hiljan kuulin. Puolitoistavuotiaan Mikon toveri, Terhi, oli kovassa kuumessa. Pidettiin tarpeellisena viedä hänet seuraavana aamuna kaupunkiin lääkäriin; pitäjässä kun ei ollut omaa lääkäriä. Mikko oli surrut koko päivän, kun hänen leikkiverinsa ei ollut tullut ulos. Mikon isä johti illalla tavanomaisen iltarukouksen, mutta poika jatkoi sitä vain eikä siitä tahtonut tulla loppua. Sitten poika tarttui isää kädestä ja sanoi: "Isi, aamulla Terhi leikkii Mikon kanssa." Sitten poika painoi päänsä tyynyyn onnellisena ja nukahti. Seuraavana päivänä Terhi oli täysin terve ja leikki Mikon kanssa. Tästä tuli mieleen kysymys, mahtaisivatko uudestikastajat kastaa toistamiseen tällaisen lapsen, joka rukoilee, jonka rukouksen Jumala kuulee ja joka elää ensimmäisen kasteensa liitossa, vai pitäisivätköhän he häntä uskosta osattomana, jota ei saisi kastaa? Ja vielä toinen asia: Hurmokselliset uudestikastajat kuuntelevat innostuneesti kertomuksia ihmeparannuksista. Kiinnos-
taisikohan tämä opettavainen merkki?

ei ole opin asia, ellei tiettyyn kastetapaan alistuta myönnytysten tekemiseksi väärälle opille.

Raamattu käyttää kastamisesta kreikankielistä sanaa **baptidzein**. Seuraavassa esimerkkejä sanan käytöstä:

1. peseytyä

Mark. 7:4: "Torilta tultuaan he eivät syö ennen kuin ovat **peseytyneet (baptisoontai)**." Näin tämä kohta lukee monissa parhaissa käsikirjoituksissa. Myös toisella lukutavalla "itseään vedellä **vihmo-neet**" (**rhantisoontai**) on käsikirjoituksissa edustajansa, ja se osoittaa, ettei kysymyksessä ollut upoksiin meneminen. Vrt. Joh. 13:10: "Joka on kylpenyt (**ho leloumenos**), ei tarvitse muuta kuin että jalat pestään (**nipsasthai**), ja niin hän on kokonaan puhdas."

Luuk. 11:38: "Mutta kun fariseus näki, ettei hän (Jeesus) **peseytynyt (ebaptisthee)** ennen ateriala..." Hebr. 9:10: "erilaiset **pesot**" (**diaforois baptismois**).

2. pestä astioita

Mark. 7:4: "ja paljon muuta on, mitä he ovat ottaneet noudattaakseen, niin kuin maljain ja kiviastiain pesemisiä (**baptismous**)."

3. kastua roiskuvasta merestä tai pilvisumusta

1 Kor. 10:1,2: "Isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren läpi ja saivat kaikki **kasteen (ebaptisanto)** Moosekseen pilvessä ja meressä."⁷⁶⁾

Suuria astioita ei pestäessä upotettu, vaan huuhdottiin tai pyyhittiin. Jeesus sanoi kerran ulkokultaiselle fariseukselle: "Kyllä te, fa-

⁷⁶⁾ Kaste esiintyy Raamatussa useammassa merkityksessä, joiden tunteminen auttaa meitä suhtautumaan kristillisessä vapaudessa kasteen muotoon. **Metaforisesti** kasteeksi sanotaan ristiä ja marttyyriutta (Matt. 20:22; Mark. 10:38; Luuk. 12:50. **Baptismus sanguinis** = verikaste) ja Pyhän Hengen vuodatusta (Matt. 3:11; Mark. 1:8; Apt. 1:5; 2:3,4; 11:16; Luuk. 3:16. **Baptismus flaminis** = tulenkaste). **Synekdootisesti** kasteeksi sanotaan koko Johannes Kastajan oppia ja virkaa, jolloin Johanneksen toiminnan keskeisin asia, kaste, otetaan edustamaan koko hänen opetustaan (Matt. 21:25; Mark. 11:30. **Baptismus doctrinae sive luminis** = opin eli valaisun kaste.) Kun puhutaan Pyhän Hengen vuodatuksesta eli tulenkasteesta on mielellämme kuva ensimmäisen helluntain tulisista kielistä, jotka asettuivat itse kunkin päälle. Tähän on mahdotonta liittää upottamisen merkitystä. Lisäksi tulee kaste sanan käyttö sen varsinaisessa merkityksessä erilaisista pesuisista ja sakramentista puheen ollen, joista on edellä ollut esimerkkejä itse tekstissä.

riseukset, puhdistatte maljan ja vadin ulkopuolen, mutta sisäpuoli teissä on täynnä ryöstöä ja pahuutta." (Luuk. 11:39). Astia (**bat**) nimen tilavuusmitta veti 40 litraa. Kukaan ei pese sen kokoisia astioita upottamalla. Fariseukset peseytyivät ennen ateriala, mikä tarkoitti käsien ja jalkojen pesua. Koko ruumiin peseminen olisi ollut monessa tilanteessa paitsi hankalaa, usein myös mahdotonta. Herra käski Moosesta tekemään vaskialtaan peseytymistä varten ilmestysmajan ja alttarin välille. Altaaseen kaadettiin vettä ja Aaronin ja hänen poikiensa tuli pestä siinä kätensä ja jalkansa ennen virkatoimitusta kuoleman uhalli. (2 Moos. 30:17-21). Papit saivat Herran käskyn: "Peseytykööt vedessä!", minkä Herra määritteli tarkemmin käsien ja jalkojen pesuksi.⁷⁷⁾

Uudessa Testamentissa on **baptidzein** sanalla vanhatestamentillinen tausta, ja sana merkitsee kaikenlaista vedellä koskettamista. Tämän asian kieltäminen on vähänkin kreikkaa tuntevalta teologilta farisealaisuutta. Jos kreikkalaisesta pakanamaailmasta käsin pyritään selvittämään **baptidzein** (kastaa) ja **baptismos** (kaste, pesu) sanojen merkitystä ottamatta huomioon Uudessa Testamentissa kielen sisältöön vaikuttavaa heprealaista psyykeä ja käsitemaailmaa, syyllistytään karkeaan metodiseen virheeseen.⁷⁸⁾

Sana **baptidzein** ei vielä itsestään kerro, millä tavalla kosketus tapahtuu. Uudessa Testamentissa ei ole yhtään kohta, josta voitaisiin osoittaa, että **baptidzein** merkitsee ainoastaan upottamista eikä mitään muuta. Hautaamisen kuva tulee tosin sitä lähelle, mutta siinäkin ei ole kysymys maahan hautaamisesta, vaan

⁷⁷⁾ 2 Moos. 30:17-21: ja Herra puhui Moosekselle sanoen: "Tee myös vaskiallas vaskialustoineen peseytymistä varten ja aseta se ilmestysmajan ja alttarin välille ja kaada siihen vettä; ja Aaron ja hänen poikansa peskööt siinä kätensä ja jalkansa. Kun he menevät ilmestysmajaan, peseytykööt vedessä, etteivät kuolisi; samoin myös, kun he lähestyvät alttaria ja käyvät toimittamaan virkaansa polttamalla uhrin Herralle. He peskööt kätensä ja jalkansa, etteivät kuolisi." Hebr. 9:10: "... vaan, jotka, niin kuin ruuat ja juomat ja erilaiset pesotkin (diaforois baptismois), ovat ainoastaan lihan sääntöjä, jotka ovat voimassa uuden järjestyksen aikaan asti." Näitä erilaisia VT:n seremonialakiin liittyviä pesoja UT nimittää tässä "kasteiksi". 2 Moos. 30:20 käyttää peseytymisestä sanaa **rahaz**. Samaa sanaa käytti profeetta Elisa lähettäessään sanan Naemanille: "Mene ja peseydy seitsemän kertaa Jordanissa." (2 Kun. 5:10).

⁷⁸⁾ Tämän virheen uudestikastajat tekevät säännöllisesti. Esim. A. Jauhiainen, Mikä on totuus kasteesta. Aittala, s. 116.

"me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut. Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan..." Room. 6:3,4.

Tämä ei kuvaa kasteen muotoa, vaan kasteen merkitystä.

Meidän syntisessä luonnossamme on hyvin sitkeään juuttuneena sellainen paha taipumus, että ennakkokäsitykset ja päähänpintymät estävät meitä näkemästä asian ydintä ja ajaudumme umpikujaan johtavalle sivuraiteelle. Pääasia esillä olevassa asiassamme on Kristuksen sijaiskuolema ja hänen ylösnousemuksensa sekä tästä osalliseksi tuleminen. Se tapahtuu "kasteen kautta".⁷⁹⁾ Tässä kasteen muoto ja veden määrä ovat sivuasioita.

Vanhan liiton puhdistusmenoissa puhdistusväline, esim. iisoppi-kimppu, kastettiin vereen, **mutta sovituksen kohde vihmottiin**. Kun Jesaja ensiksi kuvaa Vapahtajan sijaiskärsimystä, hän sitten sanoo evankeliumin leviämisestä: "Niin hän on vihmova monet pakanakan-sat" (Jes. 52:15).⁸⁰⁾ Hebrealaiskirjeen kirjoittaja sanoo uskovista, että he ovat "tulleet Uuden liiton Välimiehen, Jeesuksen, tykö ja vihmon-taveren tykö" (Hebr. 12:24). Leeviläiset tuli puhdistaa palvelusta var-ten "pirskottamalla heihin synnistä puhdistavaa vettä" (4 Moos. 8:7). Pyhän Hengen saamisesta Uudessa liitossa oli ennustettu: "Minä vihmon teidän päällenne puhdasta vettä, niin että te puhdistutte." (Hes. 36:25). Näillä esikuvilla ja ennustuksilla oli syvät juurensa is-raelilaisten mielessä.⁸¹⁾

"Meren syvyyteen upottamisesta" (Matt. 18:6) ja veteen vajoami-sesta (Matt. 14:30) Raamattu ei käytä **baptidzein** sanaa, vaan aivan eri kantamuodosta johtuvaa verbiä (**katapontidzein**). Raamatun ul-kopuolisissa antiikin kirjoituksissa sanalla **baptidzein** esiintyy upot-tamisen ja uppoamisen merkitys, mutta Uusi Testamentti käyttää sa-naa laajemmin.

Upotuskasteen kannattajat vetoavat 2 Kun. 5:14:ään osoittaakseen **baptidzein** sanan merkitsevän upottamista. Kohta kuuluu: "Niin

⁷⁹⁾ Kreikassa: **dia tou baptismatos**. (Huom. **dia** sanan käyttö. Room. 6:4).

⁸⁰⁾ Alkutekstin mukaan, vanhempi käännös oli asiallisesti sama.

⁸¹⁾ Kun Aatolainen esittää, että ne 3000 sielua, jotka helluntaina saivat kasteen, kas-tettiin vihmomalla, on hänellä siihen paljon vanhemmat perusteet kuin Aittalalla, joka kieltää koko mahdollisuuden. Aatolainen, s. 59-84. Aittala, s. 24 ja s. 139 viite 13.

Naaman meni ja sukelsi (**ebaptisato**) Jordaniin seitsemän kertaa." Jos tässä kohden sanalla olisi sukeltamisen merkitys, se ei vielä todistaisi, että sitä olisi kaikkialla muualla käytetty upoksiin menemisestä. Tekstiyhteyteen sopii tässä kuitenkin paremmin peseytyminen kuin sukeltaminen, sillä Elia oli käskennyt Naamania: "Mene ja peseydy seitsemän kertaa Jordanissa." (2 Kun. 5:10,12,13).⁸²⁾

Jokin huomautus on vielä paikallaan. Meille kerrotaan: "Kun Jeesus oli kastettu, nousi hän kohta vedestä." (Matt. 3:16; Mark. 1:9,10). "Johanneskin kastoi Ainonissa... koska siellä oli paljon vettä." (Joh. 3:23). Näistä lauseista ei ilman muuta käy ilmi, että Johannes olisi kastanut upottamalla. Pikemminkin niistä paljastuu seuraava kuva: Johannes Kastaja on kahlannut Jordaniin syvemmälle, missä virtaava vesi vaihtui nopeasti eikä seonnut. Kastettava menee hänen tykönsä ja nousee kasteen saatuaan vedestä rannalle. Eräässä toiselta vuosisadalta olevassa kastekappelissa Rooman katakombissa on säilynyt Jeesuksen kastetta esittävä kuva. Siinä Johannes kaataa astialla vettä Jeesuksen päähän. Kappelissa on kastevettä varten vain pieni lattia-syvennys, jossa upottaminen oli mahdotonta.

Miksi sitten sanotaan, että Johannes kastoi Ainonissa, koska siellä oli **paljon** vettä? Miksi vettä täytyi olla paljon? "Paljon" on suhteellinen käsite. Meidän on kysyttävä, mihin verrattuna on jotakin paljon. Palestiina on vähävetistä aluetta. Johannes valitsi sellaisen kastepaikan Jordanista, jossa suuri määrä ihmisiä voitiin kastaa. Kasteveden tuli olla puhdasta (Hebr. 10:22; Hes. 36:25). Ihmisten jaloissa seonnut seisova vesi ei olisi voinut kuvata kasteen puhdistavaa vai-

⁸²⁾ Myös vanhempi suomalainen käännös puhuu peseytymisestä. Elisän peseytymisestä käyttämä sana on **rahaz**. Sana, joka Kirkkoraamatussa on käännetty sukeltamiseksi ja jonka Septuaginta kääntää **baptidzein** sanalla on hepreaksi **tabal**. Sen peruserkitys on "kastaa johonkin aineeseen", siis aivan samaan tapaan kuin suomen kastaa sanalla. Sitä käytetään iisoppikimpun ja sormen vereen kastamisesta (2 Moos. 12:22; 3 Moos. 4:6; 9:9) ja palan kastamisesta hapanviiniin (Ruut 2:4). Iisoppikimpua ja sormeaa ei upotettu kokonaan vereen, vaan niitä kastettiin vain tarpeellinen määrä. Näillä varsinainen kohde, sitten joko siveltiin tai vihmottiin. Usein sanojen käyttö ei rajoitu luonnollisessa elämässä ja kansan suussa johonkin määrättyyn muotoon ja tapaan. Suomessakin kastaminen ei ole vain veteen pistämistä, vaan kukkiakin kastetaan. Samoin ei voida dogmaattisella varmuudella väittää Naamanista, että hän olisi sukeltanut eli käynyt upoksissa. Luonnollisempaa ja Elisän käskyn kanssa täydessä sopusoinnussa on ajatella, että Naaman peseytyi eli kylpi. (**Tabal** sanaa vastaa kreikan **baptein**. Huom. LXX:n kääntäjät eivät kuitenkaan valinneet tätä sanaa, vaan pitemmän muodon baptidzein. Usein pitempi muoto laajentaa peruserkitystä. Vrt. kastaa ja kastella.)

kutusta, vaan se olisi häväissyt kasteen pyhyyttä ja arvokkuutta. Siksi Johannes valitsi virtaavan paikan, jossa oli paljon vettä. Ei voida näyttää toteen, että Johannes olisi tarvinnut paljon vettä upottamista varten.

Ainon ei ollut ainoa paikka, jossa Johannes kastoi. Sillä "hän vaelsi kaikissa seuduissa Jordanin varrella ja saarnasi parannuksen kastetta syntien anteeksisaamiseksi" (Luuk. 3:3).

Kun Jerusalemissa kastettiin ensimmäisenä helluntaina 3000 ihmistä, upottaminen olisi vaatinut suuria järjestelyjä. Olihan vuoden-aika jo varsin kuiva (touko- kesäkuu). Pienissä altaissa ei olisi voitu kastaa kovin monta, koska veden tuli olla puhdasta. 3000 miehen marssi esim. Betesdan lammikolle ja heidän kastamisensa siellä upottamalla olisi ollut suuri operaatio. Vielä vaikeampaa upottaminen olisi ollut Filipin vanginvartijan oloissa keskellä yötä, kun hän ja hänen perheensä kastettiin "**kohta**" (Apt. 16:33). Jos upottaminen olisi ollut ainoa oikea kastetapa, tottapa Pyhä Henki olisi kertonut, miten niin vaikeissa oloissa saatiin yhtäkkiä riittävästi vettä. Kuitenkin Raamattu sivuuttaa kastetavan kuvaamisen.

Kun huolella tutkii Raamatun mainitsemat kastamiset, ei niistä voi mistään täydellä varmuudella päätellä silloista kastetapaa. Todennäköisesti käytettiin useita tapoja.

Valeleminen sopi hyvin kuvaamaan puhdistusta synneistä ja "elävän veden virtoja".⁸³⁾

Vihmominen eli **pirskottaminen** kuvasi paitsi puhdistusta myös Jumalan armon siunaavaa sadetta ja Kristuksen verellä vihmomista.⁸⁴⁾

⁸³⁾) Joh. 4:14: "Mutta joka sitä vettä juo, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään." Joh. 7:37-39: "Jos joku janoaa, niin tulkoon minun tyköni ja juokoon. Joka uskoo minuun niin kuin Raamattu sanoo, hänen sisimmästään on juokseva elävän veden virrat."

⁸⁴⁾) Jes. 55:10,11: "Sillä niin kuin sade ja lumi, joka taivaasta tulee, ei sinne palaja, vaan kostuttaa maan, tekee sen hedelmälliseksi ja kasvavaksi, antaa kylväjälle siemenen ja syöjälle leivän, niin on myös minun sanani, joka minun suustani lähtee: ei se minun tyköni tyhjänä palaja, vaan tekee sen, mikä minulle otollista on, ja saa menestymään sen, mitä varten minä sen lähetin." Hebr. 10:22: "...sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä".

Upottaminen kuvasi vanhan ihmisen kuolemaa ja uuden ihmisen syntymistä. Samoin siihen kuvaan sopi hyvin kasteeseen liittyvä koko ihmistä koskeva anteeksiantamus, puhdistuminen kaikista synneistä.

Käytettiin mitä kastemuotoa tahansa, kastettava sai aina saman armon. Toimitustapaan liittyvä kuva oli vain erilainen.

Kirjassa **Didake** eli Kahdentoista apostolin oppi, joka on noin vuodelta 100, sanotaan: "Kastakaa (**baptisate**) Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen virtaavalla vedellä (tai: virtaavassa vedessä). Mutta jos sinulla ei ole virtaavaa vettä, kasta muuhun veteen. Jos et voi (kastaa) raikkaalla (vedellä), (kasta) lämpimällä. Mutta jos sinulla ei ole kumpaakaan, vala päähän kolmesti vettä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen." (7:1-3). Sanonta osoittaa, miten vapaa alkukirkko oli kastetapaan nähden. Maininnasta näkyy, että **baptidzein** ei merkinnyt vain upottamista, koska sitä käytetään myös valelemisesta.

Kasteen muodosta meillä ei ole selvää kuvaa eikä varmaa historiallista tietoa.⁸⁵⁾ Vanhalta ja keskiajalta peräisin olevat kastealtaat todistavat mieluummin valelu- kuin upotuskasteen puolesta. Valeltaessa kaatamalla astiasta vettä kastettavan päähän ja hartioihin, veden käyttö lie ollut runsasta. Luther kertoo vanhalta ajalta seuraavan tapauksen. Kun Atanasios (293 - 373) leikki poikasena pakanalasten kanssa, hän houkutteli heitä tykönsä, "**valoi** vettä heidän päälleen ja käytti aivan samaa muotoa ja sanaa, kuin hän oli nähnyt ja kuullut seurakunnan kaitsijan käyttävän kirkossa". Kun seurakunnan kaitsija näki ja kuuli Atanasioksen toiminnan, hän "julisti pakanalapset oikein kastetuiksi".⁸⁶⁾

⁸⁵⁾ Upottamista on pidetty varsin yleisesti tavanomaisimpana kastetapana. Todellisuudessa lienee eri tapoja käytetyn rinnan joko olosuhteista tai paikkakunnasta riippuen. Käsitystä siitä, että upotuskaste olisi ollut tavanomaisin vanhalla ja keskiajalla, on alettu tarkistaa. Myönnetään, että koko kehon upottaminen oli useimmiten mahdotonta. Pentti Lempiäinen sanoo: "Yleisin kastetapa onkin saattanut olla se, että kastettava seiso i vedessä ja kastaja valeli vedellä hänen päänsä ja olkapäänsä." Kastetutkimuksen nykykuva, TA 3/1973, s. 221. Upotuskasteen kannattajat ovat suurissa vaikeuksissa ja mahdottomuuden edessä yrittäessään osoittaa upotuskastetta ainoaksi oikeaksi kastetavaksi. Aittala kirjassaan Joka uskoo ja kastetaan ottaa ensimmäiseksi esille kasteen muodon ja pyrkii historiasta näyttämään upotuskasteen vanhimmaksi ja yleisimmäksi kastetavaksi. Tällä menetelmällä hän pyrkii saamaan lapsena valelukasteella kastetut uudestaan kasteelle. Se on todellista muutomenoa.

⁸⁶⁾ St. Louisin laitos VII, 948.

Luther säilytti kristillisen vapauden kastetavassa. Kirjassaan Kirkon Baabelin vankeudesta hän iloitsi siitä, ettei kiusaaja ollut voinut hävittää lapsilta kasteen merkitystä, ja kasteen muodosta hän kirjoitti: Kastaja "**valelee** kastettavan... kasteen on pikemminkin kuolemissen ja ylösnousemisen vertauskuva. Tästä syystä soisin, että kastettavat **upotettaisiin** kokonaan veteen sanamuodon ja tämän salaperäisen toimituksen merkityksen mukaisesti. **Se ei suinkaan ole mielestäni välttämätöntä**, mutta olisi kaunista antaa niin syvälliselle ja täydelliselle asialle syvälinen ja täydellinen merkkikin."⁸⁷⁾ Tästä havaitsemme, paitsi että Lutherin sanonta edellyttää valelukasteen olleen yleisen, myös että kasteen merkitys oli Lutherille hallitseva pääasia. Kasteen muodolla oli palveleva merkitys. Upotuskasteen Luther katsoi parhaiten symbolisoivan kasteen todellista merkitystä. Tästä ei kuitenkaan voida tehdä sitä johtopäätöstä, että Luther olisi kastanut upottamalla. Samaa on sanottava myös Lutherin kasteen merkitystä kuvaavasta Vähän kastekismuksen kohdasta, jossa hän puhuu vanhan ihmisen upottamisesta ja uuden ihmisen esiin nousemisesta.

Mitä kasteen muotoon tulee, on väärinkäsitysten välttämiseksi ehkä tarpeen vielä toistaa: Jumalan sana sen paremmin kuin luterilainen kirkkokaan ei millään tavoin vastusta eikä tuomitse upottamista. Päinvastoin voimme sanoa, että se sisältää hyvän ja käyttökelpoisen kuvan. Mutta kun kasteen muotoa ei ole Raamatussa säädetty, emme voi hyväksyä sitä, että Jumalan nimissä vaaditaan mukautumaan yhteen kastetapaan ja hylkäämään valeleminen ja vihmominen, joihin niihinkin sisältyy kaunis raamatullinen vertauskuva. Lisäksi nämä vertauskuvat ovat sellaisia, ettei mikään näistä kastetavoista sisällä niitä kaikkia, vaan jokaisella kastetavalla on oma vertauskuvansa. Kuitenkin kastetavasta riippumatta jokainen kastettu saa kaiken sen osaksensa, mitä eri kastetavat symbolisoivat. Opetuksen avulla on kasteen koko merkitystä tähdennettävä. Kasteessa on jokainen, joka ei ole epäuskossa hylännyt kasteensa lahjaa, saanut sydämeensä elävän veden virrat ja Pyhän Hengen, hänet on pesty puhtaaksi synnin saastasta, hänet on vihmottu Karitsan verellä ja Jumalan armon siunaava sade on pirskottu hänen päälleen sekä hänet on haudattu Kristuksen kanssa kuolemaan ja myös herätetty hänen kanssaan. ja vaik-

⁸⁷⁾ Luther, Valitut teokset II, 433, 437 s. Ks. myös, sama I, 543, jossa Luther esittää yleiseksi kastetavaksi lasten valelemisen käsin kastevedellä.

ka hän olisi tämän suunnattoman armon hylännyt epäuskossaan, ei kaste sen takia ole tullut mitättömäksi eikä sitä tarvitse uudistaa. Kuiten aikaisemmin on ollut puhetta, silloin on tarpeen vain se, että ihminen hylkää epäuskonsa ja panee nyt turvansa kasteenliittoon.

RAAMATTUPERIAATTEEN VAIKUTUS TULOKSEEN KASTEKYSYMYKSESSÄ

Luterilainen lapsikastekäytäntö perustuu Jeesuksen antamaan lähetyskäskyyn sekä muuhun raamatulliseen aineistoon, johon kuuluvat mm. opit ihmisen perisynnistä, Jumalan yleisestä armollisesta tahdosta pelastaa kaikki ihmiset ja kasteen välittämistä pelastuslahjoista. Luterilainen kristitty voi vakaalla omallatunnolla tunnustaa, että Raamattu on tässäkin asiassa hänen uskonsa ainoa ohje. Kuitenkin on tunnettua, että aivan päinvastaista oppia esittävät lapsikasteen vastustajat vetoavat hekin Raamattuun. Vieläpä he sanovat olevansa tässä asiassa juuri Raamatun pohjalla. Tällainen ristiriitainen Raamattuun vetoaminen on hämäännyttänyt yksinkertaista kansaa (ja oppineita vielä enemmän!). Ihmiset ovat alkaneet arvella, että Raamatusta voisi tulla mihin tulokseen tahansa.

Raamattu ei ole kuitenkaan syyllinen syntyneisiin opillisiin erimielisyyksiin, vaan perustava ero on jo itse periaatteissa, kuinka Raamattua on selitettävä ja mitä oikea raamatullisuus on. Luterilaisessa kirkossa vallitsevat selkeät Raamatun tulkinnan periaatteet, jotka on ammennettu Raamatusta.⁸⁸⁾ Tosin on heti kohta todettava, että kansankirkot ovat loitontuneet näistä periaatteista ja niissä vallitsee suuri epätietoisuus, jopa välinpitämättömyys. Teologit ovat saaneet koulutuksensa sukupolvien ajan Raamattua arvostelevassa ja ihmisjärjen sen yläpuolelle asettavassa hengessä. On erehdys ajatella sen edustavan oikeata luterilaisuutta. Mutta missä tahansa sydämen vakavuudella pitäydytään johonkin kristilliseen uskonkohtaan, se tapahtuu sen nojalla, että uskotaan Raamatun sana Jumalan sanaksi. Vain sillä tavoin saavutetaan kristillinen varmuus. Olkoon kuka tahansa ja missä kirkossa hyvänsä, hänellä voi olla jumalallinen var-

⁸⁸⁾ Katso tätä koskevaa kirjoitussarjaa C.F.W. Walther, Luterilainen kirkko ja Raamattu, Luterilainen -lehden teologisessa osastossa 1974 —.

muus jostakin Raamatun kohdasta vain sen nojalla, että hän uskoo Raamatun Jumalan sanaksi.

Puhuessamme luterilaisista raamattuperiaatteista on tarpeen tehdä edellä esitetty rajausta: vain se on aitoa luterilaisuutta, joka tunnustaa Raamatun Jumalan omaksi, erehtymättömäksi sanaksi. Uudestikastajien vaikutus on lisääntynyt maassamme sen johdosta, että he ovat voineet osoittaa kansalle kansankirkon lankeemusta Raamatun arvovallan tunnustamisessa. Mutta heidän johtopäätöksensä ovat olleet ontuvia, sillä lapsikaste on ollut aina luterilaisen kirkon käytäntö, mutta Raamatun arvovallan kieltäminen on myöhäisempää perua.

Luterilainen kirkko pitää kiinni siitä Raamatun omasta opetuksesta, että Raamattu on "valkeus meidän teillämme" (Ps. 119:105) ja voi siis osoittaa meille luotettavalla tavalla taivaan tien. Raamattu ei ole, kuten yleisesti ajatellaan, hämärä ja moniselitteinen, vaan se on selkeä ja kullakin kohdalla on vain yksi merkitys. "Eihän siinä, mitä teille kirjoitamme, ole muuta, kuin mikä siinä on luettavana ja minkä te myös ymmärrätte." 2 Kor. 1:13. Raamatun vaikeita kohtia tulee selittää selvien kohtien avulla ja antaa siten Raamatun itse selittää itseään. Tietenkin Raamattu sisältää myös kuvakieltä, mutta näitä kuvia ei ole selitettävä oman mielikuvituksen mukaan, vaan selityksessä on pysyttävä Raamatun opissa. Ellei Raamattu itse anna aiheutta jonkin kohdan kuvaannolliseen käsittämiseen, "on kaikkialla pysyttävä siinä sanojen mutkattomassa, yksinkertaisessa ja luonnollisessa merkityksessä, mikä on kielen ja sen käytön mukainen (**grammatica et usus loquendi**)".⁸⁹⁾

Opin ratkaisee alkuteksti, eivät käännökset.

Kun Raamatun selvillä kohdilla valaistaan hämääviä kohtia, ei Raamattu joudu itsensä kanssa ristiriitaan. Siten Raamatun eri opetusten kesken vallitsee sopusointu. Uudestikastajat ovat säilyttäneen oman logiikkansa tehneet väkivaltaa monelle Raamatun opille. He kieltävät perisynnin kadottavuuden, Jumalan yleisen armostahdon, ihmisen kykenemättömyyden vaikuttaa kääntymykseensä ja armonvälineiden uskoa synnyttävän vaikutuksen. Oikea raamatullisuus alistaa oman järkensä ja tunteensa kuuliaisuuteen Kristukselle ja säilyttää nämä Raamatun kalliit opetukset. Niiden yhteyteen sopii sitten

⁸⁹⁾ Luther, Sidottu ratkaisuvälillä, s. 166.

vaikeuksitta myös oppi lasten kasteesta. jos luovutaan lapsikasteesta, joudutaan luopumaan monesta muusta Jumalan sanasta, ja päinvastoin.

Raamattua on tutkittava ottamalla huomioon tekstiyhteys. Jos jokin kohta reväistään irralleen yhteydestään, sen sisältö riippuu sen jälkeen siitä, mihin yhteyteen se asetetaan. Vieraassa merkitysympäristössä raamatunlause voi saada aivan uuden merkityksen. Silloin raamatullisuus on näennäistä. Raamattu ei enää ratkaise, vaikka sen lausumia ahkerasti käytettäisiin. Ne joutuvat palvelemaan niille vieraita tarkoituksia. Siten on useissa kohdin käynyt uudestikastajien raamatuntulkinnan.

Kastekysymyksessä on vielä tarpeen kiinnittää huomiota kahteen oikean raamatullisuuden periaatteeseen.

Ensiksi jos jokin Raamatun sana on luonteeltaan yleinen ja sisältää yksityiskohdat, ei yksityiskohdista tarvitse olla eri mainintaa.

Havainnollisen esimerkin tästä tarjoaa ruumiin ylösnousemus. Jeesus osoitti sen sisältyvän sanoihin: "Minä olen Aabrahamin Jumala, lisäkin Jumala ja Jaakobin Jumala." Sillä "ei hän ole kuolleitten Jumala, vaan elävien" (Matt. 22:32). Saddukeustenkin olisi pitänyt havaita ruumiin ylösnousemuksen sisältyvän noihin sanoihin, koska Jeesus sanoi heille: "Te eksytte, koska ette tunne kirjoituksia... ettekö ole lukeneet?" (Matt. 22:29,31).

Kun Raamatussa on yleinen käsky kastaa kaikkia kansoja, ei yksityiskohtaista määräystä lasten kastamisesta tarvita.

Siitä syystä ei ole lasten, sen paremmin kuin aikuistenkaan, kastamisesta eri käskyä. On vain yksi kastekäsky, joka on kaikille sama. Uudestikastajat ovat siis epäraamatullisia etsiessään erityistä säädöstä lasten kastamisesta. Jeesus olisi voinut osoittaa ruumiin ylösnousemuksen sellaisestakin kohdata, jossa se nimenomaisesti mainitaan. Mutta hän näki hyväksi osoittaa sen tuollaisesta yleisestä lausumasta, että me oppisimme samalla myös oikeata raamatullisuutta.

Ennen kuin uudestikastajat saisivat hylätä lasten kastamisen, heidän tulisi löytää Raamatusta joko lasten kastamista koskeva kielto tai määräys, että vain aikuisia saadaan kastaa. Kumpaakaan Raamatussa ei ole.

Toiseksi meidän on muistettava, että Jumala on jättänyt monet ulkonaiset asiat kristillisen vapauden piiriin.

Kirkko on sidottu veden käyttämiseen kasteessa ja leipään ja viiniin ehtoollisessa. Kunhan näitä aineita käytetään, on muu niihin liittyvä vapaata. Veden määrä ja kasteen ulkonainen muoto voivat vaihdella, koska niistä asioista ei ole erityisiä määräyksiä. Jotta voitaisiin sitoa vain yhteen kastetapaan, täytyisi siitä olla erityinen määräys tai vastaavasti kielto, joka epäisi muiden tapojen käytön.

Udestikastajat ovat periaatteissaan epäjohdonmukaisia. Lapsia he eivät kasta, koska siitä ei ole eri käskyä. Aikuiset he kastavat, vaikka siitäkään ei ole eri käskyä. Valelukastetta he eivät hyväksy, vaikka siitä ei ole kieltoa. Naisten he sallivat julkisesti opettaa tilaisuuksissaan, vaikka siitä on erityinen kielto.⁹⁰ He sanovat seuraavansa Jeesuksen esimerkkiä, kun he menevät kasteelle aikuisena. Jeesus meni 30 -vuotiaana, he menevät usein jo paljon nuorempina. Jeesus kastettiin ensimmäisen kerran, heistä monet toisen kerran. Jeesus paastosi 40 päivää, he eivät paastoa samoin. Jeesuksella ei ollut omaa kotia, monilla heistä on. Jos udestikastajat olisivat johdonmukaisia Jeesuksen esikuvan jäljittelemisessä, he joutuisivat käytännölliseen mahdottomuuteen. Toisissa asioissa, kuten naispappeuskysymyksessä, he toimivat röyhkeästi vastoin Raamatun selvää sanaa. Udestikastajille raamatullisuus näyttää monessa asiassa olevankin lähinnä oman pään pitämistä ja Raamatun sanasta irrallaan olevan "hengen" seuraamista. Onkin sanottu, että tällaiset piirit ovat raamatullisia niin pitkälle kuin Raamattu pitää yhtä heidän järkensä, hengellisten kokemustensa ja ilmestystensä kanssa.

Luther kiinnitti jo aikanaan huomiota siihen tapaan, jolla. udestikastajat vetosivat Raamattuun. Jeesuksen kiusauskertomusta (Matt. 4:1-11) koskevassa saarnassaan hän sanoo:

— **Tästä näet, että kiusaajakin voi käyttää Raamattua ja pettää sillä ihmisiä. Mutta kiusaajalla on sellainen puutos, ettei hän käytä sitä ottamalla huomioon sen koko opetusta, vaan vain sen verran kuin se palvelee hänen asiaansa. Sen, mikä ei häntä palvele, hän jättää pois ja vaikenee siitä. Udestikasta-**

⁹⁰) 1 Tim. 2:12-14: "Mutta minä en salli, että vaimo opettaa, enkä että hän vallitse miesiänsä, vaan eläköön hän hiljaisuudessa. Sillä Aadam luotiin ensin, sitten Eeva; eikä Aadamia petetty, vaan nainen petettiin ja joutui rikkomukseen."

jat tekevät myös niin. He esittävät monia raamatunkohtia, joiden mukaan ei saa panna turvaansa mihinkään luotuun. Sitten he sanovat: 'Kastekin on luotujen piiriin kuuluva asia, sillä se ei ole muuta kuin silkkaa vettä. Sen vuoksi kasteen varaan ei pidä panna luottamustaan.' He eivät halua uskoa Jumalan armoa, joka liittyy kasteeseen, vaan he haluavat haapuilla käsillään. Heiltä ei puutu Raamattua, vaan se on heidän vikansa, etteivät he käytä sitä oikein. Sillä jos Jumalan sana ei kuuluisi, Joh. 3:5: "Joka ei synny vedestä ja Hengestä, se ei voi nähdä Jumalan valtakuntaa", niin, olisi väärin etsiä Jumalan armoa kasteesta ja kastevedestä. Mutta Jumalan sana pysyy lujana, Mark. 16:16: "Joka uskoo ja kastetaan, se pelastuu". Sillä uskon ja kasteen, sanan ja veden tulee käydä rinnan. Tätä nuo sokeat ihmiset eivät halua nähdä.⁹¹⁾

Jeesus sanoo Vuorisaarnassa:

"Moni sanoo minulle sinä päivänä: 'Herra, Herra, emmekö me sinun nimesi kautta ennustaneet ja sinun nimesi kautta ajaneet ulos riivaajia ja sinun nimesi kautta tehneet monta voimallista tekoa?' ja silloin minä lausun heille julki: 'Minä en ole koskaan teitä tuntenut; menkää pois minun tyköäni, te laittomuuden tekijät'." (Matt. 7:22,23).

Jeesus antoi merkit vahvistamaan sanan. Niiden tarkoituksena oli siis kiinnittää meidät Raamatun sanaan. Uudestikastajat päinvastoin pakenevat sanasta merkkeihin ja luulevat voivansa niillä todistaa epäraamatullisen oppinsa oikeaksi. Jeesuksen sana todistaa toista. Vuorisaarnassa Jeesus sanoo myös: "Kavahtakaa vääriä profeettoja, jotka tulevat teidän luoksenne lammasten vaatteissa, mutta sisältä ovat raatelevaisia susia." (Matt. 7:15). "Sen tähden on jokainen, joka kuulee nämä minun **sanani** ja tekee niiden mukaan, verrattava ymmärtäväiseen mieheen, joka huoneensa kalliolle rakensi." (Matt. 7:24). Oppi lapsikasteesta on kalliopohjalla, sillä se on Raamatun sanalla. Kasteelle rakennettu usko kestää maailman tulvat ja myrskyt. Mutta sellainen usko, joka vasta tekee Jumalan säädöksestä oikean ja jota ei edes lapsilla voi olla, on hiekalle rakennettu. Siihen soveltuu Jeesuksen sana: "Se sortui ja sen sortuminen oli suuri." (Matt. 7:27).

⁹¹⁾ Luther, St. Louisin laitos XIII, 1689.

UDESTIKASTAJIEN HARHAOPIT JOHTAVAT LAPSIKASTEEN HYLKÄÄMISEEN

Kaste ei ole muusta kristillisestä opista irrallinen uskonkohta. Sen tähden on tarpeen osoittaa Raamatun keskeisistä opinkohdista käsin, että lasten kastaminen on välttämätöntä. Luettelemme seuraavassa eräitä tällaisia opinkohtia.

1. Jokainen ihminen on perisyntyn alainen. "Mikä lihasta on syntynyt, on liha." (Joh. 3:6). "Voiko saastaisesta syntyä puhdasta? - ei yhden yhtäkään." (Job 14:4). "Kaikki ovat syntiä tehneet ja ovat Jumalan kirkkautta vailla." (Room. 3:23). "Me olimme luonnostamme vihan lapsia niin kuin muutkin." (Ef. 2:3). Perisynti aiheuttaa Jumalan vihan. Siltä voi säästyä vain uskon kautta Jeesukseen. "Joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen." (Mark. 16:16). — Udestikastajien mukaan lapsi on viaton tai ainakin otollinen Jumalalle ilman uskoa.

2. Ihminen ei synteihinsä kuolleena (Ef. 2:1) kykene vaikuttamaan kääntymiseensä, vaan Jumala vaikuttaa sen yksin. "Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on." (1 Kor. 2:14). "Sillä armosta te olette pelastetut uskon kautta, ette itsenne kautta - se on Jumalan lahja ette tekojen kautta, ettei kukaan kerskaisi." (Ef. 2:8). — Udestikastajien mukaan kääntymyksen saavat aikaan Jumala ja ihminen yhteistoimin (synergismi). Heidän mukaansa ihminen ei ole niin turmeltunut, etteikö hän voisi antautua Jumalalle ja olla vastustamatta kääntymistä.

3. Jumala vaikuttaa uskon ja vahvistaa sitä armonvälineillään. Niitä ovat sana, kaste ja ehtoollinen. Jumala ei ole missään luvannut antaa Pyhää Henkeä ilman armonvälineitä, vaan hän on sitonut meidät niiden uskolliseen käyttämiseen. - Udestikastajat tavoittelevat Henkeä ohi ulkonaisen sanan ja sakramenttien. He itse asiassa kieltävät armonvälineiden vaikutuksen.

4. Lapset voivat uskoa (Matt. 18:6), koska usko on Jumalan teko. - Udestikastajien mukaan lapset eivät usko, koska heidän mielestään usko on osaksi ihmisen oma teko.

5. Kaste

— lahjoittaa uskon ja uudestisyntyyttää

(Kol. 2:11,12; Tiit. 3:5; Joh. 3:5)

— antaa synnit anteeksi

(Apt. 2:38; 22:16; 1 Kor. 6:11; Kol. 2:12,13)

— ylläpitää ja vahvistaa uskoa kautta koko elämän

(1 Piet. 3:21)

— toimii voimanlähteenä elämän parantamisessa

(Room. 6:3-8; 1 Kor. 6:9 -11; Tiit. 3:5).

Tämän uudestikastajat kieltävät. Heille kaste on lakia ja sen siunaus vain siinä, että se velvoittaa parempaan elämään.

6. Raamattu avautuu vain silloin, kun laki ja evankeliumi osataan oikein erottaa toisistaan (2 Kor. 3. luku). Sen tähden Jumalan sanaa on julistettava siten, ettei lakia ja evankeliumia sekoiteta keskenään (Galatalaiskirje). - Uudestikastajat eivät käsitä lain ja evankeliumin erilaisia tehtäviä. He hämärtävät evankeliumin sekoittamalla siihen lakia.

Uudestikastajat ovat ristiriidassa Raamatun kanssa uskon peruskohdissa. Jotkut ryhmittymät kuten vapaakirkolliset ja helluntailaiset pitävät kyllä ulkonaisesti kiinni useista tärkeistä opinkohdista, esimerkiksi Raamatun erehtymättömyydestä, ruumiin ylösnousemuksesta, sielun kuolemattomuudesta, taivaasta ja helvetistä. (Toiset, kuten adventistit, kieltävät sielun kuolemattomuuden ja helvetin olemassaolon.) Kuitenkin nekin uudestikastajat, jotka pitävät kiinni mainituista opinkohdista, ymmärtävät uskon olemuksen, ihmisen pelastumisen ja kääntymisen toisin kuin Raamattu opettaa. Emme nyt puhu siitä epä johdonmukaisuudesta, jota onneksi heidän keskuudessaan on ja joka tekee sydämen uskon mahdolliseksi.

Uudestikastajat kieltävät kasteen uudestisyntyttävän voiman. He eivät halua olla "vedestä ja Hengestä" syntyneitä. Mutta kun he sen hylkäävät, he eivät voi ymmärtää Jumalan valtakunnan asioita muuten kuin ulkokohtaisesti. Sillä Jeesus sanoo: "Jos joku ei synny uudesti, ylhäältä, se ei voi **nähdä** Jumalan valtakuntaa... Jos joku ei **synny vedestä ja Hengestä**, ei hän voi **päästä sisälle** Jumalan valtakuntaan." (Joh. 3:3,5). Uudestikastajilla on oikean jumalanpalveluksen eli "jumalisuuden"⁹² ulkokuori, mutta he kieltävät sen voiman".

⁹²) "Jumalisuus", kreikaksi eusebeia = oikea jumalanpalvelus.

(2 Tim. 3:5). Jumalisuuden voima on evankeliumin sanassa, kasteessa ja ehtoollisessa, joihin usko pitäytyy ja joista se elää.

KALVINILAISUUDEN VÄITTEITÄ

KALVINISTITIEN VÄITE	LUTERILAISTEN VASTAUS
1. Luterilaisesta opista seuraa, että se asettaa hengellisen voiman veteen ja tekee siten itse asiassa kasteesta tehtynä tekona (opus operatum) pelastavan työn paavilaisten tapaan.-	Kaste kyllä vaikuttaa pelastuksen, ei kuitenkaan pelkkänä vetenä, vaan vetenä, johon yhdistyy Jumalan sana ja lupaus. Se ei vaikuta sitä myöskään pelkkänä tehtynä tekona, vaan milloin uskolla otetaan vastaan kasteen lahja. Tunnustamme kasteen objektiivisen voiman, mutta pidämme myös välttämättömänä henkilökohtaista uskoa ja hylkäämme siten sakramentin vaikuttavan tehtynä tekona (opus operatum).
2. Raamattu kertoo uudestisyntyneitten kasteista. Siis kaste ei ollut heille uudestisyntymisen väline eikä se ole sitä silloin muillekaan.	On looginen virhe tehdä yksityistapauksista tällaisessa asiassa yleinen sääntö. Onhan esimerkiksi Jumalan sanalla uudestisyntyttävä voima (1 Piet. 1: 23; Jaak. 1: 18). Kun sitä saarnataan jo uudestisyntyneille, sen tarkoituksena ei ole vasta silloin saattaa heitä armontilaan ja uudestisyntyt tää. Siitä ei kuitenkaan seuraa, että sanalla ei olisi uudestisyntyttävää voimaa. On looginen virhe kieltää uusiutuvan vaikutuksen nojalla jo tapahtunut toiminta, ja päin vastoin. Samoin ei siitäkään, että Raamattu kertoo kastetun uudestisyntyneitä (Apt. 8:38; 10:47),

	seuraa, ettei kasteella olisi uudestisyntymistä voimaa.
3. Kaste ei ole tarpeen uudestisyntymisen välineenä eikä se vaikuta uudestisyntymistä. Kaikki kastetut eivät uudestisyntyny, mistä seuraa, ettei kasteella ole uudestisyntymistä voimaa. Esimerkkinä Simon noita. Apt. 8: 13,22.	Siitä, että kaikki kastetut eivät uudestisyntyny, ei seuraa, etteikö kaste ollenkaan uudestisyntymistä. Yhtä väärin on sanoa, ettei Jumalan sana synnytä uskoa, koska kaikki kuulijat eivät usko. Jumala sanoo silti: "Usko tulee kuulemisesta." (Room. 10: 17).
4. Monien kastettujen huono elämä todistaa sitä oppia vastaan, että kaste uudestisyntymistä.	Saman logiikan mukaan pitäisi päätellä, että henkilö, joka uskoon tultuaan lankeaa, ei ole koskaan uskonutkaan. Samoin voisi päätellä Aadamin lankeemuksen jälkeisestä tilasta, ettei hän ollut koskaan ollut puhdas ja pyhä. (Tämän aukon logiikassaan kalvinistit paikkaavat sillä opillaan, että valitut eivät koskaan lankea uskosta ja ne, joita ei ole valittu, eivät ole koskaan todella uskoneetkaan. Heidän oppinsa Raamattu kumoaa paitsi monin esimerkein, Daavid ym., myös puhumalla niistä, jotka uskovat vain ajaksi, Luuk. 8:13.)

Uudestikastajaliikkeet lähtevät reformoidulta pohjalta. Vaikka reformoidun kristillisyyden isät, Zwingli ja Calvin, olivat lasten kastamisen kannalla, niin heillä oli kuitenkin sellaisia järkeilyä johtuvia harhakäsityksiä, jotka uudestikastajaliikkeet ovat omaksuneet ja joiden varaan ne rakentavat kasteopetustansa. Yllä on otettu esille neljä sellaista kalvinilaisuuden perusväittämää.⁹³⁾

⁹³⁾ Hoenecke, Dogmatik IV, 90 s.

VOIVATKO UDESTIKASTAJAT PELASTUA

Eräässä tilaisuudessa esitettiin kysymys: Voivatko uudestikastajat pelastua? Monasti on niin, että perhe-, sukulais-, tai tuttavapiirissä joku on antanut kastaa itsensä uudestaan. Asia on raskaana monen sydämellä, koska ymmärrämme kasteen arvon ja rakastamme uudestikastajien pauloihin joutunutta lähimmäistämme.

Tuomion lausuminen on aina vakava asia, oli se sitten myönteinen tai kielteinen. Jeesus sanoo: "Tuomitkaa oikea tuomio." (Joh. 7:24). Meillä on oikeus ja velvollisuus arvostella väärää oppia ja opettajia. "Kavahtakaa vääriä profeettoja" (Matt. 7:15) on Jeesuksen sana. Koska uudestikastajat opettavat vastoin Raamattua, on heitä kavahdettava eikä heidän kanssaan sovi uskon asioissa veljeillä. Muuten tulemme osallisiksi heidän synneistään.⁹⁴ Näin joudumme tuomitsemaan heitä heidän oman oppitunnustuksensa nojalla. Tämä ei ole kuitenkaan samaa kuin kadotustuomion lausuminen. Se meiltä on kiellettyä: "Älkää kadotustuomiota lausuko!" (Luuk. 6:37). Emmehän tiedä kenenkään viimeisiä hetkiä, uskoa tai epäuskoa; emme tiedä, oliko ihmisellä täältä lähtiessään turvana yksin Kristus vai omat teot. Myöskään meillä ei ole oikeutta väittää jonkun pelastuneen, jos hänen tunnustuksensa ja tekonsa olivat viimeiseen hetkeen asti uskon vastaisia. Jumala tietää asian todellisen laidan. Meille sanotaan: "Mitä se sinuun koskee? Seuraa sinä minua.!" (Joh. 21:22).

Jos jossakin yhteisössä on niin paljon pelastavaa evankeliumia jäljellä, että usko sen vaikutuksesta voi syntyä ja säilyä, voi siitä yhteisöstä myös pelastua. Monissa uudestikastajien ryhmissä onkin oikeata julistusta Jumalan armosta Kristuksessa. Monasti niiden keskuudessa tutkitaan ahkerasti Raamattua ja jopa kehoitetaan luottamaan sanan lupauksiin. Lain ja evankeliumin sekoittaminen asettaa uskon säilymisen alituisen vaaraan, mutta Jumala voi ihmeellisellä kaitselmuksellaan varjella, niin että usko säilyy.

Eräät uudestikastajien ryhmät kuten Jehovan todistajat ja moonit eivät tunnusta Jeesusta jumaluudessa yhdenvertaiseksi Isän

⁹⁴) 2 Joh. 10. 11: "Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, niin älkää ottako häntä huoneeseenne älkääkä sanoko häntä tervetulleeksi; sillä joka sanoo hänet tervetulleeksi, joutuu osalliseksi hänen pahoihin tekoihinsa."

kanssa eivätkä siis ole edes kristillisiä lahkoja. Heidän opetuksestaan ei kukaan voi pelastua. Silti emme voi sanoa, että jokainen ei-kristillisen yhteisön jäsen joutuu helvettiin. On mahdollista, että joku ennen kuolemaansa omaksuu muualta kristillisen uskon ja kuolee sen varassa. Niinkin saattaa tapahtua, että joku pelastavan uskon omistava yksinkertainen ihminen joutuu sellaiseen lahkoon omaksumatta sydämeensä sen harhaa. Nämä ovat kuitenkin vain pelkkiä mahdollisuuksia. Jumala tietää yksin, miten kunkin asiat ovat. Nämä mahdollisuudet vain osoittavat, miten varovaisia meidän tulee olla kadotustuomioon nähden. Mutta yhtä paljon kuin meidän täytyy pelätä kadotustuomion lausumista, meidän täytyy kavahtaa kaikkea väärää oppia ja siitä varoittaa.

Paavali varoitti uskovia harhaoppisista: "Heidän puheensa jäytää ympäristöään niin kuin syöpä... ja he turmelevat useiden uskon." Sittemmin hän lisäsi: "Kuitenkin Jumalan vahva perustus pysyy lujana, ja siinä on tämä sinetti: 'Herra tuntee omansa' ja: 'Luopukoon vääryydestä jokainen, joka Herran nimeä mainitsee.'" (2 Tim. 2:17-19). Samoin Herra tietää, löytyykö hänen omiaan uudestikastajien joukosta. Mutta se ei anna Herran omille oikeutta kannattaa, seurata tai kuunnella harhaa, vaan heidän velvollisuutensa on kavahtaa sitä ja sen opettajia.

SELITYSOPILLISESTI VAIKEITA KOHTIA

MISSÄ MIELESSÄ LAPSET OVAT PYHIÄ, 1 Kor. 7:14

Raamatussa on vain yksi kohta, jossa ihmisestä puhutaan "pyhitettynä" ilman uskoa. Tämä kohta kuuluu:

"Sillä mies, joka ei usko, on pyhitetty vaimonsa kautta, ja vaimo, joka ei usko, on pyhitetty miehensä, uskonveljen, kautta; muutoinhan teidän lapsenne olisivat saastaisia, mutta nyt he ovat pyhiä. Mutta jos se, joka ei usko, eroaa, niin erotkoon. Veli ja sisar eivät ole semmoisisissa tapauksissa orjuutetut; sillä rauhaan on Jumala teidät kutsunut. Sillä mistä tiedät, vaimo, voitko pelastaa miehesi? Tai mistä tiedät, mies, voitko pelastaa vaimosi?" 1 Kor. 7:14-16.

Yllä olevaa kohtaa on käytetty sekä lapsikasteen puolesta että sitä vastaan. Lapsikasteen puolustajat ovat sanoneet: Jos lapset ovat pyhiä, heidän täytyy olla kastettuja. Vastustajat ovat taasen sanoneet näin: Jos lapset ovat pyhiä, heitä ei tarvitse kastaa. He kelpaavat Jumalalle ilman kastetta.

Tässä ei ole kuitenkaan kysymys pyhyydestä Jumalan edessä. Se käy ilmi tekstiyyhteystensä.

Paavali antaa 1 Kor. 7. luvussa neuvoja avioliittoasioissa. Kysymys on avioliitoista, joissa toinen aviopuoliso oli uskova ja toinen epäuskoinen. Kristityt pohtivat Korintossa, saiko kristitty hylätä aviopuolisonsa tämän epäuskon tähden, tai jos epäuskoinen hylkäsi uskovan tämän uskon tähden, oliko siten hylätty uskova yhä sidottu puolisoonsa. Näihin kysymyksiin Paavali vastaa. Uskova oli vapaa, jos epäuskoinen hänet hylkäsi. Mutta jos epäuskoinen suostui jatkaamaan hänen kanssaan yhteistä liittoa, ei toisen puolison epäusko mitätöinyt avioliittoa.

Avioliitto ei perustu uskoon, vaan luomisjärjestykseen. Kristitty saa elää avioliitossa epäuskoisen kanssa, sillä epäuskoinen on "pyhitetty" uskovan puolison kautta. Epäuskoinen ei ole saastainen ja hylättävä, vaan uskova voi elää hänen kanssaan hyvällä omallatunnolla. "Sillä kaikki, minkä Jumala on luonut, on hyvää, eikä mikään ole hyljättävää, kun se kiitoksella vastaanotetaan; sillä se pyhitetään Jumalan sanalla ja rukouksella." (1 Tim. 4:4,5). Epäuskoinen aviopuoliso on siis "pyhä" uskovalle puolisolle yhteistä elämää ja avioliittoa varten, ei Jumalalle taivasta varten.

Pyhyys tässä kohdassa ei tarkoita pelastusta, koska apostoli sanoi: Mistä tiedät, voitko pelastaa puolisisi.

Paavali ottaa tässä yhteydessä lapset esille vain vahvistamaan asian: "Muutoinhan teidän lapsenne olisivat saastaisia, mutta nyt he ovat pyhiä."

Lutherin selitys on valaiseva:

"Niinpä ovat lapset myös pyhiä, vaikka heitä ei olisi kastettu eivätkä he olisi kristittyjä. He eivät ole pyhiä oman perheensä puolesta. Siitä pyhyydestä pyhä Paavali ei tässä puhu, vaan sinulle he ovat pyhiä, että sinun pyhyytesi voi seu-

rustella heidän kanssaan ja kasvattaa heitä, niin ettet sinä heistä saastu...”

Sitten Luther selittää, miten silloisissa perheissä saattoi olla kastamattomia lapsia. Kun ihmisiä kääntyi kristinuskoon, eivät aina molemmat aviopuolisot kääntyneet eivätkä myöskään kaikki varttuneet lapset.

Vanhemmat eivät saaneet lasten epäuskon tähden jättää velvollisuuksiaan hoitamatta. Varttuneet kastamattomat lapset olivat yhteistä kotia varten uskovalle äidille tai isälle pyhiä. Toisen tai molempien vanhempien kääntyessä kristinuskoon ei varttuneempia lapsia viety pakolla kasteelle. Pienet lapset kastettiin ellei epäuskoinen perheenkäsi sitä estänyt.⁹⁵⁾

MIKSI ERÄÄT JOHANNEKSEN OPETUSLAPSET KASTETTIIN UUDESTAAN, Apt. 19:1-7

Raamatusta ei löydy yhtään esimerkkiä oikean kristillisen kasteen uusimisesta, sillä kaste on kertakaikkinen eikä sitä saa uusia. Epäpätevän kasteen uusimisesta on yksi maininta:

"Kun Apollos oli Korintossa, tuli Paavali, kuljettuaan läpi ylämaakuntien, Efesoon ja tapasi siellä muutamia opetuslapsia. Ja hän sanoi heille: 'Saitteko Pyhän Hengen silloin, kun tulitte uskoon?' Niin he sanoivat hänelle: 'Emme ole edes kuulleet, että Pyhää Henkeä on edes olemassakaan.' Ja hän sanoi: 'Millä kasteella te sitten olette kastetut?' He vastasivat: 'Johanneksen kasteella.' Niin Paavali sanoi: 'Johannes kastoi parannuksen kasteella, kehottaen kansaa uskomaan häneen, joka oli tuleva hänen jälkeensä, se on, Jeesukseen.' Sen kuullessaan he ottivat kasteen Herran Jeesuksen nimeen. Ja kun Paavali pani kätensä heidän päälleen, tuli heidän päällensä Pyhä Henki, ja he puhuivat kielillä ja ennustivat. Heitä oli kaikkiaan noin kaksitoista miestä." Apt. 19:1-7.

Miksi nämä piti kastaa uudestaan? Johanneksen kaste viittasi tulevaan Jeesukseen. Se ei ollut enää voimassa Jeesuksen ylösnousemuksen jälkeen. Apt. 10:37 puhuu apostolien sanasta, jota ju-

⁹⁵⁾ Luther, St. Louisin laitos VIII, 1061 s.

listettiin "sen kasteen jälkeen, jota Johannes saarnasi". Ainoa oikea kaste sen jälkeen oli Jeesuksen säättämä kristillinen kaste. Ennen ylösnousemusta tapahtuneita Johanneksen kasteita ei uusittu. Mainitut kaksitoista miestä olivat saaneet Johanneksen kasteen vasta myöhemmin, jolloin se ei enää ollut voimassa ja siksi se täytyi uusaa. Kyseinen kohta ei anna tukea pätevän kasteen uusimiselle.

Paavali oli Efesossa noin vuosina 52 - 55, jolloin Johanneksen opetuslapset tulivat sinne. Johanneksen kaste oli tullut tehottomaksi yli kaksikymmentä vuotta aikaisemmin. Eräissä piireissä Johanneksen kaste oli kuitenkin jatkunut. Apollos, josta edellisessä luvussa puhutaan, "tunsi ainoastaan Johanneksen kasteen" (Apt. 18:24-28). Hän "puhui palavana Herrassa" ja oli "väkevä raamatuissa". Hän oli siis uskossa ja Pyhästä Hengestä osallinen. Häntä ei kastettu uudestaan. Hän oli siis saanut Johanneksen kasteen silloin, kun se vielä oli voimassa.

Nähtävästi hän oli asettunut asumaan erilleen Jeesuksen ja alkukirkon toiminnan piiristä ja teki niissä oloissa lähetystyötä. Ihmisen kohtalot voivat olla moninaisia. Nuo kaksitoista opetuslasta olivat nähtävästi Apolloksen lähetystyön tulosta ja hänen seuralaisiaan. Puutteistaan huolimatta he uskoivat Jeesukseen (Apt. 19:2). Heillä oli siis Pyhä Henki, niin kuin Apolloksellakin. Mutta he eivät tietäneet mitään helluntain tapahtumista eikä heillä ollut Pyhän Hengen erityisiä lahjoja. Niistä täytyy olla kysymys jakeessa 2, kuten jäljempää käy ilmi. He saivat näet Paavalin käten päällepanemisen kautta lahjan puhua kielillä ja ennustaa. Nämä opetuslapset eivät olleet tahallaan lahkoutuneet, vaan olivat tietämättömiä. Tämä kohta sivumennen sanoen osoittaa, ettei kaste ole ehdottoman välttämätön autuuteen.

Kun Johanneksen kaste joillakin paikkakunnilla jatkui yli aikansa, oli tarpeen opettaa kasteista seurakunnissa. Hebrealaiskirje mainitseekin "opin kasteista" kuuluvan alkeisiin, joista jokaisen tuli olla selvillä. (Hebr. 6:1,2). Siinä oleva monikko edellyttää useampia kasteita ja viitanee oikean kristillisen kasteen ohella silloin tunnettuihin muihinkin kasteisiin: Johanneksen kasteeseen ja juutalaisten käynnäiskasteeseen eli ns. proselyytti -kasteeseen sekä juutalaisten kulttipesuihin.

Tähän kohtaan (Apt. 19:1-7) eräät luterilaiset jumaluusoppineet ovat tarjonneet toisenlaistakin selitystä. Lauseen: "Sen kuultuaan he ottivat kasteen Herran Jeesuksen nimeen" he ovat katsoneet Paavalin lausumaksi eikä Luukkaan kuvaukseksi. Tämän selityksen mukaan Johannes olisi aikanaan kastanut heidät, mutta Paavali ei olisi kastanut heitä lainkaan. Selitys poistaa vaikeuden, vaikkakaan se ei tunnu luontevalta.⁹⁶⁾

KASTETTIINKO KUOLLEITTEN PUOLESTA, 1 Kor. 15:29

Suomalainen Raamattu kääntää oudosti 1 Kor. 15:29: "Mitä muutoin ne, jotka kastattavat itsensä kuolleitten puolesta, sillä saavat aikaan? Jos kuolleet eivät heräjä, miksi nämä sitten kastattavat itsensä heidän puolestaan?" Korinton seurakunnassa oli kyllä vaikeuksia, mutta tuskin tällaista tilannetta. jos näin olisi tehty, ei Paavali olisi ollut ottamatta siihen kantaa. Kaste on aina henkilökohtainen.

Paavali käyttää tätä mainintaa eräänä sellaisena todisteena kuolleitten ylösnousemuksen puolesta, jonka jokaisen korintolaisen piti käsittää kokemuksensa nojalla. Korintossa oli joitakuita kastettu sellaisissa olosuhteissa, että samalla julistettiin kuolleitten ylösnousemusta. Kasteessahan me tulemme osallisiksi Kristuksen ylösnousemuksesta. Siinä suhteessa Paavalin maininta on aivan luonnollinen. Mutta mitä tarkoitetaan sillä, mikä suomeksi on käännetty "kuolleitten puolesta"?

Asia voidaan tekstiyhteyden, kristillisen opin sekä olevat olot huomioon ottaen selittää kahdellakin tavalla. Lukija voi itse päätellä, kummalle kannalle hän asettuu ja kumpaa mahdollisesti Paavali tarkoittaa. Kreikan prepositio **hyper**, joka on käännetty suomeksi sanalla "puolesta", merkitsee myös **yläpuolella** ja **tähden**. Jos kasteet suoritettiin kuolleitten yläpuolella, silloin on kysymyksessä **haudoilla** kastaminen. (Näin mm. Luther: über den Toten). Kaste kalmistossa kuvasi vanhan ihmisen hautaamista ja ruumiin ylösnousemusta. Jos tässä on haudoilla kastamisesta kysymys, ei upotuskastetta voida ajatella. Jos kasteet suoritettiin **kuolleitten tähden**, sisältää maininta viittauksen kuolleitten uskoon. Kun omaiset ja ystävät näkivät, miten turvallisesti ylösnousemuksen varmassa toivossa uskovat lähtivät

⁹⁶⁾) Hoenecke, Dogmatik IV, s. 82. Franz Pieper esittää molemmat selitykset, s. 505.

kasteensa nojalla viimeiselle matkalleen, jopa marttyyrikuolemaan, he kääntyivät kristilliseen uskoon ja ottivat kasteen. Niin he saivat vakuuden ylösnousemuksesta.

LIITTO VAI PYYTÄMISTÄ, 1 Piet. 3:21

Vanhassa käännöksessä on kyseinen kohta: kaste on "hyvän omantunnon liitto Jumalan tykönä". Näin myös Luther. Nykyisessä (1938) käännöksessä sanotaan: kaste on "hyvän omantunnon pyytämistä Jumalalta". Kyseinen vaikeutta tuottava sana on **eperooteema**, joka Uudessa Testamentissa esiintyy vain tässä. Sanalla on kreikassa useita merkityksiä: 1) liitto (tämä merkitys sanalla on ollut jo ennen Uuden Testamentin kirjojen syntyä vanhoissa papyruksissa), 2) kysymys ja 3) vetoaminen. Merkittävää on, että Luther käänsi sen liitoksi. Tämä voidaan ymmärtää siten, että sanan merkitys oli kulkenut suullisesti opetuksessa polvesta toiseen. Lisäksi on huomattava, että usein Uuden Testamentin sanoilla (esim. Logos) on oma Vanhasta Testamentista saatu käsitesisältönsä ja on suorastaan väärin antaa sellaisille sanoille hellenistisen kulttuurin tuntema tavanomainen merkitys. Liitto vastaa tässä hyvin Raamatun muuta kielenkäyttöä. Kasteessa Jumala tekee kanssamme iankaikkisen liiton ja lahjoittaa meille hyvän omantunnon antamalla syntimme anteeksi ja puhdistaa siten sydämemme. Koska kaste on liitto, siitä on meille hyötyä jatkuvasti. Pietari ei kirjoita näitä sanoja kasteoppilaille, vaan kastetuille kristityille, että he osaisivat käyttää kerran saamaansa kastetta oikein.

Eperooteema sanan merkitystä on vaikeata täydellä varmuudella osoittaa, koska sana on niin harvinainen, Septuagintassakin vain Dan. Th. 4:14 ja Siir. 36 (33): 3 (AB al). Missään tapauksessa ei voida lähteä perustamaan tälle sanalle jotakin oppia, vaan tällaista harvinaista sanaa on pyrittävä selvittämään selvien kohtien valossa.

Mitä vielä Jumalan armoliittoon tulee, niin on huomattava, ettei se ole Jumalan ja ihmisen keskenään tekemä sopimus, jossa molemmat osapuolet ovat päättäneet liiton ehdoista, vaan se on Jumalan yksin, mutta silti ihmisen iankaikkiseksi parhaaksi tekemä liitto. Se perustuu Jumalan rakkauteen Kristuksessa meitä langenneita kohtaan ja hänen uskollisuuteensa.

UUDESTIKASTAMINEN ON VASTOIN KASTEEN OLEMUSTA

Lapsikasteen hylkääjiä löytyy kahta lajia. Toiset eivät kasta lapsia, mutta jättävät silti lapsena kastetun uudestaan kastamatta. Näin opetti mm. sveitsiläinen reformoitu teologi Karl Barth. Toiset kastavat lapsena kastetut uudestaan eivätkä pidä lapsikastetta ollenkaan kasteena. Lapsikasteen hylkääjät maassamme ovat pääasiassa jälkimmäistä lajia. Udestikastajien mukaan kaste edellyttää uskoa, jota lapsella ei heidän mielestään voi olla, ja he jättävät lapset sen tähden kastamatta. Aikuisilta he eivät kuitenkaan vaadi todellista uskoa, vaan tunnustus riittää. Jos aikuinen antaa valheellisen tunnustuksen ja saa kasteen, he eivät silti kasta häntä uudestaan (kaikkein äärimmäisiä lukuunottamatta). Tässä ilmenee selvää epäjohdonmukaisuutta. Kun he vaativat lapselta uskoa ja aikuiselta vain tunnustusta, seuraa siitä, että aikuisuus tekisi kasteen oikeaksi.

Raamatun mukaan kastetta ei tee oikeaksi ikä, ei lapsuus eikä vanhuus, ei liioin kastettavan usko eikä tunnustus, vaan yksin Kristuksen asetus ja käsky. Usko on kyllä tarpeen. Se ottaa vastaan kasteen lahjat. Kastetta ei kuitenkaan tarvitse uusia, jos ihminen on ollut kastehetkellä tai sen jälkeen epäuskoinen. Vika korjaantuu, kun epäusko hylätään ja uskolla tartutaan kasteen lupaukseen.

Luther kirjoittaa Isossa Katekismuksessaan:

"Kaste jää siis aina voimaan. Vaikka joku siitä lankeaisikin ja tekisi syntiä, meillä kuitenkin on aina pääsy siihen, että vanha ihmisemme saataisiin taas valtaamme alistetuksi. Vedellä ei meitä tarvitse kuitenkaan enää valella. Vaikka näet satakin kertaa, upotuttaisimme itseämme veteen, on kuin onkin kaste ainoastaan yksi, mutta vaikutus ja vertauskuvallinen merkitys jatkuu ja pysyy. Parannus on siis vain kasteeseen takaisin palaamista, sen uudestaan etsimistä ja harjoittamista, mikä jo ennen oli aloitettu, mutta josta sitten luovuttiin."⁹⁷⁾

Luther vetoaa yllä siihen, että **kaste** on **yksi**. Se perustuu apostoli Paavalin lausumaan: "Yksi Herra, yksi usko ja **yksi kaste**." (Ef. 4:5). Raamatussa ei ole yhtään esimerkkiä voimassa olevan kasteen uusimisesta. Kasteen kertakaikkisuus käy ilmi myös kreikan käyttämästä verbimuodosta, aoristista, jota käytetään kertakaikkisesta tekemisestä ja joka muoto säännöllisesti esiintyy kastetuista puheen ollen. Kristuksen kuolema ja ylösnousemus oli kertakaikkinen. Kristus "uhrattuaan **yhden ainoan** uhrin syntien edestä on **ainiaaksi** istuutunut Jumalan oikealle puolelle" (Hebr. 10:12). Kasteessa meidät haudataan Kristuksen kanssa kuolemaan ja herätetään yhdessä hänen kanssaan (Room. 6:4,5). Niin kuin Kristusta ei voida enää ristiinnaulita, ei voida myöskään kastetta toistaa. Uudestikastamista on pidettävä omavaltaisuutena ja karkeana syntinä. Se on Jumalan Pojan kertakaikkisen uhrin häpäisemistä. Valitettavasti monet ovat joutuneet uudestikastajien harhaanjohtamiksi. Mutta onhan Jumala uskollinen. Se, joka syntinsä tunnustaa, saa armon. Ensimmäinen kaste todistaa ihanasti Jumalan rakkaudesta tuhlaajapoikaa kohtaan. Joka on mennyt toisen kerran kasteelle, ei siten ole vielä kadotukseen tuomittu. Ensimmäinen kaste kutsuu palaamaan ja on tae Jumalan armosta. Joka on tullut uudestikastetuksi, hylätköön toisen kasteensa ja palatkoon turvaamaan ensimmäiseen kasteeseensa.

⁹⁷⁾ Luterilaisen kirkon Tunnustuskirjat, s. 395.

LAPSIKASTEEN KANNATTAJIA

Lapsikasteen kannalla ovat seuraavat yhteisöt:

Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko

Suomen Vapaa Evankelis-Luterilainen Seurakuntaliitto

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Metodistikirkko

Kreikkalaiskatolinen kirkko

Roomalaiskatolinen kirkko

Anglikaaninen kirkko

* * *

Luterilainen kansankirkko kastaa virallisesti lapset, mutta sallii jäsentensä mennä uudestaan kasteelle. Esimerkiksi helluntalaisia on kansankirkon jäseninä. Kansankirkossa vaikuttavat herätysliikkeet ovat kaikki olleet lapsikasteen kannalla.

Metodistikirkko kastaa lapset, mutta osoittaa horjuvaisuutta salimalla jäsentensä mennä muitten yhteisöjen piirissä uudestaan kasteelle jäsenyysoikeuksiaan menettämättä.

Roomalaiskatolinen kirkko kastaa lapset. Uudestikastajat ovat esittäneet, että lapsikaste on paavillista perua ja olisi sen vuoksi hyljättävä. Tähän väitteeseen Luther vastasi seuraavasti:

Kuule itse, mitä pyhä Paavali sanoo 2 Tess. 2:4: ”Vastakristus istuu Jumalan temppelissä.” Jos nyt paavi on oikea Vastakristus, kuten uskon, niin hänen ei ole määrää istua eli hallita kiusaajan tallissa, vaan Jumalan temppelissä... kristittyjen joukossa. Ja koska hänen on määrää istua ja hallita, täytyy kristittyjen olla hänen alamaisuudessaan... Jos nyt kristikunta on paavin alamaisuudessa, niin sen täytyy todella olla Kristuksen ruumis ja jäsen. Jos se on Kristuksen ruumis, niin sillä on oikea Henki, evankeliumi, usko, kaste, sakramentti, avaimet, saarnavirka, rukous, pyhä Raamattu ja kaikki, mitä kristikunnalla tulee olla. Olemmehan mekin vielä paavikunnan alla ja sieltä meillä ovat nuo kristittyjen aarteet. Sillä se vainooa meitä, kiroaa meidät, panee meidät kirkonkiroukseen, kar-

kottaa meidät, polttaa meitä, mestaa meitä ja käyttäytyy meitä kristittyjä parkoja kohtaan niin kuin oikean Vastakristuksen on määräkin käyttäytyä kristikuntaa kohtaan. Nyt sellaisten kristittyjen täytyy todella olla oikein kastetuita ja olla oikeita Kristuksen jäseniä, muutoin he eivät saavuttaisi sellaista voittoa Vastakristuksesta kuoleman kautta. Me emme siis intoile niin kuin hurmahenget, että hylkäämme kaikki, mitä paavilla on keskuudessaan. Sillä siten me hylkäisimme kristikunnan, Jumalan temppelin, kaikkineen, mitä sillä on Kristukselta.⁹⁸⁾

Se, että paavikirkkoon sopivat kaikki Antikristuksen tuntomerkit (2 Tess. 2), kuten Luther ja luterilaiset tunnustuskirjat esittävät, ei tee lapsikastetta vääräksi, vaan pikemminkin edellyttää sen olevan oikean, koska Antikristus hallitsee Jumalan temppelissä eli oikeitten kristittyjen keskuudessa. Se, että paavikirkossa on oikea kaste, ei puolestaan anna kristityille oikeutta kumartaa Antikristusta ja osoittaa sille kuuliaisuutta.

LAPSIKASTEEN HYLKÄÄJIÄ

Seuraavat hylkäävät lapsikasteen:

Adventistit

Baptistit

Helluntailaiset (Saalem ja Siion)

Kristuksen seurakunnat

Maranata

Vapaakirkko

ym. ryhmittymiä

Jehovan todistajat

Mormoonit eli Myöhempien aikojen pyhien

Jeesuksen Kristuksen kirkko

Pelastusarmeija hylkää kaikki sakramentit. Se ei pidä kastetta tarpeellisena. Suomessa se ei ole järjestäytynyt omaksi kirkkokunnak-

⁹⁸⁾ Luther, St. Louisin laitos XVII, 2191.

seen, kuten monessa muussa maassa. Suomessa Pelastusarmeija jättää (pääasiassa valtiokirkkoon kuuluvien) jäsentensä ratkaistavaksi, kastattavatko he lapsensa vai eivät.

Vapaakirkossa oli aikaisemmin kahtalaista käytäntöä: enimmäkseen kastettiin aikuisia ja lapsena kastetut kastettiin uudestaan; joissakin tapauksissa joku pastori saattoi kastaa lapsenkin. Nykyisin lapsikastetta ei heillä esiinny.

Lapsikasteen hylkääjät edustavat maassamme yhteensä noin 70000 ihmistä, kun kansankirkollinen kirkossa käyvä väestönosa käsittää tilastotietojen mukaan 2 - 3 % eli noin 100 – 150.000 ihmistä. Kun ottaa huomioon uudestikastajien innokkuuden ja kansankirkossa vallitsevan opillisen välinpitämättömyyden, näemme tilanteen surkeuden. Jumalalla on kuitenkin omat uskollisensa ja maan hiljaisensa, jotka pitävät sakramentit arvossa. He ovat sitä joukkoa, joiden kautta totuus varjeltuu ja joissa Jumala näyttää voimansa. "Ei sotaväellä eikä voimalla, vaan minun Hengelläni, sanoo Herra Sebaot." (Sak. 4:6). "Ei mikään estä Herraa antamasta voittoa harvojen kautta yhtä hyvin kuin monien." (1 Sam. 14:6).

LAPSIKASTE JA KIRKKOKYSYMYS

Kirkkoja on ulkonaiselta järjestysmuodoltaan kahdenlaisia: valtiosta riippumattomia eli vapaakirkkoja ja valtiokirkkoja eli kansankirkkoja. Kumpaan näistä sitten lapsikaste johtaa? Vastauksen saamme lähetyuskäskystä. Jeesus antoi opetuslapsilleen työvälineiksi vain sanan ja sakramentit. Hän ei antanut heille maallista valtaa. Lisäksi kristitty on kasteessa tullut Kristuksen ruumiin jäseneksi, siis seurakunnan Pään suoraan käskyvaltaan. Kristillistä seurakuntaa ei saa kytkeä maallisen vallan yhteyteen. Kaste johtaa valtiosta erillään olevaan kirkkomuotoon. "Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta", sanoi Jeesus esivallan edustajalle, Pilatukselle (Joh. 18:36).

Olemme edellä todenneet, että kansojen kastaminen ei tarkoita, yhteisöjen kastamista, vaan yksilöiden kastamista. Lähetyuskäsky on yleinen, niin kuin Jumalan armohtokin. Meillä on jumalallinen valtuutus yrittää saada jokainen ihminen uskomaan. Siitä ei kuitenkaan seuraa, että jokainen uskoisi tai että kaikki ihmiset voitaisiin kastaa.

Mikäli koko kansa pitäytyisi puhtaaseen Raamatun oppiin ja tunnustaisi sen mukaista uskoa, kansankirkko olisi mahdollinen, ilman että siitä tarvitsisi tehdä valtiokirkkoa. Nykyään ei kuitenkaan niin ole missään asianlaita. Lähetyskäsky edellyttää, että kastetusta tulee Jeesuksen oppilas, joka ottaa vastaan kaikkea Jeesuksen opetusta. Sellaisiksi on kastetut lapset kasvatettava. Siitä ei synny nykyistä kansankirkkoa, joka kätkee sisäänsä kaiken mahdollisen: uskon ja epäuskon, oikeata oppia ja harhoja, tunnustamista ja kieltämistä, jumalista vaellusta ja karkeata syntielämää, ilman että raamatullista kirkko- ja oppikuria pantaisiin täytäntöön.

Lähetyskäsky ja lapsikaste johtavat sellaiseen seurakuntaan ja kirkkoon, jossa Jumalan sana saarnataan puhtaasti ja sakramentit jaetaan Kristuksen asetuksen mukaan. Siinä jäsenet ottavat vastaan **kaikkea** Raamatun opetusta ja pitäytyvät siihen. **Tuloksena on siis tunnustuksellinen kirkko.** Seurakunnassa voi olla monenlaista heikkoutta kuten alkukirkossakin, mutta apostolinen sana ratkaisee mahdolliset oppikiistat ja vaelluksessa alistutaan sanan nuhdeltaviksi ja jäädään synnintuntoisina anteeksiantamuksen varaan. Kun seurakunta panee toimeen oppi- ja kirkkokuria, siitä ei pääse syntymään tunnustuksetonta kansankirkkoa. Jeesuksen vertauksessa nisu ja luste kasvavat kyllä rinnan, mutta eivät kirkossa, vaan pellossa, joka on maailma (Matt. 13:38).⁹⁹⁾

Lapsikastetta koskevassa kirjallisuudessa on usein käsitelty myös kirkkokysymystä. Yleensä on esitetty vain kaksi vaihtoehtoa: joko lapsikaste ja kansankirkko tai aikuiskaste ja vapaakirkko. Sellaisetkin kirjoittajat, jotka ovat olleet asiasta tietoisia, ovat sivuuttaneet valtiosta riippumattoman tunnustuksellisen luterilaisen kirkon, joka kasvaa lapset.¹⁰⁰⁾ Kun lapsikasteella on niin voimakkaasti pyritty pönkitämään maallistunutta ja opista vieraantunutta kansankirkkoa, ei ole ihme, että uudestikastajat ovat tehneet omia johtopäätöksiään. He ovat ajatelleet, että lapsikastetta perustellaan vain kansankirkkoatteen tähden. Sellaista tukea lapsikaste ei tarvitse, sillä sillä on raamatulliset perusteet. Totuus on niin korkea asia, että vain totuus kelpaa

⁹⁹⁾ Matt. 13:38: "Pelto on maailma; hyvä siemen ovat valtakunnan lapset, mutta lusit ovat pahan lapset."

¹⁰⁰⁾ Esim. Lauri Huovinen, Sanan selvyteen ja Uuras Saamivaara, Kaste uusitamentillisena ja kansankirkkoamme koskevana kysymyksenä.

sitä tukemaan. Uudestikastajille on huomautettava, ettei lapsikaste ole syyllinen kansankirkon epäkohtiin. Edellyttäähän myös lapsikaste kuten kristillinen kaste yleensäkin kaiken sen opettamista, minkä Jeesus on käskenyt pitää.

MITEN LAPSIKASTEEN KÄY MAALLISTUNEISSA OLOISSA

Yleisesti tunnustetaan, että vain murto-osa kansankirkon jäsenistä hakeutuu armonvälineiden pariin saadakseen niistä uskolleen vahvistusta. Suurelle osalle kansaa Jumalan sana ja sakramentit eivät merkitse mitään. Uudestikastajat ovat havainneet ihmisten elävän maailmassa ja tehneet siitä omia johtopäätöksiään. He ajattelevat huonon elämän johtuvan siitä, ettei lapsena saatu kaste olisi uudestisyntyttänyt heitä ja että lapsikaste olisi jopa turmiollinen ja väärään rauhaan tuodittava. Näitä johtopäätöksiä tehdessään he eivät ole ottaneet huomioon sitä, että perinteiset herätysliikkeet, jotka kaikki säilyttivät lapsikasteen, saivat aikaan maailmallisten pahojen tapojen hylkäämistä ja todellista vaelluksen suunnan muutosta, minkä vaikutus ulottui laajalle yhteiskunnalliseenkin elämään. Nykyisinkin kansankirkossa on sen maallistumisesta ja siellä esiintyvistä väärästä opista huolimatta kastetuita, jotka tunnustavat uskonsa ja etsivät sille voimaa armonvälineistä. Ja maailmassa on lukuisia tunnustuksellisia luterilaisia kirkkoja, joiden jäsenet on suurelta osalta (pakanuudesta kääntyneitä lukuunottamatta) kastettu lapsina ja jotka jopa polvesta toiseen vaeltavat uskon teoissa. Näissä kirkoissa kirkossakäyntiprosentti ei ole 2 - 3 %, vaan mieluummin jossakin 50 - 100 % välillä.

Jos ihminen saatuaan lapsena kasteen, elää myöhemmin ilman Jumalaa, ei siitä seuraa, että hänen kasteensa olisi ollut väärä tai tehoton. Uudestikastajienkin täytyy tunnustaa, että monet heidän kastamistaan aikuisista kääntyvät takaisin maailmaan. Tosin he kieltävät kasteen uudestisyntyttävän voiman ja tekevät kasteesta vaatimuksen, jolloin kääntymys perustuu ihmisen omaan ratkaisuun eikä Jumalan armotekoon. Mutta tässä näkyy myös heidän ristiriitainen ajattelunsa: Jos kasteessa on kysymys vain ihmisen ratkaisusta ja tunnustuksesta ja jos kaste ei vaikuta mitään, niin miksi he eivät voi jättää lapsikas-

tetta silleen ja tyytyä ihmisen suulliseen tunnustukseen!? Suruttomuus ei johdu kasteesta vaan siitä, että kastetta on lakattu käyttämästä hyväksi. Jos lapsen sydämeen ei ole kylvetty Jumalan sanaa tai paha on ottanut sen sieltä pois, ihminen kulkee kadotuksen polkuja. Mutta niiltä voi palata Jumalan tykö hänen hoiviinsa sen liiton nojalla, jonka Jumala on tehnyt kasteessa, sillä Jumala on uskollinen eikä kiellä lupauksiaan.

Lapsikasteen periaatteellinen hylkääminen ei voi tarjota ratkaisua maallistumisen ongelmaan. Kristityillä vanhemmilla täytyy aina olla mahdollisuus tuoda lapsensa kasteessa Jumalan armoliittoon. Aivan eri asia on sellaisten lasten kastaminen, joiden vanhemmat eivät itse tunnustaudu evankeliumiin ja jotka pyytävät kastetta lapselleen vain ulkonaisen nimenantoseremonian vuoksi tai jostakin muusta ajallisesta syystä. Tietyissä oloissa heidänkin lastensa kastaminen voi olla mahdollista, mikäli vanhemmat antavat suostumuksensa sille, että kastava seurakunta saa hoitaa lapsen sielun ja antaa lapselle kristillisen opetuksen. Lasta ei pitäisi rangaista vanhempien epäuskon vuoksi. Mutta jos vanhemmat kastetta pyytäessään eivät suostu siihen, että kaste saa todella merkitä sitä, mitä kristillinen kirkko sillä Raamatun mukaan ymmärtää opetustehtävää myöten, he eivät myöskään pyydä lapselleen kristillistä kastetta. Silloin on ilmeinen ristiriita vanhempien ja kastavan seurakunnan välillä. Seurakunta ei voi toimia ja kastaa epäuskoisten vanhempien vaatimusten mukaan, vaan yksin Kristuksen tahdon mukaan. Tällaisissa tapauksissa seurakunnan tulisi jättää kaste toimittamatta siksi, kunnes ja jos tilanne korjaantuu.

Ristiriitatilanne on syntynyt siitä, että kirkko on pitänyt ojentamatta täysinä jäseninään sellaisia, jotka tunnustautuvat epäuskoisiksi ja myös teoillaan sen osoittavat. Kirkon maallistuminen on seurausta siitä, että kirkko on menettänyt Kristuksen seurakunnan mukaista luonnettaan ja mukautunut maailmaan. Pyhien heikkoudet ja jopa lankeemuksetkin ovat kirkon arkielämää ja vaativat siltä jokapäiväistä työtä. Niiden esiintymistä ei sinänsä tule pitää aivan epätavallisina ilmiöinä siitäkään huolimatta, että Jumalan armo kasvattaa jumalisuuteen ja että kristityillä ja maailmalla on suuri ero. Kirkon elämä ei ole vain vahvojen kanssa iloitsemista, vaan se on taistelua kiusaajaa vastaan, ettei hän saisi meitä heikkoja saaliikseen. Seurakunnan ja

kaitsijan työ on sielujen hoitamista ja siinä on merkittävä osansa ek-syneiden etsimisellä ja haavoitettujen sitomisella ja parantamisella. Täydellisten seurakuntaa tänne ei voida saada aikaan. Kristillinen kirkko käyttää tarvittaessa, jos synnintekijä pysyy nuhteista huoli-matta katumattomana, synnintunnon aikaansaamiseksi Vapahtajan ohjeiden mukaista seurakunnan yhteydestä erottamista. Maallistu-mista estetään sielunhoidolla ja asiallisella seurakuntakurilla, ja en-nen kaikkea oikea puhdas Jumalan sanan saarna vaikuttaa jo ennalta ehkäisevästi. Maallistuminen on suora seuraus siitä, ettei kirkko ole hoitanut tehtäviään. Sellaisena kuin kansankirkkooatetta on käytän-nössä toteutettu sillä ei ole onnistuttu tekemään maailmasta Jumalan kansaa (**laos**). Päinvastoin on kansankirkkooatteen lumoissa edistetty erityisin toimenpitein - viittaaan kirkollisvaalien politisoimiseen - sitä kehitystä, joka tekee kirkosta maailman. Maallistuminen merkitsee sitä, että Jumalan kansa, jota Jumalan sana hallitsee, joka elää siitä ja on sille kuuliainen, joutuu kirkossaan sen tilanteen eteen, että maail-man motiivit ja perusteet työntävät sivuun Jumalan sanan. Maallistu-nut kirkko voi olla moraalinen ja tehdä yhteiskunnallisesti hyviä te-koja ihmisten luonnollisen laintunteuksen puitteissa. Tämä voi es-tää monia näkemästä sitä, että maailma, joka ei Kristusta tunne, ei voi myöskään tuntea hänen ruumiinsa tarpeita, joka on seurakunta. Maailma voi nähdä tämän maailman nälkäiset ja auttaa heitä, vaikka se siinäkin on usein itsekäs, mutta maailma ei ruoki kristittyjä "ope-tuslapsen nimen tähden" (Matt. 10:42) eikä "siinä nimessä, että te olette Kristuksen omia" (Mark. 9:41). Siinä vaiheessa, kun Jumalan sanalla ei voida enää maallistumista voittaa, vaan maailma hallitsee, kirkko ei ole ainoastaan lyönyt laimin tehtäviään, vaan se on joutunut harhan valtaan. Siinä harhassa ei tehdä eroa Jumalan maallisen ja hengellisen hallinnan välillä, vaan sekoitetaan ne keskenään ja kiin-nitetään sydän tähän maailmaan.

Kun kristityt kastattavat lapsensa ja opettavat heitä kodeissa ja oi-kein opettavan seurakunnan yhteydessä monin rukouksin tuntemaan rakasta Vapahtajaansa, he varustavat lapsensa kestäämään uskon kil-voituksessa ja voittamaan maailman.

MIHIN KUMMEJA TARVITAAN

Vanhan liiton Israelissa ei ollut suuria pulmia ratkaista orpolasten hengellistä huoltoa. Periaatteessa oli vallalla vain yksi uskonto. Kodit ja synagoogat huolehtivat lasten uskonnollisesta opetuksesta ja hengellisestä kasvatuksesta. Tätä taustaa vasten voimme ymmärtää, että lapset osasivat laulaa ylistystä Jeesukselle. He sovelsivat kotona opimansa ylistyslaulut Jeesukseen. Jos lapset jäivät orvoiksi, heidän hengellinen huoltonsa järjestyi samalla kuin sosiaalinenkin.

Tilanne muuttui ratkaisevasti siirryttäessä Uuteen liittoon. Juutalaiset olivat hyljänneet Jeesuksen eivätkä voineet hyväksyä Vanhan Testamentin ennustusten sovittamista Jeesukseen. Mutta kristityt jatkoivat lasten viitoittamaa tietä. He lauloivat Hoosiannaa Daavidin pojalle, se on Jeesukselle. He halusivat huolehtia siitä, että myös heidän lapsensa saivat kristillisen kasvatuksen senkin jälkeen, jos heistä itsestään aika jättäisi ja lapset jäisivät alaikäisinä orvoiksi. Pakanoiden keskuudessa tilanne oli samankaltainen. Yhtä vähän sielläkin oli takeita, että orvon sosiaaliset huoltajat olisivat olleet kristittyjä. Oli suuri vaara, että lapsi olisi saamastaan kasteesta huolimatta jäänyt ilman kristillistä kasvatusta. Tätä vaaraa torjumaan syntyi kummijärjestelmä jo ensimmäisinä vuosisatoina.

Kummien varsinainen tehtävä on olla eräänlaisia varavanhempia, jotta he tarvittaessa voisivat huolehtia lapsen hengellisestä kasvatuksesta ja huollosta. Kastetilaisuudessa he paitsi rukoilevat lapsen puolesta ovat myös todistajina, että lapsi on saanut oikean kristillisen kasteen. Kun kummit muistavat rukoilla jatkuvasti kummilapsen puolesta, on lapsella esirukoilijat, asia, jota ei pidä aliarvioida.

Raamatussa ei ole käskyä, että kastetulla lapsella tulee olla kummit. Sen sijaan siitä on selvä sana, että ”Jokainen asia tulee vahvistaa kahden tai kolmen todistajan sanalla” (Matt. 18:16; 2 Kor. 13:1). Kaste on epäilemättä tällainen asia. Häätapauksessa kaste voidaan joutua toimittamaan ilman todistajia, mutta hätä ei lakia lue. Vaikka kummijärjestelmästä ei ole käskyä Raamatussa, niin siitä ei ole myöskään kieltoa. Se on syntynyt käytännön elämän tarpeista eikä ole mitään syytä sitä hyljätä. Eihän siitä ole mitään vahinkoa.

Monet herttaiset tavat, kummilahjat ja muistamiset ovat sivuasioita, mutta voivat auttaa ajoissa oikean suhteen syntymistä kummin ja lapsen välille, joka voi olla tarpeen vastaisen varalta. Mutta tärkeämpää kuin lahjat olisi toimia sillä tavalla, että lapsi saisi hengellisiä neuvoja ja opastusta. Pääasia on lapsen hengellinen huolto. Kummin tehtävään tarvitaan henkilöitä, jotka ymmärtävät velvollisuutensa ja osaavat ohjata lasta uskonasioissa. Ensiarvoisen tärkeätä on se, että he tunnustavat oikeata uskoa. Kutsuessaan lapsilleen kummeja vanhempien olisi kiinnitettävä tällaisiin asioihin huomiota. Pelkästään kasteentodistajiksi ilman hengellistä huoltovelvollisuutta soveltuvat kyllä kaikki, jotka voivat todistaa kristillisen kasteen tapahtuneen.

Mikäli lapsen ollessa vielä alaikäinen kummit lankeavat maailmaan tai harhauskoon, olisi vanhempien paikallaan varmistaa lapsen hengellinen huolto. Useinkaan näissä asioissa ei ryhdytä erityisiin toimenpiteisiin, koska ihmiset eivät toimi niin varman päälle eivätkä ajattele niin pitkälle. Johdonmukaista olisi kutsua uudet kummit. Ainakin alkuperäisten kummien huono vaikutus olisi torjuttava, mikäli sellaista ilmenee.

Kummijärjestelmän tarkoituksenmukaisuutta voidaan olosuhteiden mukaan arvioida, muuttaa ja kehittää. Kansankirkon piirissä on kiinnitetty huomiota nykyisen järjestelmän heikkouteen, kun vanhemmat eivät huolehdi hengellisesti lapsistaan. Monasti kummitkaan eivät siitä välitä. Epäkohdan poistamiseksi on esitetty senkaltaista järjestelmää, että vanhempien sijasta seurakunta kutsuisi kummeiksi sopivia henkilöitä. Esitetty ehdotus ei kuitenkaan poistaisi nykyisen epäkohdan syitä ja saattaisi johtaa joissakin tapauksissa jopa vanhempien omantunnon sortoon. Tämä on mahdollista varsinkin sellaisissa seurakunnissa, joissa kirkkoherralla ja hänen edustamallaan suunnalla on hallitseva asema. Tällaisia vaikeuksia ei ole siellä, missä kirkko ja seurakunnat ovat yksimielisiä Jumalan sanassa.

Vaikka kaste on seurakunnallinen asia, niin lasten kristillinen kasvatusta kuuluu ensisijaisesti lapsen kristityille vanhemmille. Siitä syystä on pidettävä asiallisena sitä käytäntöä, että vanhemmat kutsuvat lastensa kummit. Seurakunnan asiana on valvoa, että hengellinen huoltajantehtävä annetaan vain niille, jotka tunnustavat kastetun lapsen uskoa. Käytännössä hyvin harvoin kummit joutuvat huolehtimaan lapsen kristillisestä kasvatuksesta. Mutta kodin ystävinä he

voivat olla siinä vanhemmille tueksi. Se on toivottavaa ja heillä voi usein olla siihen hyviä mahdollisuuksia.

Meidän oloissamme vallitseva tilanne ja uskonnonvapauslaki säätelee varsin tarkkaan lapsen uskontokunnan. Mutta esimerkiksi Yhdysvaltojen vapaissa oloissa ei ole lainkaan harvinaista, että kirkkoon kuulumattomat vanhemmat haluavat antaa lapselleen kristillisen kasteen. Silloin on tärkeätä, ettei lasta vain kasteta, vaan hänelle järjestetään seurakunnan toimesta hengellinen huolto, josta kastettaessa voidaan vanhempien kanssa sopia. Tuttu kummikäytäntö on hyvä ratkaisu, mutta silloin kummien tulisi olla asian tasalla olevia, tahdikkaita seurakunnan jäseniä. Samankaltainen tilanne voi meidän maassamme tulla esiin kirkkoon kuulumattomien vanhempien lapsista puheen ollen. Olisi hyvä, jos uskonnonvapauslakia voitaisiin tarkistaa siten, että vanhempien suostumuksella, mikäli he ovat kirkkoon kuulumattomia, lapset voisivat saada kasteen ja tulla seurakunnan jäseniksi ja samalla päästä osallisiksi sen hengellisestä huollosta. Tällaiset tapaukset ovat toistaiseksi harvinaisia, mutta näissäkään tapauksissa asiantilaan viaton lapsi ei saisi joutua kärsimään. Myös seurakuntakuriin asetettujen vanhempien lapset tulee kastaa, mikäli koti ei sitä estä. Johtavana näkökohtana on lasten iankaikkinen paras. Vanhempien syntien tähden ei tule rangaista lapsia. Tällaiset tapaukset ovat tosin harvinaisia, mutta sitä tärkeämpiä. Ne vaativat seurakunnan paimenelta tahdikasta toimintaa. Varsinkin kummien merkitys korostuu. Kun seurakunta huoltaa hyvin lapsen sielua sydämellisesti ja rakkaudella, samalla vanhemmat saavat oikean todistuksen ja saattavat tulla voitetuiksi Kristukselle.

Kastettaessa lapsen vanhemmat ja kummit sekä muu läsnäoleva seurakunta tunnustaa lapsen puolesta sen uskon, joka kasteessa on lapsenkin usko. Vaikka kummijärjestelmä on ehdonvallan asia, niin siitä tulee pitää kiinni, että se säilyy oikean uskon ja tunnustuksen kanssa sopuinnassa. Muu on harkinnanvaraista.

JUUTALAISILLA OLI KÄYTÖSSÄ LAPSIKASTE

Ennen Johannes Kastajaa juutalaiset eivät kastaneet omaan kansaansa kuuluvia. Sen sijaan pakanuudesta juutalaisuuteen kääntyvät

kastettiin. Kun vanhemmat omaksuivat juutalaisten uskon, kastettiin myös heidän lapsensa iästä riippumatta. Vasta kasteen jälkeen miespuoliset käännynnäiset ympärileikattiin. Juutalaiset uskoivat, että he ja heidän jälkeläisensä olivat saaneet kerta kaikkiaan kasteen Punaisen meren ylityksessä. Pakanat eivät olleet siitä osallisia, joten heidät täytyi kasteessa ottaa Israelin kansan jäseniksi. Tällä käännynnäiseli proselyyttikasteella ei ole varmaa raamatullista perustetta puolesta eikä vastaan.¹⁰¹⁾

Lapsikasteen kannalta juutalaisten käytäntö tarjoaa pari näkökohtaa. 1. Pienetkin lapset otettiin kasteessa Jumalan kansan yhteyteen ja luettiin siihen kuuluviksi. 2. Juutalaiset olivat tottuneet lasten kastamiseen, joten he olisivat tarvinneet erityisen opetuksen asiasta, ellei lapsia olisi saanut kastaa. Mitään sellaista kieltoa ei Raamatusta löydy.

Juutalaisten proselyyttikaste on kristillistä lapsikastetta tukeva historiallinen todistus.

LAPSIKASTE JA HISTORIAN TODISTUKSIA

Kristillisessä kirkossa opin ratkaisee Raamattu eikä perimätieto. Kirkon historialla on silti oma merkityksensä lapsikastekysymyksessä. Onhan selvää, että jos apostolit kastoivat lapsia, käytäntö periytyi kirkkoon. Sellaista apostolista tapaa ei olisi voitu heti kohta poistaa. Elleivät apostolit olisi kastaneet lapsia, lapsikaste ei olisi voinut olla käytössä heti apostolisen ajan jälkeen. Yleinen kokemus osoittaa, että uudet opit voivat saada nopeastikin jalansijaa, mutta kirkolliset tavat eivät ole yhtä helposti poistettavissa.

Jo Melancthon kiinnitti huomiota siihen, että lapsikaste ei ole jokin uusi asia, vaan se on ollut käytössä alkukirkossa jo silloin, kun

¹⁰¹⁾) Vrt. Matt. 23:15: "Voi teitä, kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, kun te kierrätte meret ja manteret tehdäksenne yhden käännynnäisen; ja kun joku on siksi tullut, niin teette hänestä helvetin lapsen, kahta vertaa pahemman kuin te itse olette!" Tämä Jeesuksen moite kohdistuu fariseusten lähetystyöhön. Mutta oli myös hyviä, jumalaapelkääväisiä käännynnäisiä, jotka omaksuivat kristinuskon, Apt. 6:5; 13:43.

sillä oli vielä oikea oppi. Uudestikastajien opilla sen sijaan ei ollut yhtään ainoata vanhan kirkon esimerkkiä tai todistetta tukena.¹⁰²⁾

Lapsikasteen historia ansaitsi oman erillisen tutkimuksensa. Tässä täytyy pakostakin tyytyä vain joihinkin viitteisiin. Viime vuosikymmeninä on lapsikastetta koskeva alkukirkon historiallinen todistusaineisto yhä entisestään lisääntynyt. Saksalainen teologi **Joa-chim Jeremias**¹⁰³⁾ esittää perusteellisen luettelon lähes viidestäkymmenestä (!) eri lähteestä vuosien 112 ja 430 väliltä lapsikasteesta. Näistä 35 (!) lähdeä mainitsee nimenomaan lapsikasteen, loput epäsuorasti. Tällöin Augustinuksen lukuisat maininnat on laskettu vain yhdeksi lähteeksi, samoin kolmannen ja neljännen vuosisadan monet hautakirjoitukset. Määrä on suhteellisen suuri, kun ottaa huomioon, kuinka vähän tietoa on yleensä siltä ajalta säilynyt.

Polykarpos, Smyrnan piispa, oli apostoli Johanneksen oppilas ja kärsi marttyyrikuoleman n. v. 167. Kun häntä yritettiin saada pilkkaamaan Jeesusta, hän sanoi: "Kahdeksankymmentäkuusi vuotta olen häntä palvellut eikä hän ole tehnyt minulle mitään pahaa. Kuinka voisin pilkata Kuningastani, joka on minut pelastanut." Polykarpos oli tullut Kristuksen palvelijaksi kasteessa. Hän oli 86 -vuotias ja sinetöi todistuksensa marttyyrikuolemalla. Polykarpos oli kastettu apostolisena aikana n. v. 81.

Justinus marttyyri mainitsee Apologiassaan Roomassa olleen n. v. 150 - 155 "monia 60 – 70 -vuotiaita miehiä ja naisia, jotka oli tehty Kristuksen opetuslapsiksi hamasta nuoruudesta". Sanonta viittaa Jeesuksen kastekäskyyn. Kyseiset kristityt oli kastettu vuosien 80 - 95 välillä, siis apostolisena aikana.

Roomalaisen **Hippolytoksen** kirkkojärjestys vuodelta 215 käskee menettelemään seuraavasti, kun perhe kääntyy pakanuudesta kristinuskoon: "Ensiksi teidän on kastettava pikkuiset. Kaikki, jotka voivat omasta puolestaan puhua (= tunnustaa uskonsa), puhukoot. Mutta niiden puolesta, jotka eivät osaa puhua, tulee heidän vanhempiensa tai jonkun toisen heidän perheeseensä kuuluvan puhua." Sitten kastettiin miehet ja viimeksi naiset. Järjestys on mielenkiintoinen: lapset

¹⁰²⁾ Ks. Lutherin kootut teokset, St. Louisin laitos XX, 1721 s.

¹⁰³⁾ Joachim Jeremias, Die Kindertaufe in den ersten vier Jahrhunderten. Seuraavassa esitetyt historialliset tiedot ovat etupäässä tästä kirjasta tai sen mainitsemista lähteistä.

kastettiin ensin ja sitten vasta vanhemmat. Lapset olivat uskossaan esimerkillisiä ja niin he pääsivät kasteelle ennen vanhempiaan. Kirkkojärjestyksen todistus on painavampi kuin muun kirjoituksen. Sen syntyminen edellyttää vakiintunutta tapaa, koska ei voida ajatella, että kirkkojärjestys olisi voinut niissä oloissa olla tehokas tapa uuden oppikäytännön vakiinnuttamiseksi. Siihen aikaan seurakunnat olivat vielä itsenäisiä eikä niille voitu sanella tapoja ja säädöksiä.

Lapsikasteen puolesta todistavat mm. aleksandrialainen **Origenes** (233 - 254), karthagolainen **Cyprianus** (251), kappadokialainen **Basileios Suuri** (371/372), milanolainen **Ambrosius** (387), **Karthagon 6. kirkolliskokous** (401), **Rooman kirkolliskokous** (402) ja **Augustinus** (kuoli 430). **Karthagon kirkolliskokous** (251/253) tuli yksimielisesti siihen tulokseen, että lapset piti perisyntin tähden kastaa jo kahden tai kolmen päivän ikäisinä, vaikka niin pienelle lapselle silloisen tavan mukaan annettava veljensuudelma olisikin kastajasta vastenmielinen. Kokous ei keskustellut yleensä lapsikasteen oikeutuksesta. Kokouksen aiheena oli, tuliko lapset kastaa jo ennen kahdeksan päivän ikää. Lapsikastetta koskevat todistukset ovat peräisin kaikkialta silloisesta kristikunnasta.

Tertullianus (200 - 206) ehdotti pienten lasten kasteen siirtämistä myöhemmäksi, koska lapset hänen mielestään eivät viattomina tarvinneet anteeksiantamusta. Lisäksi kummeille tulisi liian suuri vastuu. Lasten kastamista tulisi siirtää muussa paitsi hätätilanteessa (**si non tam necesse est**). Tertullianus ei siis kokonaan hylännyt lapsikastetta. Hänen esityksensä koski vallitsevan käytännön muuttamista ja on todiste lapsikasteesta. Tertullianus oli monisärmäinen hahmo. Myöhemmin (210 - 213) hän ei enää pidäkään lapsia viattomina. Hän sanoo, että he tulevat pyhiksi vasta kasteessa. Hän vetoaa Joh. 3:5: "Jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan." Hän näyttääkin luopuneen aikaisemmasta kannastaan, että lasten kastamista olisi siirrettävä. Tertullianus ei näytä saaneen kannatusta ajatuksilleen kasteen siirtämisestä. Asia tuli uudestaan esille vasta sata vuotta myöhemmin. 300 -luvulla sai jalansijaa käsitys, jonka mukaan kasteen jälkeen tehdyt synnit olivat raskeampia kuin ennen kastetta tehdyt. Siitä syystä kastetta siirrettiin lähelle kuolinhetkeä. Tämänkin käsityksen mukaan kaste ymmärret-

tiin syntien anteeksisaamisen sakramentiksi, mutta ei täysin tajuttu kasteen lahjaa kastetulle halki elämän.

Käsitys synnistä ja armosta oli himmentynyt.

Vaikka kastetta siirrettiin tuonnetummaksi, silti lapsikastetta ei pidetty vääranä, vaan se oli laajasti käytännössä yleisesti hyväksyttynä kasteena. Kristillisen kirkon piiristä ei ole tuolta ajalta yhtään esimerkkiä uudestikastamisesta. Sekä Augustinus (354 - 430) että hänen vastustajansa Pelagius sanovat, etteivät he ole koskaan kuulleet harhaoppisestakaan, joka hylkäsi pikkulasten kasteen.

Alkukirkko perusti lapsikasteen oikeutuksen ennen kaikkea perisyntiin (Origenes, Cyprianus, myös Tertullianus teoksessaan *De Anima*), lasten siunaamiseen (Matt. 19:13-15), vedestä ja Hengestä syntymisen välttämättömyyteen (Joh. 3:5), ympärileikkaukseen ja kasteen antamiin pelastuslahjoihin. Sen sijaan kasteen siirtämisen kannattajilla ei ollut mitään raamatullisia perusteita.

300 -luvulta löytyy joukko huomattavia hengenmiehiä, jotka saivat kasteen vasta aikuisina, vaikka he olivat kristillisen kodin tai äidin lapsia. Ensimmäinen tunnettu tapaus on **Gregorius Nazianzialainen**, joka syntyi 329/330 ja kastettiin v. 360. Muita tapauksia: **Basileios Suuri**, syntyi Kappadokian Kesareassa 330, kastettiin 358. **Ambrosius**, syntyi Trierissä n. 333 - 340, kastettiin 374. **Johannes Krysostomos**, syntyi Antiokiassa 344/354, kastettiin 368/372. Isä kuoli pian pojan syntymän jälkeen; äiti kastettiin vasta pojan jälkeen. **Hieronimus**, syntyi n. 340 - 350 Dalmatiassa, kastettiin 366 Roomassa. **Augustinus**, syntyi 354 Numidian Thagastessa, kastettiin 387. Isä, joka ei ollut kristitty, oli estänyt pojan kastamisen aikaisemmin. Näistä miehistä Ambrosius, Krysostomos, Hieronimus ja Augustinus puhuvat sitten myöhemmin voimakkaasti lapsikasteen puolesta. Heidän vanhempansa olivat aikanaan lyöneet laimin velvollisuutensa ja lapset saivat siitä kärsiä. Jumala herätti heistä itselleen miehiä, jotka palauttivat oikean käytännön kristilliseen kirkkoon. Gregorius Nazianzialainenkin on puhunut lapsikasteen puolesta kasteen siirtämisestä vastaan. Mutta hän suositteli kolmen vuoden ikää, että lapset voisivat itse vastata kysymyksiin ja kuulisivat jotakin. Niin he saisivat jonkinlaisen vaikutelman, vaikka eivät täysin voisi ymmärtääkään. Kuolemanvaarassa ei lapsen kastamista kuitenkaan saanut hiukkaakaan viivyttää.

Ensimmäisiltä vuosisadoilta tapaamme siis kylliksi todistuksia lapsikasteen puolesta. Suurta heikkoutta ja hapuiluakin esiintyy, mutta lapsikastetta ei koskaan aseteta periaatteellisesti kysymyksenalaiseksi. Uudestikastamisesta ei ole merkkiäkään.

Ensimmäinen lapsikasteen hylännyt ryhmä esiintyy vasta 1100 -luvulla Ranskassa. Liike sai alkunsa **Peter de Bruisin**¹⁰⁴⁾ toimesta. Siitä sen nimi **petrobrusialaisuus**. Vasta siis kirkon yli tuhatvuotisen lapsikastekäytännön jälkeen ilmenee ensimmäinen tunnettu uudestikastaminen. Tosin jo varsin varhain eräät lahkot kastivat uudestaan, mutta eivät sen tähden, että ne olisivat hylänneet lapsikasteen, vaan siksi, etteivät ne hyväksyneet ollenkaan oikeauskoista kirkkoa ja sen kastetta. Petrobrusialaiset eivät hylänneet vain lapsikastetta, he hylkäsivät myös Uuden Testamentin kirjeet. Niillä ei ollut heidän mielestään samaa arvovaltaa kuin evankeliumeilla.

Uudestikastamista alkoi esiintyä runsaammin vasta uskonpuhdistuksen liepeillä. Reformoiduista Zwingli ja Calvin olivat lapsikasteen kannalla. Lutherin aikana esiintyneet uudestikastajat olivat kaikkein äärimmäisiä hurmahenkiä. Onkin huomattava, että vain osa reformoidusta kirkosta hylkää lapsikasteen, vaikkei se kasteen merkitystä käsitäkään. Luther ymmärsi uudestikastajien toiminnan lähtevän kiusaajasta. Minne Jumala pystyttää oman alttarinsa, sinne kiusaaja rakentaa kohta myös omansa!

Luterilainen uskonpuhdistus palautti raamatullisen kasteopin kirkon julistukseen ja toimintaan.

Luther¹⁰⁵⁾ perustaa lapsikasteen seuraaville tosiasioille:

- Jeesus on luvannut taivasten valtakunnan lapsille.
- Hän on käskennyt kastamaan kaikkia kansoja ja niihin kuuluvat lapsetkin.
- Lapsetkin uskovat ja voivat ottaa vastaan kasteen lahjat. Usko ei tosin tee kastetta kasteeksi, vaan Kristuksen asetus. ”Joka haluaa perustaa kasteen kastettavan uskolle, sen ei pidä milloinkaan kastaa

¹⁰⁴⁾ C. Schmidt, Petrus von Bruis, Ks. Herzogin Realenzyklopedie XI, s. 443.

¹⁰⁵⁾ Mitä Luther opettaa lapsikasteesta, on suomalaisenkin helposti luettavissa. Katso Luther, Kirkkopostilla II, s. 82-90, 3 lopp. jälk. sunn. evankeliumisaarna. Perusteellisen lähdeluettelon esittää Karl Brinkel, Die Lehre Luthers von der fides infantium bei der Kindertaufe.

ketään." Kasteen lahja tulee tietenkin ottaa uskolla vastaan. Siksi Luther sanoo, että hän hylkäisi lapsikasteen, jos lapsilla ei olisi uskoa.

- Ympärileikkaus on kasteen esikuva.

Luther ei siis kastanut lapsia seurakunnan, vanhempien tai kummien uskon nojalla, vaan hän lähti siitä, että lapsella on oma uskonsa. Seurakunnan usko vaikutti vain esirukouksessa.

Luther huipentaa sanottavansa:

"Jos mikään kaste on varmaa, niin ennen kaikkea lastenkaste juuri sen Kristuksen sanan tähden, jolla hän käskää tuoda lapset tykönsä, aikuisten tullessa omasta aloitteestaan. Aikuisissa saattaa piillä petos kehittyneen ymmärryksen ansiosta, mutta lapsissa ei voi olla petosta, koska heidän ymmärryksensä vielä uinuu. Heissä Kristus toteuttaa siunauksensa, niin kuin hän myös on käskennyt tuomaan heidät tykönsä. Tämä on suurenmoinen sana eikä sitä sovi syrjäyttää: Kristus käskää tuomaan lapset tykönsä nuhdellen estäjiä... Näin Kristus on sanonut eikä hän valhetta puhu. On siis täysin oikeata ja kristillistä viedä lapset hänen tykönsä. Tämä voi toteutua ainoastaan kasteessa."¹⁰⁶⁾

Muiden todisteiden ohella Luther viittaa historialliseen todistukseen: Jumala on antanut Pyhän Henkensä lapsina kastetuille. Ellei lapsikaste olisi oikea, kristillinen kirkko olisi jo ajat sitten lakannut olemasta.¹⁰⁷⁾

LAPSIKASTE ON RAAMATULLINEN (TIIVISTELMÄ)

LAPSET TARVITSEVAT KASTETTA

Raamatun mukaan ihminen syntyy perisynnin alaisena. "Voiko saastaisesta syntyä puhdasta - ei yhden yhtäkään." (Job 14:4). "Me olimme **luonnostamme** vihan lapsia niin kuin muutkin." (Ef. 2:3). "Olitte kuolleet rikoksiinne ja synteihinne." (Ef. 2:1). Samoin kuin Lasarus oli haudassa kuolleen eikä voinut tulla ulos, niin jokainen

¹⁰⁶⁾) Luther, Kirkkopostilla II, s. 89 s.

¹⁰⁷⁾) Luther, iso Katekismus, Tunnustuskirjat, s. 392.

ihminen on lapsuudestaan saakka hengellisesti kuollut eikä voi herättää itseään henkiin. Siihen tarvitaan Jumalan luova teko. Jumala toimii säätämiensä armonvälineiden kautta, joiden uskolliseen käyttämiseen hän on sitonut meidät. Jeesus sanoo: "Jos joku ei synny vedestä ja Hengestä, ei hän voi päästä sisälle Jumalan valtakuntaan. Mikä lihasta on syntynyt, on liha; ja mikä Hengestä on syntynyt, on henki. Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän täytyy syntyä uudesti ylhäältä." (Joh. 3:5-7). Niin kuin pieni lapsi on varmasti lihasta syntynyt, yhtä varmasti hänen täytyy uudestisyntyä pelastuakseen.

RAAMATTU TUNTEE LAPSIKASTEEN

1. Lähetyskäsky ja siihen sisältyvä kastekäsky koskee "kaikkia kansoja" eli "kaikkia luotuja" (Matt. 28:19,20; Mark. 16:15). Lapsentonta kansaa ei ole. Ennen kuin kristityt saisivat jättää lapsensa kastamatta, heidän täytyisi olla varmoja siitä, etteivät heidän lapsensa ole ollenkaan ihmisiä!

2. Pietari sanoi: "Ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntyenne anteeksisaamiseksi... Sillä teille ja teidän lapsillenne tämä lupaus on annettu." (Apt. 2:38,39). Tämä oli selvä käsky kastaa lapset, sillä lapsetkin olivat kirouksen alaista "nurjaa sukukuntaa", josta Pietari kehotti kuulijoitaan pelastautumaan. Lisäksi Jooelin siitä päivästä lausuma ennustus koski kaikenikäisiä (Jooel 2:28,29).

3. Apostolit kastoivat kokonaisia perhekuntia. Filipin vanginvartijan perheestä sanotaan: "Hänet ja kaikki hänen omaisensa kastettiin kohta" (Apt. 16:33) eikä vasta sitten, kun he olivat varttuneet.

4. Kaste tuli ympärileikkauksen tilalle (Kol. 2:11,12), joka tehtiin lapselle 8 päivän vanhana.

5. Lastenkin tulee päästä Kristuksen seurakuntaan, sillä heille ei ole eri seurakuntaa, vaan seurakunta on tunnetusti yksi. Seurakuntaan tullaan kasteen kautta. "Me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi." (1 Kor. 12:13).

6. Jeesus on sanonut: "Sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkääkä estäkö heitä." (Mark. 10:14). Me voimme viedä lapset ainoastaan

kasteessa Jeesuksen tykö, sillä siihen hän on säätänyt nimensä muiston.

7. Jeesuksen tykö tuotiin pieniäkin lapsia (Luuk. 18:15). Lasten ei tarvitse siis osata kävellä. Kun lapsia tuodaan kasteelle, toteutuu Raamatun ennustus: "He tuovat sinun poikasi sylissänsä ja kantavat sinun tyttäresi olkapäillään." (Jes. 49:22).

8. Kaste vaikuttaa uskon. "Kasteessa te olette herätetyt uskon kautta, jonka vaikuttaa Jumala." (Kol. 2:12). Jumala voi lapsessa vaikuttaa uskon paljon paremmin kuin aikuisessa, koska lapsi ei tietoisesti vastusta tahdollaan eikä järkeile. Jos kerran, kuten uudestikastajat sanovat, uskovia tulee kastaa, silloin lapset aivan ensimmäisinä. Sillä lasten ja imeväisten suusta sinä olet valmistanut itsellesi kiitoksen" (Matt. 21:16).

9. Punaisen meren halki kulkeminen oli kasteen esikuva. "Isämme olivat kaikki pilven alla ja kulkivat kaikki meren läpi ja saivat kaikki kasteen Moosekseen pilvessä ja meressä." (1 Kor. 10:1,2). Heidän joukossaan oli pieniäkin lapsia, koska täysikasvuisia miehiäkin oli 600.000.

10. Raamattu ei missään kiellä kastamasta lapsia. Raamatussa ei myöskään sanota, että vain aikuisia saa kastaa. Jos lapsia saisi kastaa vasta sitten, kun ne tulevat kypsiksi tekemään omia ratkaisuja, siitä olisi varmasti Raamatussa ohjeita ja esimerkkejä, mutta niitä ei ole.

KIRJALLISUUSLUETTELO

Aatolainen, Immo, Ovatko uudestikastajat oikeassa, Pieksämäki 1964. Aho, G. A., Pyhän kasteen sakramentti, Lahti 1966. Aittala, Wiljam, Joka uskoo ja kastetaan, Tampere 1971. Aland, Kurt, Die Stellung der Kinder in der früheren christlichen Gemeinde und ihre Taufe. München 1967. Barth, Karl, Die kirchliche Dogmatik 1, 2, Nördlingen 1938, IV, 4, Zürich 1967. Sama, Die kirchliche Lehre von der Taufe, Zürich 1947. Baier, Joh. G., Compendium Theologiae Positivae Vol. III, St. Louis 1879. Blass, Friedrich, Grammatik des neutestamentlichen Griechisch, bearbeitet von Albert Debrunner, Göttingen 1959. Brinkel, Karl, Die Lehre Luthers von der fides infantium bei der Kindertaufe, Berlin 1958. Brunn, Fr., Erklärung des Kleinen Katechismus Dr. M. Luthers, Zwickau 1892. Bäck, Johannes, Kasteen sakramentti, Helsinki 1880. Cullmann, Oskar, Die Tauflehre des Neuen Testaments, Zürich 1958. Dau, W. H. T., Doctrinal Theology (moniste). Eckhardt, E., Homiletisches Reallexicon S-T, St. Louis 1914. Funk, F. X. (Herausg.), Die Apostolischen Väter, Zweite Reihe, Esrtes Heft, Tübingen 1906. Gerhard, Johann, Loci Theologici, ed. Preuss, tomus quartus, Berolin 1866. Sama, Taufe und Abendmahl, Berfin 1868. Grönvik, Lorenz, Die Tauftheologie Martin Luthers, Turku 1968. Gulin, E. G., Kasteen evankeliumi, Tampere 1947. Gustavsson, Herbert, Uuden Testamentin kaste, Kokkola 1955. Haapa, Esko Usko ja kaste, Helsinki 1963. Hakala, E. J., Kasteen merkitys kristityn elämässä, Rauma 1926. Hartman, Olov, Kasteen lahja ja velvoitus, Helsinki 1948. Hedberg, Fredrik Gabriel, Werklärans Wederläggning och Evangelii Försvar, I, Helsingfors och Åbo 1847, II, Helsingfors 1848. Sama, I Jesu Namn! Baptisms Vederläggning..., örebro 1855. Hoenecke, Adolf, Ev.-Luth. Dogmatik IV, Milwaukee, Wis. 1909. Huovinen, Lauri, Kasteen lahja elämälle, Rauma 1959. Sama, Sanan selvyyteen, Helsinki 1954. Jauhiainen, A., Mikä on totuus kasteesta?, Tampere 1933. Jeremias, Joachim, Die Kindertaufe in den ersten vier Jahrhunderten, Göttingen 1958. Kastetut Kristukseen, Studium Catholicum, Helsinki 1965. Kiessling, Johann Rudolph, Das Lehrgebäude der Wiedertäufer, Reval und Leipzig 1776. Koehne, Werner, Die Kindertaufe in der heutigen Auseinandersetzung, painamaton seminaarityö, Oberursel 1964/65. Koski-Homi, Raimo, Lapsikasteen teologiset perusteet

(painamaton). Koukkari, Antti, Lapsetko eivät kelpaisi, Oulu 1953. Lattu, Pekka, Rajankäyntiä kastekysymyksestä, Helsinki 1933. Leh-tonen, Aleks, Kirkkomme pyhät sakramentit, Kuopio 1951. Sama, Kirkon pyhät toimitukset, Porvoo 1931. Leiner, J. H., Kasteen sakramentti, Helsinki 1906. Lempiäinen, Pentti, Kastekäytäntö Suomen kirkossa 1500- ja 1600- luvuilla, Forssa 1965. Sama, Kastetutkimuk-sen nykykuva, TA 3/1973, s. 193-241. Luterilaisen kirkon tunnustus-kirjat, suom. A. E. Koskenniemi, Turku 1948. Luther, Martin, Sämmtliche Werke, St. Louiser Ausgabe. Luther, Martti, Galatalais-kirjeen selitys, Helsinki 1957. Sama, Kirkkopostilla I-III, Turku 1941-1944. Manninen, Eino I., Evankeliumin kaste, Helsinki 1957. Sama, Kasteen siunaus, Helsinki 1935. Mueller, John Theodore, St. Paul's Usus Practicus of Holy Baptism, Concordia Theological Monthly XIX, 6. Muroma, Urho, Kristus-kaste, Helsinki 1950. Niko-lainen Aimo T., Rajankäyntiä, Helsinki 1967. Sama, Uuden testa-mentin tulkinta ja tutkimus, Porvoo 1971. Nousiainen, Tapio, Miksi en ole luterilainen?, Rauma 1958. Oesch, Wilhelm M., luentoja (pai-namaton). Pieper, Franz, Christliche Dogmatik I - III, St. Louis 1917-1924. Sama, Kristillinen dogmatiikka, Turku 1961. Pieper, Reinhold, Der kleine Katechismus Luthers III, Milwaukee 1899. Pie-tilä, Antti J., Kristillinen dogmatiikka III, Helsinki 1932. Pöhlmann, Horst Georg, Dogmatiikan pääkohdat, Helsinki 1974. Saarnivaara, Uuras, Kaste uustestamentillisena ja kansankirkkoamme koskevana kysymyksenä, Helsinki 1935. Sama, Raamatullinen kaste, Helsinki 1948. Schlatter, Adolf, Gottes Gerechtigkeit, Stuttgart 1952. Schmidt, C. C., Katechismuspredigten, St. Louis 1905. Simojoki, Martti, Kristinopin pääkappaleet, Helsinki 1966. Sormunen, Eino, Kansankirkkomme ja luterilaisuuden henki, Helsinki 1936. Sama, Kasteenliitto, Helsinki 1945. Sama, Kirkko, Kristuksen ruumis, Por-voo 1963. Sama, Pyhä kaste, Pieksämäki 1960. Tamminen, Kalevi, Kastamalla ja opettamalla, Lahti 1963. Tarkkanen, Matti, Kaste ja Herran ehtoollinen, Porvoo 1911. Teinonen, Seppo A., Nykyajan lahkot, Pieksämäki 1965. Tiililä, Osmo, johdatus teologiaan, Piek-sämäki 1968. Sama, Kaste ja usko, Helsinki 1947. Sama, Systemaat-tinen teologia II, Helsinki 1954. Walch, J. G., Historia paedobaptismi quatuor priorum seculorum, Jena 1739. Waldenström, P., Kaste ja lapsenkaste, Pori 1902. Wall, William, The History of Infant-Baptism, Vol. I ja II, Oxford 1862. Walther, C. F. W., Pastoralthe-

ologie, St. Louis 1906. Wegelius, A. Aijal, Lapsikasteesta, Luterilainen 1933 s. 3-. Wislöff, Fredrik, Minä uskon Pyhään Henkeen, Kuopio 1942. Vähä katekismus ja sen selitys, julkaisija Suomen Vapaa Evankelis-Luterillainen (=nyk. Tunnustuksellinen Luterilainen) Kirkko, Hämeenlinna 1941. Zeichen des Glaubens, (herausgg. von) Hansjörg auf der Maur und Bruno Kleinheyder, Einsiedeln 1972.

RAAMATUNKOHTIEN**HAKEMISTO**

Huom, sivunumerot ovat painetun kirjan mukaisia.

1	Moos.			2:28-29	
9:14,15	88	Job		 39,40,52,153	
17:7	92	14:4	116, 152	Miika	
17:10	89			7:6	56
2	Moos.	Psal.		Sak.	
1	49	51:9	49	4:6	134
12:22	104	65:5	36	13:1	53
20:24	47,69	69:2,3,5,7,16	57	Mal.	
30:17-21	101,102	119:105	111	4:5-6	55
3	Moos.	Jes		(Siir.)	
4:6	104	44:3,4	52	36:	3
9:9	104	49:20	52	(2 Makk.)	
16:16	52	49:22	52,154	7:27	68
16:33	51	52:15	103	Matt.	
4	Moos.	53	31	3	54
3:15,28	49	53:7,8	88	3:5-6	56
3:28	44	54	31	3:7	57
4:3	58	54:1, 8-10	31	3:11	101
8:7	103	54:9,10	88	3:14	57, 66
8:7,18	49	55:10,11	106	3:16	104
16:27-32	45	Jer.		3:17	57
26:11	45	4:4	78	4:1-11	114
5	Moos.	31:31-34	89	5:19	15
10:1,3	22	31:33-34	61	7:15	115,121
Ruut		Val.		7:22,23	115
2:4	104	3:23	90	7:24	115
1	Sam.	Hes.		7:27	115
1:11,24	45	36:25	103,105	9:35	24
1:21-23	44	36:25-28	61	10:35, 36	56
14:6	134	Dan.		10:42	139
2	Kun.	3:25	27	13:38	136
5:10	102	4:14	128	13:52	20
5:10,12,13	104	Joel		14:30	103
5:14	103	2:16	44	18:1-14	64

18:2	65	16:15-16	22	3:22	60
18:3	65	16:15-20	29-36	3:23	35, 104
18:6	65,103,117	16:16	114,116	3:36	80
18:14	73	16:20	38, 97	4:1-3	60, 62
18:16	142	Luuk.		4:10	62
19:13-15	66,149	1:15	92	4:14	106
19:14	69	1:15-17	55	4:21,23	62
19:26	69,76	1:41-44	68,92	6:29	75
20:22	101	1:59	66	6:63	73
21:15, 16	68	3	54	7:24	121
21:16	154	3:3	106	7:37-39	106
21:25	101	3:16	101	8:31,32	11
22:29	35	3:23	58	13:10	100
22:29,31	112	6:37	121	16:14	94
22:32	112	7:29	35	18:11	57
23:15	145	7:30	54	18:36	135
23:36	39	8:13	120	21:22	121
24:34	39	9:46-48	64,65	Apt.	
27:25	38	11:38	100	1:5	101
27:52-53	54	11:39	101	1:15	37
27:57	20	12:50	101	2:3, 4	101
28:18-20	16-28,152	18:15	66,154	2:16-21	39
28:19	20,95	18:15-17	66	2:38	35,79,95,117
28:19-20	23,24	18:16	67	2:38,39	38-40,153
Mark.		21:32	39	2:40	39
1	54	Joh.		2:41	35,71
1:8	101	1	54	3:6, 15, 16	34
1:9,10	104	1:25	60	3:6, 16	34
5:39,40	66	1:29	54,57	6:5	145
7:4	100	1:35-40	37	8:12	35,43,84
9:33-37	64,65	3:3,5	118	8:13, 22	120
9:41	139	3:5	54,71,96,114	8:13	35,43,84,97
10:13-16	63,66		117,148,149	8:14-17	97
10:14	18,66,74,154	3:5-7	152	8:16	35
10:38	57,101	3:5,10	60	8:22	85
11:30	101	3:6	75, 116	8:23	84
13:30	39	3:6,7	73	8:26-40	31
16:15	18,152	3:8	77	8:35-36	88

8:36	35,66	9:11	93	4:6	95
8:38	119	10:9	22	Ef.	
9:18	35	10:17.....	120	2:1	75,116,159
10-11	41	14	41	2:3	75,116,152
10:37.....	125	1	Kor.	2:8	116
10:44-48	97	1:14.....	43	2:20	14
10:47.....	35,66,119	1:14-17.....	32,34	4:5	85,130
10:48.....	35,40,60	1:16.....	42	5:25-27.....	74
11:14	42	2:14.....	75,116	6:1-3	47
11:16	101	4:1	69	6:4	25,27,47
11:17	66	4:2.....	69	Kol.	
13:43	145	4:6.....	14	1:18	54
14:21	20	4:15.....	84	2:9	88
16:13-15	42	6:9-11	117	2:11	78
16:15.....	35	6:11.....	32,79,84,117	2:11,12	
16:25-34	42	7	123		51,89,117,154
16:33	35,106,153	7:12-16	41	2:12	58,78,87,154
18:8	35,42,43,46	7:14.....	123	2:12,13	80,117
18:24-28	125	7:14-16.....	123	2:20	90
19:1-7.....		8	41	3-4	90
.....	43, 98,125-126	10:1,2.....	49,101,154	3:20	47
19:2.....	126	11:23.....	47,96	1	Tess.
22:16	35,117	11:28,29	47	5:10	76
Room.		12:13... 35,71,95,154		2	Tess.
3:4	77	15:6.....	37	2	132
3:10-12	75	15:29.....	127	2:4	131
3:22	74	16:15.....	42	1	Tim.
3:23	116	2	Kor.	2:4	20
4:11	51	1:13.....	111	2:12-14.....	119
4:16	78	1:20.....	21	3:4	41
5:14	93	3	117	4:4,5	124
6:3, 4	102	12:12.....	97	2	Tim.
6:3-5	58,87	13:1.....	142	1:5	27
6:3-8	115	Gal.		2:11-13.....	90
6:4	103	1:19.....	44	2:17-19.....	122
6:4, 5	79, 130	3:27.....	35,79,81,95	3:5	118
6:5-7	43	3:27,28	71	Tiit.	
6:11	90	3:28.....	74	1:6	41

1:9	7	9:10	100,102	3:21 ..	79,87,117,128
2:11,12	91	10:12	130	1	Joh.
3:5	73,117	10:16,17,22,	23	2:12	47
Filemon			61,89	2	Joh.
10	41	10:22	105,106	10,11	121
Hebr.		11:6	80	Jaak.	
2:10-13	80	12:24	103	1:18	119
2:14,15	80	1	Piet.	Ilm.	
6:1-2	126	1:23	119	19:5	74
6:5	88	3:15	13	22:14	74
9:7	52,75	3:20,21	50		

LIITE

MITEN KASTE HÄTÄTAPAUKSESSA TOIMITETAAN

Milloin kastamattoman lapsen kuolema on odotettavissa, lapsi on kastettava viipymättä. Ellei seurakunnan paimen ehdi paikalle, tulee jonkun muun kristityn se tehdä. Hätätilanteessa toimitettua kastetta nimitetään hätäkasteeksi. Nimitys ei ole hyvä, mutta parempaakaan ei ole. Hätäkaste on oikea kaste, jossa lapsi saa saman siunauksen kuin tavallisissa olosuhteissa toimitetussa kasteessa. Se ei siis tarvitse uusimista eikä vahvistamista. Ns. hätäkasteen vahvistaminen, josta Kirkkokäsikirja puhuu, on harhaanjohtava nimitys. Puhe kasteen vahvistamisesta antaa sellaisen kuvan ikään kuin kaste ei olisi pätevä ilman vahvistamista. Hätäkaste on lapsen ja Jumalan kannalta yhtä pätevä kuin muukin kaste. "Hätäkasteen vahvistaminen" tarkoittaa vain sitä, että kaste todetaan julkisesti seurakunnan puolesta oikein toimitetuksi eli siis oikeaksi kristilliseksi kasteeksi. Toimitettu hätäkaste todetaan siis "vahvaksi" seurakunnan edessä.

Hätäkaste toimitetaan seuraavasti:

VAIHTOEHTO A. (Aikaa on vähän)

1. Kastaja valaa puhdasta vettä kolmasti lapsen päähän ja sanoo:

Minä kastan sinut, N.N., Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Amen.

2. Sitten hän rukoilee:

Isä meidän, joka olet taivaissa. Pyhitetty olkoon sinun nimesi. Tulkoon sinun valtakuntasi. Tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa. Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme. Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin annamme anteeksi niille, jotka ovat meitä vastaan rikkooneet. Äläkä saata meitä kiusaukseen, vaan päästä meidät pahasta. Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti. Amen.

Herra siunatkoon meitä ja varjelkoon meitä. Herra valistakoon kasvonsa meille ja olkoon meille armollinen. Herra kääntäköön kasvonsa meidän puoleemme ja antakoon meille rauhan.

Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Amen.

VAIHTOEHTO B. (Ehditään rukoilla ennen kastetta)

Kastaja rukoilee:

Kaikkivaltias, laupias Jumala, rakas taivaallinen Isä. Me kiitämme sinua, että Poikasi Jeesuksen Kristuksen kautta olet tehnyt kasteen terveelliseksi elämän virraksi, jossa syntimme pestään pois Jeesuksen nimessä. Rukoilemme sinua: Katso armollisesti tähän lapseen. Ota hänet pyhässä kasteessa yhteyteesi, niin että hänet vapahdettuna synnin, kuoleman ja kiusaajan vallasta täytetään Pyhällä Hengelläsi ja että hän ilolla elää lapsenasi kaiken elinaikansa ja että hän tämän elämän perästä saapuu iankaikkiseen autuuteen. Amen.

Isä meidän -rukous (edellä).

2. Kastaja valaa puhdasta vettä kolmasti lapsen päähän ja sanoo:

Minä kastan sinut, N.N., Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Amen.

3. Herran siunaus (edellä).

Kaste on pätevä, jos on käytetty puhdasta vettä (kansanomaisessa merkityksessä) ja lausuttu sanat: Minä kastan sinut Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. Lapsen nimen mainitseminenkaan ei ole ehdottoman välttämätöntä.